

DOSSIER No.: O.D. 306

NAAM: Hongaarse vertegenwoordiging in Nederland.

Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
6 MEI 1971	H/ads	21 MEI 1971						
16 MEI 1971	034	29 NOV. 1971						

MINUTENBLAD

DOSSIER No. Ø.D. 306

NAAM: Hongaarse Vertegenwoordiging in Nederland

RAPPORT VAN KB

AAN HC

No.: 5647

Betr.: HONGAARSE LEGATIE.

Typ.E.

Schutblad is vernietigd

Uit goede bron werd vernomen, dat de Hongaarse Legatie op 20-8-1952 een officiële receptie zal organiseren.

KB, 15 Juli 1952 ✓

VRN VOOR ACTIE

RAPPORT VAN KB

AAN HC

No.: 5609

Betr.: HONGAARSE INFORMATIEDIENST.

Typ.D.

Db. 322.1

09.239 - Db. 221

Db. 322.1

09.239 - 05.494

11 JULI 1952

ACB/143943

Schutblad is samenvatting

Uit betrouwbare bron werd het volgende vernomen.

De Hongaarse Informatie Dienst, Oranjestraat, die Hongaarse propaganda verzendt en informeert (toezending antwoordkaart) naar de juiste adressen van Hongaren, is zeer actief.

KB, 10 Juli 1952 *ef*

VRIJ VOOR ACTIE

No. 767/B.2.

OP KAART
ACD/40
DAT: 29/7/52
NR: 24

06.302.1
09.239-06.221
7 JULI 1952
ACD/143560

Schutblad is vernietigd

Ik heb de eer U te berichten dat ik in het bezit kwam van een getypte briefkaart met aangehechte antwoordkaart, verzonden door "het Gezantschap van de Hongaarse Volksrepubliek Oriënteringsdienst", gericht aan Mevr. M. Somogyi, Stationsstraat 23 te Tiel.

De tekst is zowel in het Hongaars als in het Nederlands gesteld en luidt als volgt:

"Met genoegen delen wij U mede, dat naast ons Gezantschap een afzonderlijke Oriënteringsdienst is opgericht. Om het werk goed te kunnen aanvatten vernemen wij gaarne van U, of het aan ommezijde vermelde adres nog juist is.

Uw antwoord zien wij gaarne spoedig tegemoet.

Gezantschap van de Hongaarse Volksrepubliek Oriënteringsdienst!"

Tiel, 5 Juli 1952.

— as

Aan Het Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's-Gravenhage.

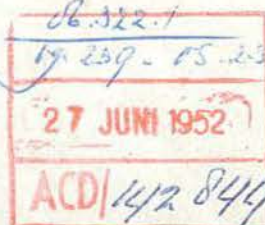
RAPPORT VAN KB

AAN HC

No.: 5484

Betr.: HONGAARS BLAD.

Typ.D.

Schuttled is reuniting

Uit betrouwbare bron werd vernomen, dat de plannen voor de oprichting van een Hongaars blad, uitgegeven door de Legatie, thans in een ver gevorderd stadium zijn.

Pegasus zal als drukker optreden.

De Legatie zal uitmaken wat in ieder geval in dit blad dient te worden opgenomen. De bedoeling is dat het een neutraal aandoend blad zal worden, waarin natuurlijk de nodige stiekeme propaganda. Voorlopige oplage zal 10.000 exemplaren zijn, doch men heeft nu reeds plannen, om deze oplage zo gauw mogelijk uit te breiden en ook Indonesië te bewerken.

Het zou verder in de bedoeling liggen Vlaanderen in de distributie te betrekken, terwijl het Franse gedeelte van België dan door Parijs verzorgd zou moeten worden. Behalve de artikelen, die in elk geval geplaatst worden, zullen er feulletons in komen, stukjes over experimenten op land- en tuinbouw-gebied e.d. en last ^{but} not least een commercieel rubriekje, ten behoeve van de op Hongarije reizende kooplui.

CEP

KB, 26 Juni 1952

VRIJ VOOR ACTIE

UITTREKSEL

Uit: pp 8030

Voor: OD 306

J.g.v.: 2552

Dat.: 1952

Par.: 332

OD 306

06.3221 - 26.391

09.239

29 MEI 1952

ACD/140398

RAPPORT VAN KB

AAN HC

No.: 5169

Betre: RELATIES MEVR. SUNITO MET HONGAARSE LEGATIE.

Typ.Do

Van betrouwbare zijde ontvingen wij onderstaand uittreksel uit een brief voor Mevrouw SUNITO.

Fa "Hungarotex" versus firma "Gemke" in Rotterdam.
Deze firma Gemke staat in contact met de firma Waal.
Het betreft hier een zaak, die het vorig jaar Juni is verloren door de Hongaarse Staatstextielfabriek, maar die om een uitleg aan Mevr. SUNITO heeft gevraagd, hoe eigenlijk de zaak zich heeft toegedragen.

Mevrouw SUNITO deelt verder mede, dat de Hongaarse Legatie in Nederland haar als permanente advocate zal gebruiken, waartegenover Mevrouw SUNITO bedingen zal, dat zij voor alle door haar uitgebrachte adviezen een rekening zal indienen!

KB, 29 Mei 1952

RELATIES MEVR. SUNITO MET HONGAARSE LEGATIE

Speciale instructies aan ACD. (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

~~ONAFGEDAAN~~

OD 306

CO

U
139533

[Handwritten mark]

Afd./Sectie.: CLR Dat.: 7/6/52 Par.: *[Signature]*

Achtereenvolgens aan:

[Handwritten mark]

Interne aanwijzingen A C D.

Verantw. voor
Adm. afdoening:

[Handwritten mark]

H. ACD., namens deze
Dat.: 20/5/52 *[Signature]*

A C D. Dat.: Par.:

AFD.	SECTIE	BEHANDELING	AFZ./PAR.	DAT.
------	--------	-------------	-----------	------

<i>[Handwritten mark]</i>		<i>[Handwritten text]</i>	<i>[Handwritten text]</i>	<i>[Handwritten text]</i>
---------------------------	--	---------------------------	---------------------------	---------------------------

C.V.V.

Waar ho' in briefkaart.
Misschien bent u in de adressen
geïnteresseerd.

[Handwritten signature]

Van uitzondering kennis genomen, geen verdere
interesse retour

[Handwritten initials]

[Handwritten initials]

23/5
10/6

167/4/'52

Vertrouwelijk

Onderwerp: Heroriënteringsdienst Hongaars~~x~~ Gezantschap.

Bijgaand doen wij U toekomen een dubbele briefkaart, afkomstig van het Gezantschap der Hongaarse Volksrepubliek te 's-Gravenhage, houdende de kennisgeving van de oprichting van een "Oriënteringsdienst".

Hierbij wordt opgemerkt, dat geadresseerde, reeds enige jaren geleden elk contact met ~~het~~ gezantschap heeft verbroken. (Zij werd bij de Wet van 23 April 1952 Stsbld 206, tot Nederlandse genaturaliseerd).

Zeist, 16 Mei 1952.

*Die ten onrechte als „mevr.“ wordt
aangeduid - (zij is ongehuwd) -*

No. 488e-52
=====

Betreft: Hongaarse aangelegenheden.

VERTROUWELIJK.

Bijlage: 1 (~~in duplo~~)

Schutblad is vernietigd

Hierbij wordt U, om te behouden, toegezonden een fotocopie van de tekstzijde van een door de Oriënteringsdienst van het Hongaarse Gezantschap hier te lande, vanuit 's-Gravenhage op 1 Mei jl. verzonden briefkaart. De andere zijde bevatte het adres van de aangeschrevene.

Het origineel van de bijlage vormde de helft van een z.g. dubbele briefkaart. Op de adreszijde van de andere helft stond vermeld:

"Antwoord
"briefkaart

"Gezantschap der Hongaarse Volksrepubliek
"Oriënteringsdienst
"Oranjestraat 8
"'s-Gravenhage."

De tekstzijde van deze kaart bevatte het volgende:

"Vermelde adres is juist.

"Vermelde adres is onjuist en dient te worden gewijzigd in:

"(De niet passende a.u.b. doorstrepen)"

".....1952".

No.13.

T.C.

Örömmel értesítjük, hogy követségünk mellett megalakult annak Tájékoztató Szolgálat. Hogy munkánkat mielőbb megkezdhessük, kérjük sziveskedjék velünk közölni, hogy tulajdali címe helyes-e vagy pedig időközben megváltozott. Mielőbbi választ kérjük.

Magyar Népköztársaság Követsége
Tájékoztató Szolgálat.

L.S.

Met genoegten delen wij U mede dat naast ons Gezantschap een afzonderlijke Oriënteringsdienst is opgericht. Om het werk goed te kunnen aanvatten vernemen wij gaarne van U of het ommezijde vermelde adres nog juist is.

Uw antwoord zien wij gaarne spoedig tegemoet.

Gezantschap van de Hongaarse Volksrepubliek
Oriënteringsdienst.

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD
 (Slechts bij definitieve opberging invullen)
 O N A F G E D A A N

137677

OD 306

copie maken van OD rel. Repub. 1775 ✓
 (H. Franck)

en OD: Pegasus boekhouw. 0A120 ✓

Afd./Sect. CLR Dat. 10/1/52 Par. 17

Achtereenvolgens aan: *e* *u* *m*
B

12/1/52

Interne aanwijzingen ACD IV

Verantw. voor }
 Adm. afdoening } *e* H.ACD, namens deze

Dat: 29/1/52 *B*

ACD/IV B Dat. 9/6/52 Par. 10

Afd. Sectie BEHANDELING Afz./Par. Dat.

Duplicaat van stuk no. 137677 gezonden aan *B*

acd h 29/1

CVN *jeu* *CVN* 3/5/52.

naar:

Spies *CLR* *was houdt de overname die... d. d. Konj. Repub. Precies is
 wie doet dit? Eerder heb ik nog niet besloten van
 de overname die... te doen... verspreiden heden Besluit
 en dergele. dienst al lang in ned. ? CVN 3/5/52 12/5
jeu *CVN*
CLR zie ook 138200 - en 138299. *Spies* 15/5/52
DEF *Spies* *DEF* 16/5/52
acd 17/5/52*

Afd.	Sectie	BEHANDELING	Afz. Par.	Dat.
B		<i>Handwritten notes in green ink</i>		

DUPLICHAAT BLAD op Schutblad Nr. 137677

Afd.	Sectie	Behandeling	Afz., Par.	Dat.
B		<i>Aan de hand van dit dupl. CO geen correspondentie voeren</i> <i>Org. C.O. is in behandeling bij <u>e</u></i>		
B III		<i>in origineel dossier en</i> <i>geest gaarne retour</i>		
B		<i>Handwritten notes</i>		

OP KAART
ACD/ <i>T/B</i>
DAT: <i>9/6-52</i>
PAR: <i>60</i>

09.239
05.494-09.21

<i>06.322.1</i> <i>09.239-05.494</i>
29 APR 1952
ACDI 137677

09.239
05.494

6.157.161
0.262-06.222.1

RAPPORT VAN KB

AAN HC HB

No.: 4902

Betr.: ORIENTATIE-DIENST HONGAARSE LEGATIE.

Typ.D.

Uit betrouwbare bron werd vernomen dat er tussen Pegasus en de oriëntatie-dienst van de Hongaarse Legatie een overeenkomst gesloten is, i.v.m. het ter beschikking stellen van Hongaarse boeken. Alle bestellingen kunnen voortaan aan Pegasus gericht worden. Analoog aan de "Oriëntatiedienst" in Holland is in Engeland: Hungarian News and Inf. Service, Pembroke Square, London W. 2, Bayswater 2642. Voor Duits-sprekende landen: Informations Dienst für den Ausl.Presse, uitgave Budapest, Bem Jozseftér 5.

KB, 28 April 1952

VRIJ VOOR ACTIE

KX 136182/CR/1144

UITGEREKT

15-4-'52.

RE: Uw mondelinge aanvraag d.d. 2-4-'52.

ONDERWERP: Hongaarse Vertegenwoordigers in Nederland.

In antwoord op Uw mondelinge aanvraag d.d. 2-4-'52 doe ik U hierbij een lijst toekomen van Hongaarse vertegenwoordigers in Nederland.

R.A.

Bijlage: 1.

Aan de Heer Regeringscommissaris
in Algemene Dienst
Plein 1813, No. 4,
's-GRAVENHAGE.

ASZTALOS, J. met echtgenote

portier/bode

GYULAI, Katalin

attaché

ILLES, B.

assistent handelsattaché

MOCZI, A met echtgenote

gezantschapsraad, tijdelijk
zaakgelastigde

RUFF, Jolan

typiste

SZILAGYI, S. met echtgenote

attaché

ZADOR, T. met echtgenote

2e secretaris

FRANK, E (geb. SOLTI) alias
Mevr. TARNOK

comptabel ambtenaresse

FINNER, Olga

medewerkster op handelsafd.

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD
 (Slechts bij definitieve opberging invullen)
 O N A F G E D A A N

CO 1344847 118 306

136850

118 306

118 306

[Handwritten signature]

Afd./Sect. *CVV I* Dat. *23/11/52* Par. *11*

Achtereenvolgens aan: *[Handwritten signature]*

act/cont 2/1/52

Verantw. voor } H.ACD, namens deze

Adm afdoening } *C* Dat: *26/3/52* *A2*

Interne aanwijzingen ACD IV

ACD/4c Dat. *17/52* Par. *1*

Afd. Sectie BEHANDELING Afd./Par. Dat.

C *Ke* *118 306*

Indien Nador diplomatische status heeft had ook van zijn reis naar Utrecht kennis moeten worden gegeven

wat v.2 bekend punt is gebleven P.H.L. *118 306*
 Bt. Katen heeft te attenderen. *118 306*

28/3 *Ke*

Nador heeft dipl. status *CP* *118 306*

Afd. Sectie Behandeling L'z. Par. Dat

CLR of de myjke van pla. H. van het Bureau van G. J. van
aan St. 2. met alle verstande dat alleen worden

CVV gebeld dat K. B. in postbrieven is naar van Rador.
andere bevestiging van het verzoek en van alle veranderingen
niet zijn juist te maken, dat het te van kunnen

KB te weten kunnen dat of op de bevestiging
H

KB moet dat stuk met opzet zijn

S.C. s.v.p. brief van Bt. R. hebben
een inclusie van dit C. G. met
spreekt van K. B. C. G.
Daarna naar C. V. V.

9/4 Logg
Juni 13/4

HKB KB gerin. Don naar CVV

CVV Besproken met KB. Komt nog
een nader rapport van KB IV.

CVV 18/4

CVV I afdoen

CVV II afdoen

Hc Wim 136850

gedone
CVV 20/4

CK kunt te zeggen of dit juist is

P. H. C. 20/4

P. H. C. Het betrokken stuk is niet te vinden.
Vermeedelijk is het aan Mr. Goosen gegeven
als ombeeld van een dergelyk document.

Genen
CVV van afdoen
over it nu herinner stond Rador met spel nu
als 2 % toevormden exemplaar.
13/4 Logg
ACB 23/4

134484

MINISTERIE
VAN BUITENLANDSE ZAKEN
'S-GRAVENHAGE

VERZOEKE BIJ BEANTWOORDING, KENMERK, ONDERWERP, DATUM EN NUMMER TE VERMELDEN

Kenmerk: Directie Kabinet en Protocol/KA
Onderwerp: Reis Hongaarse Legatie-secretaris

Datum: 22 April 1952
Nummer: 38149-2748 G S

OP KAART
ACD/ 40
DAT: 15/7/52
PAR: 24

26.222.1
19.2.52
23 APR 1952
ACD/136850

Met verwijzing naar Uw schrijven d.d. 16 April j.l., no. 134.484, heb ik de eer U mede te delen, dat de tweede secretaris van het Hongaarse gezantschap hier ter stede zich op 14 Maart j.l. met mijn toestemming te Utrecht bevond.

Aan de Hongaarse zaakgelastigde, de Heer A. Moczi, was voor die datum een vergunning verleend om zich in gezelschap van de Heer Zador per auto naar Utrecht te begeven tot het bijwonen van een bijeenkomst in het Restaurant Esplanade aldaar.

Afschrift van bedoelde vergunning werd Uw dienst destijds toegezonden.

De Chef van het Kabinet van de
Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Vissers

Aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken,
p/a Javastraat 68,
'S-GRAVENHAGE.

NOTA

AAN: KA-RA
VAN: HC (CLR)

Betr.: Hongaarse vertegenwoordigers
in Nederland.

Naar aanleiding van het verzoek van de
BID vervat in Uw nota dd. 2/4-52 betreffende Hon-
gaarse vertegenwoordigers in Nederland volgt onder-
staand het Hongaarse personeel op Legatie en Handels-
afdeling per 3/4-52:

ASZTALOS, J. met echtgenote	- portier/hode
GYULAI, Katalin	- attaché
ILLES, B.	- assistent handelsattaché
MOCSEI, A. met echtgenote	- gezantschapsraad; tijdelijk zaakgelastigde met echtge- note
RUFF, Jolan	- typiste
SZILAGYI, S. met echtgenote	- attaché
ZADOR, T. met echtgenote	- 2e secretaris
FRANK, E. (geb. SOLTI) alias Mevr. TARNOK	- comptabel ambtenaresse
ZINNER, Olga	- medewerkster op handelsafd.

4/4-52
/

16 APR 1952

10 April 1952

134.484
gene

Aanwezigheid van de Hongaarse
Legatiesecretaris, T. ZADOR,
te Utrecht.

VERTROUWELIJK

Hierbij heb ik de eer U mede te delen, dat mij van betrouwbare zijde werd medegedeeld, dat op 14 Maart 1952 de Hongaarse zaakgelastigde, A. MOCZI, zich te Utrecht bevond in gezelschap van de 2de Legatiesecretaris, T. ZADOR.

Voor zover mij bekend, was op genoemde datum slechts vergunning verleend voor de Heer MOCZI.

Ingeval U het noodzakelijk acht, de Hongaarse zaakgelastigde van de geconstateerde overtreding in kennis te stellen, moge ik U verzoeken, dit zodanig te doen, dat niet blijkt, dat mijn dienst van dit feit op de hoogte is.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze,

Jhr Mr W. J. Th. SERRARIS

Aan de Hoogedelgestrenge Heer
Mr J. V. sser,
Directeur van het Kabinet en
Chef Afdeling Protocol
van het Ministerie van Buitenlandse Zaken
Plein 23
's-GRAVENHAGE

134.484

N O T A

AAN: HC
VAN: CLR

Bij CO 134484

1. In normale omstandigheden zou ik zeker Buitenlandse Zaken op de illegale aanwezigheid te Utrecht van ZADOR gewezen hebben. Het gevolg zou ongetwijfeld zijn dat de Hongaarse Zaakgelastigde op nette wijze op zijn "vergissing" attent gemaakt zou worden en ---- daarmee meteen zou weten dat hij gecontroleerd wordt.
2. Dit klemt temeer omdat ik enige dagen geleden een volgactie bij B IX heb aangevraagd van SCHIPPERS, op grond van het feit dat, nu de diplomaten in hun bewegingen zijn beperkt, wellicht het aan de legaties verbonden Nederlandse personeel op pad gestuurd zal worden. SCHIPPERS is de chauffeur van de Hongaarse Legatie en ma.w. identiek met de chauffeur die, met onbekende bestemming tussen zes uur en half negen afwezig was.
3. Ik stel voor voorshands aan niemand mededeling te doen van de geconstateerde overtreding, maar te trachten de HH. diplomaten in de waan te brengen dat zij toch niet gecontroleerd worden. Het is trouwens zeer goed denkbaar dat ZADOR expres is medegenomen om na te gaan of effectieve controle wordt uitgeoefend.
4. Daartegenover zal echter moeten staan dat wij inderdaad tijdig bericht van voorgenomen reizen ontvangen. Er staat voorgeschreven dat aanvragen 48 uur van tevoren (m.i. te interpreteren als: 48 uur voor het tijdstip van de aanvang van de reis) bij Buitenlandse Zaken moeten zijn ingediend. Indien men zich daaraan strikt houdt is er tijd genoeg voor Buitenlandse Zaken om ons te waarschuwen en voor de BVD om de in aanmerking komende lokale ID's telefonisch in te lichten.
5. Op deze wijze is het mogelijk althans nog enig voordeel uit de gehele regeling te halen, terwijl dit natuurlijk volkomen illusoir wordt als wij, zoals reeds is voorgekomen, op 3 April in de namiddag bericht ontvangen dat dezelfde dag een aantal lieden van de Sovjet Handelsmissie naar Vlissingen gaan.

4/4-52

Deze nota is afkomstig van het Bureau.

Utrecht

6.524 *06.322.1*
05.34-09.239 *09.239-05.51*

VERTROUWELIJK

23 MRT 1952.

OP KAART
ACD/ *4c*
DAT: *15/52*
PAR: *dy*

Verbinding: 19
E/8 no 314'52 Vreemd

06.322.1
09.239-05.4

Datum: *ACD/ 134484*
24-3-52

Betreft: Bezoek Hongaarse Gezant te Utrecht op 14-3-52.

Ter att. van dhr Breslau.

Naar aanleiding van Uw telefonisch verzoek, aandacht te willen besteden aan het voorgenomen bezoek van de heer Moischi, Hongaars Gezant te Den Haag, aan Utrecht, te wiens opzichte ontheffing werd verleend van de van regeringswege gestelde beperkende bepalingen ten aanzien van de bewegingsvrijheid van buitenlandse diplomatieke vertegenwoordigers, voor het bijwonen van een bijeenkomst in "Esplanade" te Utrecht op Vrijdag, 14 Maart 1952, wordt het volgende gerapporteerd:

Op 14-3-52 werd in "Esplanade" te Utrecht van 18 tot 21 uur aan enige afgestudeerde Hongaarse studenten door en voor rekening van de Hongaarse Gezant te Den Haag, de heer Moischi, een diner aangeboden. De heer Moischi kwam daartoe uit Den Haag over met een auto, gekenmerkt P D 372, en was in gezelschap van zijn nieuwe gezantschapssecretaris, een zekere ZADOR, een Jood, afkomstig uit Palestina van plm 25-jarige leeftijd. Aan het diner zaten voorts aan:

TD isatbs

- + ADAM SEBESTYEN*, geb. te Boedapest 30-1-18, wonende H. Tollensstraat 5 te Utrecht,
- + ATTILA SZEKERES*, geb. te Sarkad 3-4-23, wonende Mgr.v.d. Weteringstraat 81 te Utrecht,
- + KALMAN GONDOCZ*, geb. te Abannjszanto 4-3-22, wonende Stadhouderslaan 102 te Utrecht,
- + ISTVAN TUSKI*, geb. te Boedapest 2-6-24, wonende H. Tollensstraat 5 te Utrecht,
- + JANOS KEREKES*, gev. te Vajdarecse 23-1-18, wonende Maliebaan 80 te Utrecht, thans hulpprediker te Zaandam, en
- + een zekere TODT*, afkomstig uit Amsterdam.

De auto werd bestuurd door een chauffeur, die een communist moet zijn en die van 18 tot 20.30 uur afwezig was om "een vriend te bezoeken". Waar hij in die tijd heen is geweest, is dezerzijds niet bekend. Van 20.30 uur af nam deze chauffeur echter aan het diner deel, zittend aan een apart tafeltje.

De oud-studenten werden door de gezant gul onthaald; de kosten van het diner beliepen naar schatting f 160. Van het gebodene werd door hen echter met mate gebruik gemaakt. Alleen Sebestyten bleek wat teveel te hebben gedronken en wilde op het laatst Hollands praten met de Hongaarse gezant. Ook in de gesprekken toonden zij zich gereserveerd. In de aanwezigheid van Zador vonden zij gereede aanleiding een gesprek over Palestina te beginnen en dit zo lang mogelijk gaande te houden. Ten slotte bracht de gezant het gesprek op Hongarije en betoogde dat het in dit land zo goed was. In Boedapest worden momenteel een nieuw stadion en een ondergrondse gebouwd. Ook kan Hongarije heel goed afgestudeerden, zoals aan dit diner bijeen, gebruiken, aldus de heer Moischi. De legatie konden zij als hun tehuis beschouwen, waar zij steeds welkom zouden zijn en indien zij geld tekort kwamen in verband met hun studie of boeken nodig hadden, konden zij steeds bij hem aankloppen.

Voorts kondigde de heer Moischi aan dat er twee nieuwe, in Hongarije gemaakte films, waren aangekomen, welke geen politiek behandelden. De ene zou bestemd zijn om in het openbaar te worden vertoond, de andere zou in besloten kring worden gedraaid. Hij nodigde het gezelschap uit om op 4 April a.s. (Hongaarse nationale feestdag) een bezoek te brengen aan de Hongaarse legatie. Voor deze gelegenheid zou hij paprika en ganzenlever speciaal uit Hongarije laten komen en het gezelschap kon dan tevens laatstbedoelde film zien.

In verband met laatstbedoelde uitnodiging zal door een der vorengenoemde genodigden contact worden opgenomen met de BVD.

GEZIEN:

NOTA

VAN: KA-RA

AAN: HC (T.A.v. de Heer Lagas).

ONDERWERP: Hongaarse Vertegenwoordigers in Nederland.

De BID verzocht ons heden om een lijstje van Hongaarse Vertegenwoordigers in Nederland. Zoudt U dit voor ons kunnen samenstellen?

2-4-'52 H.

NOTA

VOOR CO: 131788.

Aan: H.C. // CVV.

Voor emigranten lijkt dit wel een aangename tijdpassering, maar op Intelligence gebied kan het alleen maar nadeel opleveren indien gegevens, die wellicht gebruikt kunnen worden om vat op de betrokkenen te krijgen, worden gepubliceerd.

CLR. 17-3-52.

Aan: CLR.

Ik heb dit besproken met H.C. Ik heb er bij berichtgever op aangedrongen om mij een zo volledig mogelijke opgave (vertaald) te willen verstrekken van de verhalen die er zullen verschijnen. Ik krijg de indruk dat het "roddel" verhalen zullen zijn.

CVV/I 4-4-1952.

Verbinding No.72.
Litt.G.No.77/52.
Betr.: Bezoek Hongaarse
Zaakgelastigde.

VERTROUWELIJK.

OD 306

b.684

16.322.1	16.384
09.239	09.239
- 5 MRT 1952	
ACD/132650	

*met bij agenda r.v.s.
mit d d 12/2 130007 2*

In aansluiting op mijn schrijven van 8 Februari j.l., Litt.G.No.58/52 met betrekking tot nevenvermeld onderwerp moge ik U het navolgende berichten:

XI In het laatst van Januari j.l. verscheen ten huize van Joseph VARGA, geboren te Zenta (Hong.), 19 Februari 1904, van Hongaarse nationaliteit, wonende alhier aan het adres Reestraat 9, de Hongaarse Zaakgelastigde te 's-Gravenhage, of een van diens Legatieambtenaren, genaamd "SZILAGYI", die in gezelschap was van een dame.

XI Volgens Varga vnd. zou Andreas MOCZI wederom uit Den Haag zijn vertrokken en zou Szilagyi de vertegenwoordiger zijn van de huidige Hongaarse Republiek bij de Nederlandse Regering.

XI Laatstgenoemde persoon werd naar de woning van Varga gebracht door de Hongaar Gyorgy KALFICS, geboren te Pecs (Hong.), 21 November 1899, wonende alhier, Koekoekstraat 25.

Szilagyi verlangde van Varga de adressen van de hier wonende Hongaren. Dit weigerde Varga, waarbij hij opmerkte, dat Szilagyi deze ook aan Kalfics had kunnen vragen.

Hierna deed Szilagyi het voorstel om met een 10-tal Hongaren in zijn gezelschap omstreeks half Maart a.s. een gezellige dag te organiseren in een of ander restaurant. Hij wenste met hen te gaan eten op een geschikte plaats in deze gemeente en hij beloofde in de gesprekken, die tijdens dit samenzijn gevoerd zouden worden, de politiek buiten het geding te laten.

Varga heeft dit alles van de hand gewezen, ofschoon hij zich met de huidige leiding in de Hongaarse St.Barbara-Vereniging niet goed kan verenigen. Volgens hem zijn de voorzitter en de secretaris van deze vereniging nog te jong en tevens te eigenzinnig. Volgens de statuten en de reglementen moet het bestuur van deze vereniging ieder jaar aftreden. In de laatstgehouden vergadering is men er niet in geslaagd een nieuw bestuur te kiezen. De zittende bestuursleden stelden zich niet meer herkiesbaar. Men zou wel over een secretaris kunnen beschikken. Het moet een in de gemeente Brunssum woonachtige Hongaar zijn.

M.i. heeft de komst van de Hongaarse Legatieambtenaar naar Heerlen wel enige beroering gebracht onder de Hongaren.

Voorts zij vermeld, dat er enkele Hongaren zijn, die bij de naam R.K.St.Barbara-Vereniging het woord "R.K." zouden willen laten vervallen en een neutraal standpunt zouden willen innemen met uitsluiting van iedere politieke gedachte.

Ik zou het zeer op prijs stellen, indien U mij met betrekking tot de persoon van "SZILAGYI" nadere inlichtingen zoudt willen doen toekomen. Einde.

Heerlen, 1 Maart 1952.

UITTREKSEL	
Uit: 00 1894	
Voor: 00 306	
o.a.v.: C.V.V.	
Dat.: 15-0-52	
Par.: MM	

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD
 (Slechts bij definitieve opberging invullen)
 G E N A F G E D A A N

CO. 131 788 06 306

AD 306

Afd. Sect.; CLR Dat: 2.4.52 Par: *lys*

Achtereenvolgens aan: *e*

M

actueel 18/12/52

Interne aanwijzingen ACD

Verantw voor *e* H. ACD, namens deze

Adm:afdoening *e* Dat: *24/2/52 Be* ACD, Dat: Par:

Afd. Sectie	Behandeling	Afz/Par. Dat.
<i>e</i>	<i>HC</i> <i>aan berichten 4-3-52</i>	<i>Beo/ls 2/2</i> <i>Op. PRC 1/3/52</i>

2/2/52 *CHB* *H.C.* *CVV* } *Von emigranten lijkt dit wel een aansemaane tijdpassering, maar op Intelligencie gebied kan het alleen maar nadeel opleveren indien gegevens, die wellicht gebruikt kunnen worden om wat op de betrokkenen te zeggen, worden gepubliceerd.*

17.3.52

lys

VERVOLG
 DUPLICAATBLAD op Schutblad No.

(Gebruik van dit blad is niet verplicht)

No.	Sectie	Behandeling	Afs. No.	Dat.
	<u>CLR</u>	Ik heb dit besproken met H.C. Ik heb er 6; bericht geven op aange- drongen om mij een zo volledig mogelijke opgave (vertaald) te willen verstrekken van de verhalen die er zullen verschijnen. Ik krijg de indruk dat het veel "roddel" verhalen zullen zijn.		
				CVI 24 4/4.52
	<u>A.C.</u>	S.v.p. beide bovenstaande aantekeningen in nota ver- werken en bij dit C.O. geven. Daarna laten afdoen bij R.D. Geschied. 13		
	<u>Red</u>		8/4	CVI 13 15/4

Rapport van C.-

t.k.n. H.C. en C.L.R.

Betr.: publicatie in de Hongaarse
emigrantenpers.-

Van welingelichte zijde werd mij medegedeeld, dat het in de bedoeling ligt om in de Hongaarse emigrantenpers een reeks artikelen te laten verschijnen over de huidige Hongaarse vertegenwoordigers in het buitenland. A

De eerste artikelen zullen verschijnen in de in Frankrijk uitgegeven Hongaarse emigrantenbladen.

Men wil door deze perscampagne de Hongaarse vertegenwoordigers onmogelijk maken. Speciaal bestaat belangstelling voor het verleden van de Hongaarse vertegenwoordigers en voor voorbeelden, die de onbekwaamheid van deze lieden aantonen.

Ook de in Nederland geaccrediteerde Hongaren zullen een beurt krijgen. De eerste gegevens zijn reeds naar Parijs gezonden.

Door mij zal getracht worden deze artikelen te krijgen.

CVV I. *jk*

22 Februari 1952.

06.322.1 08.12 06.323.1
09.239 09.239 09.239
08.12
09.239-09.1 25 FEB 1952
ACD/131 J 88

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD
(Slechts bij definitieve opberging invullen)

CO. 131/289 OD 306

ONAFGEDAAN

OD 306

Afd./Sect.: CLK Dat: 21.4 Par: [Signature]

Ophtereenvolgens aan: e

23.1.52
7

Interne aanwijzingen ACD

Verantw voor: [Signature] H. ACD, namens deze
Afd./afdoening: [Signature] Dat: 24/5/52

ACD, Dat: Par:

Afd./Sectie	Behandeling	Afz./Par	Dat
e		Geesth	24/5
H.C.	overname bespreking - Bespreking met H.C.	Gr. P.W.	2/3
27/2/52 CLK	persoonl. Mis. voor kennis op verhuysing van de gebouwen door de Staat Regiering.	H. J. S.	10/5
	plu 12045 e.k. 14/3/52		
	zod. 1/2 deel de 12 regeringen e.k. 1/2		
	1/2 contact kans 14/3/52		

Rapport van C.-

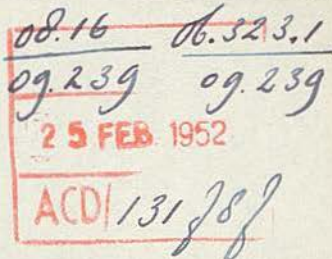
Voor: HC (mogelijk t.k.n. v. H.B.V.D.)
C.L.R.

Betr.: Mogelijke actie van
Hongaarse Regering in exil.

Van welingelichte zijde werd mij medegedeeld, dat de Hongaarse Regering in exil naar aanleiding van de berichten in de pers over de sluiting van de Amerikaanse vertegenwoordigingen in de satellietlanden, van mening is, dat ook de West-Europese landen het voorbeeld van Amerika zullen volgen. Zij verwacht dan, dat de satellietlanden dan ook hun vertegenwoordigingen in West-Europa zullen sluiten. In dit geval ligt het in de bedoeling van de Hongaarse Regering in exil aan de West-Europese Regeringen erkenning van hun exilregering te vragen en tevens de gebouwen van de Hongaarse vertegenwoordiging op te eisen; men spreekt zelfs van in beslag te laten nemen.

CVV I. *I. J. J.*

22 Februari 1952.

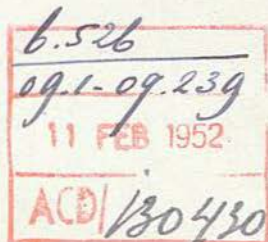
RAPPORT VAN KB

AAN HC

No.: 4072

Betr.: EXAMEN NEDERLANDS IN HONGARIJE.

Typ. D.

Schuttled in sammitij d

Uit betrouwbare bron werd het volgende vernomen.

- X ASZTALOS werd in Hongarije (bij zijn bezoek in zomer 1951)
- X in de Nederlandse taal geëxamineerd door CSATORDAY.
- Als beloning voor zijn vorderingen kreeg hij een boek.
- Doorgaans wordt in Hongarije examen in Nederlands afgenomen door mej. SALLAY, die als kind lange tijd in Nederland was. Zij is thans verbonden aan het Min. B.Z. te Boedapest en is gehuwd.

KB, 8 Februari 1952

VRIJ VOOR ACTIE

ACD I

Periodiek: TelegraafDatum: 7-2-52

CIRCULATIE

Niet langer houden dan dagen

AAN	GEZIEN		Volgens geadresseerde nog t.k. aan
	dat.	par.	
P&B	27/2		
<i>28/2 - CvdI</i>	27/2	28/2	

Aantekeningen:

ACD
voege bij 84841.

Opl. CvdI 29/2

Pauze

in OD 306

CvdI

Dr. Szekeres promoveerde
te Utrecht

25/2/52

Aan de R.U. te Utrecht is hedenmiddag gepromoveerd tot doctor in de theologie de heer A. Szekeres, geboren te Sarkad in Hongarije, op een proefschrift getiteld: „De structuur van Emil Brussers theologie”. Als promotor trad op de rector-magnificus, prof. dr. J. Severijn. Dr. Attila Szekeres werd 3 April 1923 geboren en studeerde hoger onderwijs in Debrecen, beide in Hongarije. Hij was als assistent werkzaam bij de Hongaarse filosoof prof. B. Taskó en deed zijn theologisch candidaatsexamen met de hoogste graad. Met financiële hulp van de Wereldraad van Kerken kwam dr. Szekeres in Jan. 1947 naar Holland om zijn studie te voltooien.

Paranymfen bij deze promotie waren ds. J. Kerekes, theologisch doctorandus, en C. J. Broers, doctorandus in de biologie. In zijn proefschrift komt de promovendus tot de conclusie dat men dankbaar Brussers critiek op de Theologie van de 19e eeuw en op Barth's idee van de openbaring moet onderschrijven. In zijn werken gaf Brusser veel, waarmee ieder christen, die de reformatische beginselen aanhangt, van harte kan instemmen. De schrijver constateert, dat Brussers theologie een merkwaardige vermenging van theologische en filosofie, een synthese van Evangelie en humanisme, ten gunste van de laatste blijft. Fundamenteel verschilt Brussers theologie niet van die van de 19e eeuw, omdat hij 1e een speculatief uitgangspunt koos, 2e een radicale bijbelcritiek toepast en 3e zijn theologie slechts een reeks van piëtistische speculaties is, gebaseerd op een algemeen religieus gevoel. Brussers uitzonderlijke verdiensten kan men niet voorbijzien wijl hij met zeldzame kracht van gedachten en overtuiging de problemen van kerk en theologie van onze tijd heeft doen uitkomen.

Dr. Szekeres heeft aan zijn dissertatie zestien stellingen toegevoegd. Merkwaardig voor een buitenstaander is de 14e stelling: „De gereformeerden vertonen de neiging van een theologische richting een kerk te maken. Ook de 15e verdient aandacht: De bijzondere waarde van de Wereldraad van Kerken ligt hierin, dat zij een oecumenische respresgemeenschap is, zonder dat zij pretendeert een „super”-kerk te zijn.

17306
M. J. J. J.
H. J. J. J.
Periodiek: *Maasbod*

Datum: *16-1-52*

CIRCULATIE

Niet langer houden dan dagen

AAN	GEZIEN		Volgens geadresseerde nog t.k. aan
	dat.	par.	
P & B	<i>25/</i>		
<i>29/1 - 2/2</i>	<i>30/1</i>	<i>h</i>	

Aantekeningen:

~~Geen Hongaarse gezant
meer in ons land~~

Cl. P.
~~Thans vertegenwoordiging door
zaakgelastigde~~

De Hongaarse Volksrepubliek zal voortaan door een zaakgelastigde in ons land worden vertegenwoordigd. De heer Andras Moczi, die tijdens de lange afwezigheid van dr Georges Boeloeni, de Hongaarse gezant bij ons hof, als zaakgelastigde ad interim optrad, is tot Hongaars zaakgelastigde benoemd.

De heer Andras Moczi keerde dezer dagen van een kort verblijf in zijn land in Den Haag terug. Naar wij vernemen zal de Hongaarse gezant, dr Georges Boeloeni, niet meer terugkeren. De heer Boeloeni is uit de diplomatieke dienst getreden en wijdt zich thans geheel aan zijn werkzaamheden als letterkundige, als hoedanig hij in Hongarije veel bekendheid geniet. De heer Andras Moczi zou vandaag zijn inleidingsbrief aan de minister van Buitenlandse Zaken aanbieden.

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD
 (slechts bij definitieve opberging invullen)

CO. 12792

OD 306

O W A F G E D A A N

OD 306

Afd./Sect. 24.1.52 Dat. CLR Par. *h*

Interne aanwijzingen ACD

ACD/ *h* Dat.: Par.

h

ACHTEREEENVOLGENS AAN: *e*

H.ACD, namens deze

VERANTW. VOOR ADM. AFDOENING: *e*

Dat.: 18.1.52 *B*

Afd.	Sectie	Behandeling	Afz./Par.	Dat.
<i>C. V.V.</i>		Indien geen verdere interesse s.v.p. laten oplegen, in OD 306 22/1/52 <i>Boze</i>	<i>Boze</i>	18.1.52
		Uw CVVI 23/1.52 Retour CLR Dit bericht is nu niet duidelijk.		
<i>C.VV</i>	<i>t.k.</i>	Rouai in de koerier die bediend moest wachten op een nuttransportvoertuig uit Tiberan en op de kazerne bleef lojeren. Ik heb dit C.D. nu maar afgedaan. 24.1.52 <i>Boze</i>		

Afd. Sectie Behandeling Afd. Par. Dat.

jeu CUVI 28/1.5.2

JK

na

B 28/1

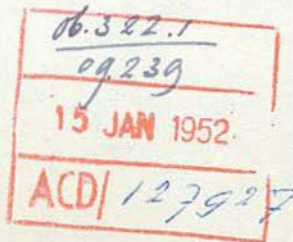
RAPPORT VAN KB

AAN CLR

NO.: 3854

Betr.: RONAI

Typ.C.

~~Vrij voor actie~~

X | Uit goede bron werd vernomen, dat RONAI op 6-12-1951 niet meer op de Hongaarse legatie bleek te zijn en waarschijnlijk vertrokken was.

KB, 14 Januari 1951^{af}

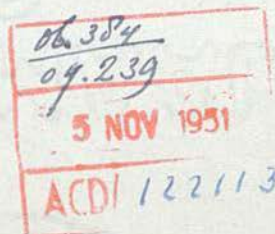
VRIJ VOOR ACTIE

RAPPORT VAN KB

Voor CLR

No. 3346

Betr.: SZILAGYI

Schutblad is vernietigd

*adres
X
X*

Uit betrouwbare bron werd vernomen, dat SZILAGYI thans woont in de vroegere woning van CSATORDAY.

KB, 2 November 1951. *4*

*Zuidwerflaan 19
(Harlot)*

06.322.1
09.239-05.493

06.322.1
09.239-05.46

RAPPORT VAN KB
AAN CLR CVV

OP: ARI
ACD/ 4c
D. 25-9-51
PAR: d

2 - NOV 1951 d
ACD/ 121994

No.: 3347

Betr.: FILMVOORSTELLING HONGAARS GEZANTSCAP.

Schubbed in vermitige

Op 20-10-1951 organiseerde het Hongaars Gezantschap in het Nederlands Historisch Museum in het Waag-gebouw op de Nieuwe Markt te Amsterdam een filmvoorstelling en lezing.

Ket De film was getiteld "Hoe leeft de vrouw in Hongarije ". De lezing werd gehouden door Mevr.A.BRONsing. In hetzelfde gebouw werd een tentoonstelling gehouden van foto's uit het huidige Hongarije.

KB, 1 November 1951

CA 25 OCT 1951

10047

MINISTERIE
VAN BUITENLANDSE ZAKEN
'S-GRAVENHAGE

VERZOEKE BIJ BEANTWOORDING KENMERK, ONDERWERP, DATUM EN NUMMER TE VERMELDEN

Kenmerk: Directie Kabinet en Protocol/KA.

Datum: 22 October 1951

Onderwerp: Aanmelding personeel
Hongaars Gezantschap

Nummer: 59661.

Schutblad is vernield

Ik heb de eer U mede te delen dat de volgende personen, van Nederlandse nationaliteit, in dienst zijn getreden bij het Hongaarse Gezantschap hier ter stede.

Copernicus / PA 15784

X Johan Willem Schippers, chauffeur van de Handelsafdeling van genoemd Gezantschap, wonende Ieplaan 58, alhier.

X Mejuffrouw Mijntje Wendt, huishoudster, wonende Copernicusstraat 241, alhier.

NK

De Chef van het Kabinet van de
Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Villa

AAN:
het Ministerie
van Binnenlandse Zaken
p/a Javastraat 68,
's-Gravenhage.-

UITTREKSEL

Uit : OD 1997

Voor : OD 306

Ag. nr: CX 121471

Naam: CORRESPONDENTIE MET PROCUREURS-GENERAAL IN NEDERLAND.

Naam: VERTEGENWOORDIGING VAN HONGARIJE IN NEDERLAND.

Afz. : BVV.

Datum: 29-10-51.

Aard van het stuk: **Betreft: Organisaties van vreemdelingen van de "Achter het IJzeren Gordijn"landen.**

AFSCHRIFT UITGAANDE BRIEF AAN DE HEER PROCUREUR-GENERAAL, FGD DIRECTEUR VAN POLITIE BIJ HET GERECHTSHOF TE LEEUWARDEN.

Ingevolge Uw verzoek ter vergadering van Procureurs-Generaal van 20 September 1951 is door mijn dienst een verzamelrapport samengesteld betreffende de verschillende in ons land bestaande organisaties van vreemdelingen van de "Achter het IJzeren Gordijn" landen.

Ik moge U mitsdien een exemplaar van dat rapport doen toekomen.

Uitgetr. door: LJ.

Op aanwijzing van: ACD I.

Datum: 5-1-52.

Door de Hongaarse Legatie zijn in het najaar van 1949 wel pogingen ondernomen, om in Nederland te komen tot de oprichting van een communistisch georiënteerde Hongaarse Club.

Op 18 Februari 1950 is er een vergadering geweest in Den Haag, waarop de vorming van deze nieuwe Hongaarse Club besproken werd. Op deze vergadering zijn ongeveer 28 personen verschenen. De uitnodigingen waren hoofdzakelijk verzonden aan personen, die niet anti-communistisch bekend stonden; tevens werd onder de te 's-Gravenhage wonende Hongaren en personen van Hongaarse origine propaganda gemaakt voor deze club, welke zich uitsluitend met culturele-en niet met politieke zaken zou bezig houden.

Na de eerste oprichtersvergadering zijn nog enkele bijeenkomsten geweest, maar al spoedig was de animo zó gering, dat deze vereniging wegens gebrek aan belangstelling weer is opgeheven.

Nadien zijn vanwege de Legatie geen pogingen meer in het werk gesteld om tot de oprichting te komen van een Hongaarse Vereniging, gericht op de politiek van het huidige Hongarije.

op 206

OP KAART
ACD/4c
DAT: 2-5-51
PAR: Hh

10 25/3

NOTITIE

AAN CLR (bij CO 117750)

VAN KB

No.: 3168

Betr.: HONGAARSE LEGATIE

16.328.1
09.10.51
- 2 OCT 1951
ACD/119522

Schermbild in samenvatting

6-10-51 Haldasz

CVV

CEF

1. Per 21-9-1951 is Mev. HALDASZ (HALASZ) uit Nederland vertrokken. Zij is kennelijk uit betere kringen afkomstig dan de doorsnee ambtenaar van de Hongaarse Volksrepubliek. Zij is verbonden aan de "Artex", een "Staatsonderneming voor de buitenlandse handel kunstvoorwerpen". Mevr. HALDASZ heeft zeer nauw contact gehad met de Hongaarse handelsdelegatie (Mej. ZINNER) en trad autoritair op.

..K

met juist

2. SZILAGYI is met verlof naar Hongarije. Juist voor zijn vertrek werd Katoka GYULAI benoemd tot attaché. GYULAI wordt onbeduidende figuur geacht en verrichtte voor zover bekend, slechts administratief werk.

NK

rekeken

3. Een chauffeur van de Hongaarse Legatie heet JOBARTHY.

NK

05

4. Een chauffeur SCHIPPERS is in dienst bij de Hongaarse Legatie.

CEF

5. Handelsactiviteit bij de betreffende sectie van de Hongaarse Legatie is verhoogd. Vooral metalen (o.a. kobalt) hebben vermoedelijk sterke aandacht.

CVV

6. Nieuwe R.K. geestelijke verzorger voor Hongaren in Nederland: Pater Dr. Gilbert MIHALYI, Premonstratenzer, Norbertijner Abdij te Heeswijk (N.Br.)

OK

*CVV
CEF*

7. Binnenkort is in Nederland nieuw Hongaars filmproduct te wachten. Titel: "Kolonie onder de aarde", betreft waarschijnlijk oliewinning en buitenlandse bemoeiingen (proces Vogeler).

*ze ook
CO 118755*

10 15632

KB, 2 October 1951

NOTA bij CO 118.963

9 OCT 1951

Aan: K.B.

Van: H.C./CLR

Betr.: Inlichtingen omtrent
de Hongaarse Legatie

UITGEBOKT

UITTREKSEL

U.PD 15640

Voor OD 306

o.v.v. CLR

Dat. 28-12-51

Par. IJ.

N.a.v. het gestelde in Uw rapport No. 3168 (CO 117.750) en No. 3136 (CO 118.963) vestig ik Uw aandacht op onderstaande feiten:

1. De in Uw No. 3136 genoemde Katinka JULAY is identiek aan de in Uw No. 3168, punt 2, voorkomende Katica GYULAI. Officieel staat zij te boek als Katalin GYULAI. Volgens de in mijn bezit zijnde inlichtingen van HELLER is GYULAI een belangrijker figuur dan Uw huidige informant doet voorkomen. Volgens HELLER is zij vroeger gedurende enige maanden werkzaam geweest op de Hongaarse Legatie in Peking, waar zij voorzitter van de Legatie-partijcellen was. Wegens een persoonlijke onenigheid keerde zij naar Boedapest terug en werd later naar Den Haag gezonden om het werk van mevr. TARNOK over te nemen. Zij werd, na een korte tijd van spanning tussen de beide vrouwen, daarin dan ook volkomen ingewerkt en was, ten tijde van HELLER's aftreden reeds volkomen in staat TARNOK te vervangen. MOCZI handhaafde de laatste echter in haar overheersende positie. Wel werkte GYULAI hoe langer hoe meer als privé secretaresse van MOCZI. HELLER beschrijft GYULAI voorts als: goed ontwikkeld, goed Engels en Duits sprekend, toegewijd communiste, ook in Den Haag een van de voorzitters van de Legatie-partijcellen, vroeger werkzaam geweest op de Centrale van de C.P. te Boedapest. Opvallend is het nu, dat GYULAI tot attaché is bevorderd, waarmede zij waarschijnlijk TARNOK voorbijgestreefd is. GYULAI is m.i. hiermede een figuur geworden, die de volle aandacht verdient. Wellicht is de onderhavige informant in staat eens aandacht te besteden aan de huidige feitelijke positie van TARNOK en GYULAI.
- 2a. De chauffeur JOBARTHY is mij onbekend; ook een daarop lijkende naam komt als chauffeur niet voor.
- b. Wij hebben nog altijd BUCHNER als chauffeur te boek staan; en thans ook SCHIPPERS. Omtrent de laatste heb ik info verzocht aan Bt.Z. Kunt U laten vaststellen, of BUCHNER vertrokken is en wie precies met JOBARTHY bedoeld wordt?

8 October 1951

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD,
(Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

~~ONAFGEDAAN~~

OD 306

CO

110'905

02.106

[Handwritten signature]

Afd./Sect.: CLR

Dat.: 19.10.57

Par.: *[Handwritten signature]*

Interne aanwijzingen ACD.

[Handwritten signature]
ACD.

Dat.:

Par.:

[Handwritten signature]

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

1 CLR 25/9/57 *[Handwritten signature]*

Ran K.B.

Kan worden opgegeven wie deze
radertijde of moedertijde controle
uitvoert?

2 CLR

6 te gezant zelf.
16.10.57 - K.B.

25.9.57

[Handwritten signature]

13/10 *[Handwritten signature]*

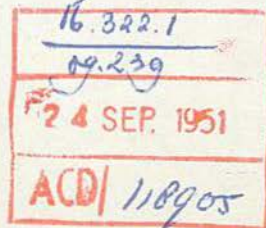
ACD *[Handwritten signature]*

RAPPORT VAN KB

AAN CLR

No.: 3127

Betr.: HONGAARSE LEGATIE.

De contrôle op het personeel van de Hongaarse Legatie schijnt tegenwoordig zeer streng te zijn.

Als zij 's avonds uitgaan, moeten zij aan hun chef melden, waar zij heen gaan en met wie zij eventueel uitgaan.

*Volgens incl. K.B. refereert de schant zelf deze
controle uit. L*

KB, 21 September 1951

vd 5+1 CLR
MINISTERIE VAN
NEDERLANDSE ZAKEN

CO:117750

25 SEPT 1951

's-Gravenhage, 21 September 1951.
Javastraat 68.

UITGESLEKT

R. : 117750

Bew.: Chauffeur Hongaarse Legatie.

VERTROUWELIJK.

Uit doorgaans betrouwbare bron vernemen ik dat bij de Hongaarse Legatie hier ter stede als chauffeur in dienst is een zekere SCHIFFERS (verdere personalia onbekend), die in het bezit zou zijn van het door het Ministerie van Buitenlandse Zaken afgegeven identiteitsbewijs Nr. 0545 D.

SCHIFFERS voornoemd is bij zijn Dienst onbekend.

Ik moge U verzoeken mij de personalia en woonplaats van betrokkene te willen mededelen.

Handwritten notes: 117750, 21 Sept 1951

Del. mededeeling

Uitplaan 58 De Haag

18.7.51 R. Lamm

in kantoorbediende Handevis

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze,

Mr K. E. BRESLAU

Aan de Hoogedelgestrenge Heer Mr J. Visser
Directeur van het Kabinet en Chef Afd. Protocol
van het Ministerie van Buitenlandse Zaken
Elein 23,
's-GRAVENHAGE.

Inty. bew.

Rapport

20-10-51

PD 306

CONFIDENTIEEL

6 September 1951.

S.T.

No. Gr.V.D. 1324/51 Conf.

Bijlagen: een.

DUPLICAAT

Onderwerp: K. HALASZ.

117750

Schubblad in samenvatting

In vouwe dezès gelieve U aan te treffen een uittreksel uit een veiligheidsrapport opgemaakt door Z, naar de inhoud waarvan kortheidshalve wordt verwezen.

S.T.

AAN: Hoofd B.V.D.

UITTREKSEL
Uit: PD 16483
Voor: PD 306
o.a.v.: CVV Z
Dat.: 27-6-52
Par.: HK

Typ: 10.
Coll.: 19

Datum van bericht: 1 September 1951.
 Rapporteur:
 Van wie is het bericht afkomstig: Personeel en eigen waarneming.
 Betrouwbaarheid bericht: Waarschijnlijk juist.
 Betrouwbaarheid berichtgever: Doorgaans betrouwbaar.
 Welke acties zijn ondernomen: Observatie op Schiphol.
 Met wie samengewerkt: Gene.

Onderwerp: Aankomst K. HALASZ.

Op 1 September 1951 te omstreeks 20.30 uur, arriveerde met het K.L.M.-vliegtuig uit Dusseldorf op Schiphol:

----- Klara HALASZ -----
 geboren te Budapest in 1913, van Hongaarse nationaliteit, van beroep Chef de Groupe, wonende te Budapest, in bezit van een gewoon Hongaars paspoort nr. 8355, afgegeven te Budapest op 12 Mei 1951. In haar paspoort kwam voor een geldig visum voor Nederland en Oostenrijk, terwijl er ook in gesteld stond een reeds gebruikt visum voor West-Duitsland.

HALASZ verklaarde aan de balie naar Nederland te komen om hier voorbereidingen te treffen voor de a.s. Jaarbeurs te Utrecht.

Even voor haar aankomst op Schiphol had ik op de parkeerplaats alhier een auto aangetroffen van de Hongaarse Legatie (C.D. 345), welke zoals later bleek werd bestuurd door de chauffeur van die Legatie SCHIPPERS. Deze persoon is in het bezit van een legitimatiebewijs van Buitenlandse Zaken Nr. 0545 D. Schippers voornoemd stond bij de aankomst van het vliegtuig uit Dusseldorf in de afhalersruimte en zocht kennelijk een passagier die met dit vliegtuig moest arriveren.

Aangezien hij mij hield voor iemand van de K.L.M.-inlichtingendienst vroeg hij mij of er met het vliegtuig uit Dusseldorf een zekere Mej. HALASZ was meegekomen. Hij vertelde hierbij, dat hij chauffeur was aan de Hongaarse Legatie en dat hem opgedragen was een employé van die Legatie op Schiphol af te halen. Toen ik hem vroeg of hij ^{de} dame kon antwoorden hij: "Bij ons aan die legatie komen er zoveel, dat het onmogelijk is al die gezichten te onthouden".

Hierna heb ik SCHIPPERS in contact gebracht met HALASZ voornoemd, waarna zij samen met CD-345 vanaf Schiphol naar 's-Gravenhage vertrokken.

RAPPORT VAN KB

Voor CVV

No. 2898

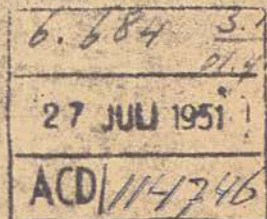
Betr.: HONGAARSE MIJNWERKERS

Uit goede bron werd vernomen, dat in Limburg enkele Hongaren (mijnwerkers) weer een H. BARBARA-vereniging willen oprichten.

Voor het verlenen van toestemming heeft het Hongaarse Ministerie van B.Z. aan MOCZI de vrije hand gelaten, die echter geen toestemming verleende, daar hij vermoedde, dat zij tegen zouden werken.

Voor het bespreken van een en ander is MOCZI in Limburg geweest, waarbij hij betreurde, dat de politie zijn auto overal heeft gevolgd. Hij heeft met een viertal arbeiders gesproken, die enthousiast waren, maar MOCZI heeft sedertdien niets meer gehoord en hij vermoedt, dat de "terreur" van de Kath. priesters hier de hand in heeft.

KB, 27 Juli 1951.

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD,
(Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

~~ONAFGEDAAN~~

OD 306

CO 114745 OD 306

Afd./Sect.: CLK Dat.: 1.8.57 Par.: Lyp

Interne aanwijzingen ACD.

[Handwritten signature]
ACD. Dat.: Par.:

14/8/57 B.

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

CLK 21/7/57 J. J. P. Olivier als aangegeven.
↓
1.8.57
Lyp

4.28
09.239-09.1

16.222.1
09.239-06.231
27 JULI 1951
ACD | 114745

RAPPORT VAN KB

Voor CLR

No. 2900

Betr.: HONGAARSE LEGATIE

Volgens betrouwbare bron krijgt de Hongaarse Legatie artikelen uit Nederlandse dagbladen van een bureau uit Amsterdam. Verslagen uit deze artikelen worden gezonden aan het Hongaarse Ministerie van Buitenlandse Zaken.

KB, 27 Juli 1951.

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD,
(Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

ONAFGEDAAN

OT 306

naam.

CO 0113663

OR

Afd./Sect.:

CLR

Dat.:

24/4/52

Par.:

Lepp

Interne aanwijzingen ACD.

ACD. 42

Dat.:

13-5-54

Par.:

1
K

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

1) CLR 18/7/52

2) Naam CVV en K.B.

Is de naam bekend? Ik weet de naam wel eerder gehoord te hebben, maar kan bij naamlog niets vinden.

19.7.52

CLR.

Lepp

3) De naam MARKOVITZ komt bij mij diverse malen voor maar ~~als naam~~ die draagster daarvan is een "dame". Overigens is de M. bij mij totaal onbekend.
@ VVI 22/7.52

4) Naam K.B.

Markovitz is vermoedelijk verbonden aan de Kampioen Cypher te Brussel. Weet ik iets meer over de naam van zijn bezoek aan Nederland?

Heeft dit wellicht iets met te staan met LLIES?

24.7.52

Lepp

5/18/57 K.B. weet niet van Markovits. Zullen nog informeren.
1/18/57.

6. S.C. o.v.p. pennen in dappelscheem en
Antwoord op / ± eind sept. '57 weer aan mij omleppen.

RED 1.0.57

6.2.57 Lepp

7. C.K. Min. tot pers. sub b. 19/10/57

8. K.B. zie aant. 5. Al iets bekend? /

19.10.57 Lepp

9. REW 13/11/57

10. K.B.

zie sub 8 resp. aadkante 1/10/57

11. C.R.R.

Open berichten betreff. M. ontvangen.

20/4

(zie laatste teleg. Lodderijlter, waarin ook een
Markovits werd genoemd) K.B. IV. 21-4-52 H.
10.136014

Series. Afdoen als aan gegeven.

RED 25/4

24/4 Lepp

Nr Doorlaatpost Wernhout: ~~216/54~~ Exemplaarnr 1.
 Datum en uur van verhoor/signalering: 5-7-1951 te 10.00 uur.
 Samenwerking met: _____
 Ondernomen acties: _____

Ingekomen: 4.7.51
 St. No.: Bp 625/51
 Vertrek: 9.7.51

Personalie
 Naam: M A R K O V I T S Meisjesnaam: _____
 Voornamen: Elak. Man/Vrouw
 Alias: _____ Nr Legit.bew.B.Z.: _____
 Geboorteplaats: Budapest datum: in 1901.
 Nationaliteit thans: Hongaar bij geboorte: _____
 Beroep: Chef Afd. Handelsdelegaties, Hongaars Gezantschap.
 Adres: 's-Gravenhage. (tijdelijk).

16.322.1 06.332.21
 09.289 091-09.293
 19 JULI 1951
 FOTO
 ACD/113663

Reispapieren
 Soort: Dienstpaspoort Nr 008566 geldig tot: 24-10-1951
 Uitgegeven te: Budapest op: 24-4-1951 door: Min.v.B.Z.
 Ned. visum nr: 1625 geldig tot: voor 14 dagen uitgegeven
 te Brussel op: 9-6-1951 door: Ned. Consulaat, en krachtens tel.
 Andere voorkomende visa: machtiging van de visadienst verlengd tot 30 Juli
 Bijzondere aantekeningen: 1951 door H.c.v.Pol. de 's-Gravenhage.
 Had voorts 1 Belgisch en 2 Zweedse Visa in zijn paspoort.

OP KAART
 ACD/4c
 DAT: 15-5-51
 PAR: 3

Reis IN
 UIT
 Reden: _____
 Reist van: 's-Gravenhage naar: Brussel.
 Verblijfsadres in Nederland: Als boven.
 Vervoermiddel: personenauto HX-51795.

Ruimte gezelschap
 Naam: _____ Voornamen: _____ Geb.plaats en datum: _____ Adres: _____

Bagage
 Koffer en actetas.

Signalement
 Lengte: _____ Ogen: _____ Gelaat: _____
 Postuur: _____ Oren: _____ Mond: _____
 Haar: _____ Neus: _____ Gebit: _____
 Bijzondere kentekenen: _____
 Kleding: _____

Scholing:
 Schoolopleiding: _____
 Vakopleiding: _____
 Talenkennis: _____
 Godsdienst: _____
 Politieke richting: _____

Reden van verhoor/signalering en nadere bijzonderheden: Ingevolge ontvangen instructie.

Muta
R A P P O R T - C

Betr.: E. MARKOVITS

Bijlage van de Kon. Marechaussee ontvangen.

CLR/CA, 13/7-51

NOTITIE

08306

Aan: Plv.H.C.

Dit rapport bevat inderdaad slechts gegevens, die al lang bij ons bekend zijn; bovendien is de datum misleidend = de huidige stand van zaken is geheel anders. Ik vermoed, dat de B.I.D. dit "nieuws" uit een bron krijgt, die door ons (d.w.z. K.B.) als afgedaan beschouwd wordt. In overleg met K.B. ware m.i. bij uitzondering aan de B.I.D. ronduit te vragen, wie de leverancier van deze oudbakken cadetjes is. Dit in het belang van de B.I.D. zelf.

NOTA: Bovenstaande aanmerkingen gelden uiteraard uitsluitend voor mijn eigen sectie. De kwestie PATTIPILOHY en Indonische studenten is natuurlijk ter beoordeling van C XI.

8.1.51.

C 4

Aan: C XI

Verzoeke Uw mening.

12.1.51

H.C.

Aan: H.C.

Ik ben het geheel eens met C 4. Het verhaal over Ciska PATTIPILOHY en Mevr. FRANK heb ik kortgeleden gelezen in een rapport, dat mij gepasseerd is. Als ik mij goed herinner, was dit verhaal ontleend aan een artikel in "Het Parool" over de Hongaarse Legatie. Ik vermoed, dat er een "berichtgever" werkzaam is, die van verschillende walletjes graast.

12.1.51

C XI.

Aan: H.C.

Wilt U deze zaak met B.I.D. opnemen, of is dit voor KARA ?

16.1.51

C 10:in map B.I.D. 16/1/51

Aan: CLR

Met B.I.D. besproken en hen gewezen op het vorenstaande.

3.7.51

H.C.

Speciale instructies aan A C D, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

CO 109363

7 05.306

✓ 111039

~~ONAFGEDAAN~~

OD 306

[Handwritten mark]

Afd./Sect.:

CLK

Dat.:

4.6.57

Par.:

[Handwritten signature]

Interne aanwijzingen A C D.

[Handwritten mark]

A C D.

Dat.:

Par.:

[Handwritten signature]

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

1) CLR 16/5/57/w

2) CA

Wilt u dan het accentuaat (kleij. lanceer?) een lijstje laten maken van het thans accuressie Konpaan legatimpersoneel volgens indertstaand model:

Naam	functie	Datum	uit via	bering via	Bijzonderheden
------	---------	-------	---------	------------	----------------

Zien en eerder op grond van de fr. V.D. - meldingen vanaf 1.1.57 tot 15.5.57. In de kolom bijzonderheden te melden of de fr. V.D. berichten speciale punten opgeven en die stukken bijvoegen.

21.5.57

[Handwritten signature]

3)

Overzicht reizen Konp. pers. bijvoegt. Met nota dd 23.5.57 naar K.B.

23.5.57

[Handwritten signature]

✓

4. Aan CLR. Indedaad werden hier wv. meer
binnenlands dan buitenlandse reizen bedaald. ~~zo is~~
mogelijk krijgen wij hierover nog nadere inlichtingen. Het is
ons bekend dat op 23 April Woensdag zaterdag met 2
volle aletassen naar Amsterdam zij betrokken in
CD 372. Geen nadere gegevens omtrent hun bestemming.
CLR 1/6/51
KB 30/5/51

5. Secr. C.

Raub. N: 4 verwerken in Notitie
en in dit C.O. overgen. Daarna laten
opleggen als aangegeven.

4.6.51
Lyp

6. Notitie 4 overgenomen. Secr. 5-6-51.

7 ACD - of P
8 CLR 14/6/51

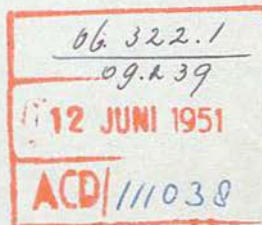
9. pers. Opgelegd als aangegeven. 20.6.51
ACD
Lyp

RAPPORT VAN KB

AAN CLR

No.: 2644

Betr.: PERSONEEL HONGAARSE LEGATIE

In aansluiting op ons rapport No. 2515 d.d. 11-5-1951 (CO 109363) wordt bericht, dat Mevr. FRANK-TARNOC waarschijnlijk weer terug komt.

CSATORDAY zou 31-5-1951 met zijn oudste zoon-
tje vertrekken, terwijl zijn echtgenote hier blijft.

Julika RUFF is weg, niet bekend of zij met ver-
lof is.

KB, 11 Juni 1951

NOTITIE

Aan: CLR

Van: KB.

Reizen Personeel Hongaarse Legatie.

Inderdaad werden hier waarschijnlijk meer binnenlandse dan buitenlandse reizen bedoeld. Mogelijk krijgen wij hierover nog nadere inlichtingen. Het is ons bekend, dat op 23 April MOCZY en CSATORDAY met 2 volle actetassen naar Amsterdam zijn vertrokken in C.D. 372. Geen nadere gegevens omtrent hun bestemming.

30 Mei 1951

KB.

N O T A

Bij: CO 109363

Aan: K.B.

Van: CLR/H.C.

Betr.: Reizen van Personeel
van Hongaarse Legatie

1. Naar aanleiding van Uw rapport No. 2515 (AGD 109363) d.d. 11.5.51, heb ik, gebaseerd op de meldingen van de Gr.V.D., een overzicht laten maken van de buitenlandse reizen van het te Den Haag geaccrediteerde Hongaarse personeel, over de periode 1.1.51 tot 15.5.51. Volgens dit overzicht heeft slechts mevrouw CSATORDAY van 4 tot 15 Maart 1951 buiten Nederland vertoefd; Op 9 Mei 1951 zijn uitgereisd via Roosendaal, Mevr. MOCZI, in gezelschap van Mej. RUFF; Op 3.5.51 reisde via Roosendaal uit: Mej. SEMJEN, en Op 27.4.51 Mevr. TARNOK. Van de vier laatstgenoemden is nog geen bericht van terugkeer ontvangen.
2. TARNOK's vertrek werd reeds enige tijd verwacht (mededeling HELLER). Wellicht is zij thans inderdaad vertrokken. Haar werk als comptabele is dan vermoedelijk overgenomen door Mej. GYULAI.
3. Overdreven veel lijken deze reizen mij niet toe. Wellicht bedoelt Uw berichtgever, dat de Hongaren veel binnenlandse reizen maken. Zo ja, dan houd ik mij voor nadere details aanbevolen en kan eventueel een voortgezette volgaatie in overweging worden genomen.
4. Het enige opvallende feit in dit verband is de typische wijze, waarop CSATORDAY op 26 Maart 1951 de koerierspost naar de Belgische grens heeft gebracht (zie bijgaande Gr.V.D.-melding No. 7441). Mijnerzijds wordt vermoed, dat de officiële koeriers in dit speciale geval verzuimd hebben, een visum voor Nederland aan te vragen. Het geval heeft zich tot dusver niet herhaald. Ik merk hierbij op, dat volgens HELLER de Hongaarse diplomatieke koeriers altijd getweeën reizen op de volgende route v.v.: Boedapest - Parijs - Brussel - Den Haag - Londen. Hun komst wordt altijd telefonisch vanuit Parijs naar den Haag aangekondigd.
5. Gaarne ontvang ik op punt 3 zo snel mogelijk antwoord, vooral met het oog op het vaststellen van de persoon(en), die TARNOK's relaties hebben overgenomen.

26 Mei 1951

29 MEI 1951

N.B. Gr.V.D. melding 7441 gaarne retour.

Rappelp 30.6.51

Naam	Functie	Datum	Mitt via	Mn via	Byzonderheden.
J. Abotalos	Boede / portier		niet ontb.	niet ontb.	Dec '50 vis. verl. m. r. tot 19.3.51 Haart '51 vis. verl. m. r. tot 1.7.51
J. Abotalos	echtgenote		" "	" "	Dec. '50 vis. verl. m. r. tot 19.3.51 Haart '51 vis. verl. m. r. tot 1.7.51
M. Saturday	Gesondheidsattedi	26.3.51	Wernbont	Wernbont	Dje nr. 7441 Haart '51 vis. verl. m. r. tot 1.7.51
M. Saturday	echtgenote	4.3.51	Werb	15.3.51 Werb	Het M. Saturday zoon, 4 jaar. Haart '51 vis. verl. m. r. tot 1.7.51
X. Gyulai	typiste		niet ontb.	niet ontb.	Feb. '51 vis. verl. m. r. tot 29.4.51 Haart '51 vis. verl. m. r. tot 1.7.51
B. Dilles	Werkz. Handels afl.				Haart '51 vis. verl. m. r. tot 1.7.51
A. Hoozi	baatgelestigde		niet ontb.	niet ontb.	Haart '51 vis. verl. m. r. tot 1.7.51
E. Hoozi	echtgenote	9.5.51	R'daal		Dec. '51 vis. verl. m. r. tot 12.6.51 Haart '51 vis. verl. m. r. tot 1.7.51 Het Ruff. Hoffmann
J. Ruff. Hoffmann	ambtenaresse	9.5.51	R'daal	niet ontb.	Dec. '50 vis. verl. m. r. tot 20.3.51 Het E. Hoozi Haart '51 vis. verl. m. r. tot 1.7.51 Haart '51 vis. verl. m. r. tot 1.7.51
A. Lemjen	ambtenaresse	3.5.51	R'daal		
G. Prilagyi	Attache'	23.1.51	niet ontb.	Schiphol	nr. 6200 Haart '51 vis. verl. m. r. tot 1.7.51
H. Prilagyi	echtgenote	23.1.51		R'daal	Het J. Duerdik. Haart '51 vis. verl. m. r. tot 1.7.51
E. Tarnok-Polti	Comptabel ambtenaresse	27.4.51	R'daal.	niet ontb.	Feb. '51 vis. verl. m. r. tot 21.5.51 Haart '51 vis. verl. m. r. tot 19.6.51

12.5.11.1
 12.5.11.2
 12.5.11.3
 12.5.11.4
 12.5.11.5
 12.5.11.6
 12.5.11.7
 12.5.11.8
 12.5.11.9
 12.5.11.10
 12.5.11.11
 12.5.11.12
 12.5.11.13
 12.5.11.14
 12.5.11.15
 12.5.11.16
 12.5.11.17
 12.5.11.18
 12.5.11.19
 12.5.11.20
 12.5.11.21
 12.5.11.22
 12.5.11.23
 12.5.11.24
 12.5.11.25
 12.5.11.26
 12.5.11.27
 12.5.11.28
 12.5.11.29
 12.5.11.30

Syndrai = *Solymus mundelii*, *mundelii* B.L. van CLR ± Dec '50 *Symphonum*

Alles van *Symphonum* ± Oct '50

~~12.5.11.24~~

08.2
09.1-09.239

06.322.1

09.239

15 MEI 1951

ACD/109363

RAPPORT VAN KB

AAN CLR

No.: 2515

Betr.: REIZEN VAN HET PERSONEEL DER HONGAARSE LEGATIE.

Opgemerkt werd, dat de leden van het Hongaarse Gezantschap de laatste tijd veel reizen maken.

Op het ogenblik heeft Mevr. FRANK-TARNOC 4 weken verlof, maar verondersteld werd ook, dat zij in Hongarije zou blijven, Zij heeft ijskast en tapijten meegenomen.

KB, 11 Mei 1951

Speciale instructies aan ACD, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

CO 109322

PD 306

ONAFGEDAAN

PD 306

12

Afd./Sect.:

Dat.:

Par.:

Interne aanwijzingen ACD.

ACD.

Dat.:

Par.:

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

- 1) ~~CAW~~ 16/1/54
- 2) ~~J.C.~~ Het contact van de Hongaarse Legatie met Bismarck werd onder handen van Mr. F.C. Pattipilohy, die kort geleden naar Indonesië terugkeerde. In haar PB 10 344/1954 werd gegeven over dit contact. Hierna heeft het contact onder handen van mij niet gelukt. Het zou K.B. mogelijk kunnen raken. CAW 18/1
- 3) ~~C.P.R.~~
- 4) ~~K.B.~~ met een. om nadere inlichting. CAW 18/1
- 5) Het is nu niet meer mogelijk om een nadere inlichting te geven. Dit bericht kwam ons kort geleden te ore, maar staat niet in verband op waarneming van boeger (we weten nu niet dat Pattipilohy wij veel contact had met de Hong. Legatie). Wij hebben deze info. slechts „vleedigheid” doorgegeven. KB 28/5.

CAW 30/10/57

b. CLR is niet hiervan ook nog wel kennisgeving.
T.g.t. naam teing. CAW II 21/11.

F. Perien. De gewezen handelsattaché Kellen
bevestigt dat de Repabliek relatie
met Indonesien onderhoudt;
dit kan echter geen bijzonderheden
geven.

4.6.57

Rogge

D. Aan C.A.W. II ingezonden Uw versnack in
aant. 6.

~~18/11/57~~
~~CAWI~~ - Die de aantekening (no 7) van CLR CAW II 21/11.

Res

N O T A

VAN: CLR

De gewezen handelsattaché Heller bevestigt dat de Legatie relaties met Indonesiërs onderhoudt; hij kon echter geen bijzonderheden geven.

CLR, 4-6-1951. /

N O T A

VAN: KB
AAN: CAW

Helaas kunnen wij geen nadere inlichtingen geven. Dit bericht kwam ons kortgeleden ter ore, maar is gebaseerd op waarnemingen van vroeger (ws. uit de tijd, dat Pattipilohy nog geregeld contact had met de Hongaarse Legatie). Wij hebben deze inf. slechts "volledigheidshalve" doorgegeven.

KB, 28-5-1951.

N O T A

VAN: CAW/I

Het contact van de Hongaarse Legatie met Indonesiërs werd onderhouden via Mej.F.C.PATTIPILOHY, die kortgeleden naar Indonesië is teruggekeerd. In haar PD (10.344) bevinden zich gegevens over dit contact. Wie na haar vertrek het contact onderhoudt is nog niet gebleken. Dit zou K.B. mogelijk kunnen nagaan.

CAW/I, 18-5-1951.

06.322
09.11-01.262

06.322.1
09.239-06.242
11 MEI 1951
ACD/109322

RAPPORT VAN KB
AAN CLR

No.: 2516

Betr.: CONTACT HONGAARSE LEGATIE MET INDONESIËRS.

Van een informant werd vernomen, dat destijds van Russische zijde aan de Hongaarse legatie gevraagd werd contact met Indonesiërs te onderhouden en gelden uit te betalen.

De Russen wilden zich op de achtergrond houden en bovendien zijn de Indonesiërs enigszins bang voor de Russen.

KB, 11 Mei 1951

S.T.

24 April 1951.

No. Gr.V.D. 567/51 Conf.

Bijlagen: een.

Onderwerp: "Doorreis van SZABO, I".

CONFIDENTIEEL

OP KAART
ACD/4
DAT: 29/10
PAR: MM

Te Uwer informatie moge ik U hierbij doen toekomen een uittreksel uit een rapport, opgemaakt door Z, betreffende de doorreis van Istvan SZABO naar de inhoud waarvan ik U korthalshalve moge verwijzen.

S.T.

<u>06.332.4</u>	<u>06.384</u>	<u>06.322.1</u>
06.384-09.239	09.239	09.239
	26 APR. 1951	
	ACD	W0127

AAN: B.V.D.

Schutblad is vernietigd

Typ: 10.
Coll.: 10.

Datum van het bericht: 20 April 1951.
 Rapporteur:
 Van wie is het bericht afkomstig: Eigen personeel.
 Betrouwbaarheid bericht: Waarschijnlijk betrouwbaar.
 Betrouwbaarheid berichtgever: Doorgaans betrouwbaar.
 Welke acties zijn ondernomen: Gene.
 Met welke instanties wordt samengewerkt: Gene.

Onderwerp: Doorreis van SZABO, I.

Op 19 April 1951 te omstreeks 12.30 uur, arriveerde met het C.S.A.-vliegtuig uit Praag op doorreis naar Cairo op Schiphol, de passagier:

----- Istvan SZABO -----
 geboren te Budapest 1919, van Hongaarse nationaliteit, van beroep monteur, wonende te Budapest; in het bezit van een Hongaars paspoort No. 8089, afgegeven te Budapest op 21-3-'51 en geldig tot 21-9-'51. In dit paspoort stond een visum gesteld voor Egypte, afgegeven te Budapest op 23-3-'51.

In de middag van genoemde datum te omstreeks 16.00 uur, heeft SZABO op Schiphol contact gehad met Mej. A.I. SEMJEN, geboren te Budapest 1-1-1915, van Hongaarse nationaliteit, van beroep beambte bij de Handelsafdeling van het Hongaarse Gezantschap. Zij was in het bezit van een legitimatiebewijs afgegeven door het Ministerie van Buitenlandse Zaken op 26.10.50 No. 1013 c (blauw). Genoemde SEMJEN deelde mede, dat SZABO telefonisch contact had opgenomen met het Hongaarse Gezantschap met verzoek iemand te willen sturen die met hem spreken kon, aangezien hij alleen de Hongaarse taal machtig was en nog tot 's-avonds 9.00 uur moest wachten voordat hij verder kon reizen.

SZABO is op datum voormeld te 21.00 uur per K.L.M.-vliegtuig naar Cairo vertrokken.

Speciale instructies aan A C D, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

CO^v 107056

OD 306

~~ON~~ AFGEDAAN

OD 306

Kleden naar P. & B.

10
9

Afd./Sect.: CLR Dat.: 13.4.57 Par.: *[Signature]*

Interne aanwijzingen A C D.

[Signature] A C D. Dat.: Par.:

20/4/57 *[Signature]*

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

CLR 2/457 *[Signature]*

1.

P-H.C.

Bij materiaal wordt door de Lyakie ontvangen per dipl. koerier en daarna weer verzonden. Uitvoeriger wordt hierover berischt in het in de maand zijnde rapport nummer H.

[Signature] 16/4 13.4.57
[Signature]

P & B Lrp kleden, daarna C B

Kleden getuikt by P & B *[Signature]* 23/4

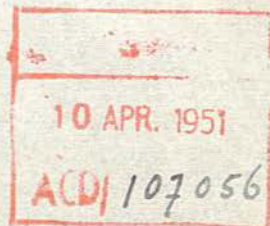
ALWI 20-4-57 *[Signature]*

RAPPORT van KB
voor C.L.R.

Nr. : 1446

oetf.: Hong. propagandalectuur
verspreid door Hong. legatie

$\frac{06.322.1}{09.239-05.4}$ $\frac{09.239}{05.23}$

Hierbij doen wij U enige bladen en tijdschriften toekomen, zoals die de laatste tijd werden ontvangen door in Nederland wonende Hongaren, Hongaars sprekende Nederlanders en anderen.

Dergelijke pakketten met propagandalectuur worden door de Hongaarse legatie verzonden.

Jur

KB, 9 April 1951

RAPPORT van KB
voor C.L.R.

Nr. : 1426

Betr.: Hongaarse legatie

06.522.1
09.239-05.4
09.239
05.4 Schuttled is vermindigd

Ter gelegenheid van de Nationale feestdag op 15 Maart is er op de Hongaarse legatie geen receptie gehouden. Dit heeft zelfs in "rode" Hongaarse kringen verbazing gewekt.

Tuer

KB, 28 Maart 1951

Speciale instructies aan ACD, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

CO 105880

~~ONAFGEDAAN~~

O.D. 306

v 105880

Op 306

Afd./Sect.: CLR Dat.: 30.3.57 Par.: Lym

Interne aanwijzingen ACD.

ACD 4. Dat.: Par.:

9/14/51 AP

Aantekeningen:

- 1) ~~CLR~~ t.w. 20/12/51, w. Janin 30/3/57 Lym
- 2) Aan C.V.V.I volgens het. afspraken. 30.3.57
- 3) Wilt u een reproductie met hiërarchisch Hongaars taal in het dan een uitgave in de Britse taal. Het wordt in Hongaars gedrukt en is op verzoek gratis te verkrijgen. QUV I. 30.3.57 Lym
- 4) CA nummer aantekening 3) hiërarchisch dan hebben als nota nummer met CO kan worden 5/4 Het geschiedt 6/4 '57 CR

N O T A

Bij CO 105880

Wij krijgen regelmatig het tijdschrift Hongarije, al is het dan een uitgave in de Duitse taal. Het wordt in Hongarije gedrukt en is op verzoek gratis te verkrijgen.

CVV I, 30/3-51

RAPPORT van KB
voor CLR

Nr. : 1415

Betr.: Hongaarse legatie

Op 4 April 1951 zal de Hongaarse legatie een grote
receptie houden, waarschijnlijk te Den Haag.

De legatie verspreidt het comm. georiënteerde
tijdschrift "Hongarije" (Hollandse versie)

KB, 22 Maart 1951

J. van

Speciale instructies aan A C D, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

~~OP~~ AFGEDAAN

O.D. 306

CO^v 104786

✓ 106033

Afd./Sect.: CLR Dat.: 18.3.57 Par.: *[Signature]*

Interne aanwijzingen A C D.

A C D.

Dat.:

Par.:

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

1. Aan CLR van HKB. zie bijgevoegde Notitie. (oude nummer) HKB 12/3/51.

Reyniers
NOTA

aan : CLR
van : KB

CO 104786, STRAUSZ, P.

1. De ziekte van HELLER, die intussen officieel is afgetreden, stond inderdaad in verband met de komst van de Hongaarse handelsdelegatie, d.w.z. HELLER moest naar Hongarije voor besprekingen i.v.m. de komst van de delegatie. Dit durfde HELLER niet aan, waarop hij "diplomatiek" ziek is geworden.
2. Het lijkt mij niet nodig STRAUSZ te laten volgen, tenzij er berichten binnenkomen, dat hij zich met speciale opdrachten zou bezighouden.
Indruk van KB is, dat de handelsdelegatie inderdaad bonafide is.

KB, 12 Maart 1951

R A P P O R T

Aan: K.B.

Van: CLR

Betr.: Hongaarse Legatie.

Speed

4.121	08.2
09.239-01.4	09.239-09.1
8 MRT 1951	
ACD 104706	

Op 27 Februari 1951 kwam via Schiphol binnen: Paul STRAUZ, employé van het Hongaarse Ministerie van Financiën, voorzien van een visum voor 30 dagen, "ter bespreking van handelszaken op de Hongaarse Legatie".

Wellicht staat de komst van deze man in verband met de ziekte van HELLER ?

Kunt U advies geven omtrent de wenselijkheid van het laten volgen van STRAUZ ?

6 Maart 1951

CLR *h*

Doss. no. 306

Cat. Volkokrant

Datum 13-3-1951.

~~CLR E. h.~~ 5/4/51

Niet acht, maar zes

(Van onze correspondent)

DEN HAAG 12 Maart. — Namens de Hongaarse legatie in Den Haag is ons medegedeeld, dat het bericht, dat de Hongaarse gezant in Den Haag, dr Bölöni, in Boedapest zou zijn gearresteerd, onjuist is. Dr Bölöni is weliswaar afwezig, maar hij is nog altijd Hongaars gezant in Nederland. Ook ontkent de Hongaarse legatie, dat de vertrouwensman Balog in Boedapest zou zijn aangehouden.

Geen ontkenning gaf de Hongaarse legatie van de zes andere gevallen, waarin personeel van de Hongaarse legatie „het zekere voor het onzekere" nam en aan een verlaten van de dienst de voorkeur gaf boven terugkeer naar de Hongaarse hoofdstad.

DB 306

C

Rapport:
Van: KA-RA
Aan: Hoofd C
No.: D/141
Onderwerp: Hongaarse Legatie in Den Haag.

06.322.1
09.239
6 MRT 1951
ACD/104651
104651

5.3.1951.

OP
ACD 40
DAI: 104-51
PAR: 9/6

0083204

N.a.v. Uw ongenummerd rapport d.d. 17 November 1950 in CO 93796 deelt Zwartjan ons mede, dat Katalin GYULAI bij zijn dienst onbekend is.

zie ook: 97260
102251

Speciale instructies aan A C D, (Steeds bij definitieve opberging in te vullen).

~~ONAFGEDAAN~~

OD 306

namen op kaart, e.g.
kaarten aanvullen.

Afd./Sect.: CLR Dat.: 14.9.51 Par.: *[Handwritten signature]*

Interne aanwijzingen A C D.

[Handwritten initials] A C D. *[Handwritten initials]* Dat.: 26-10-51 Par.: *[Handwritten initials]*

CO 103890

108083

108365

110292

110940

112760

117267

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

CLR 20/2/51 *[Handwritten initials]*

1. Nota (met foto's) aan KA-RA o.v. 5.3.51 *[Handwritten signature]*

2) Op 20.3.1951 werden aan CLIPPER, SARDINE, EXPRESSE, SPIL, ZWARTJAN, en de B.I.D. respectievelijk brieven nr. CAH/51/246, CEH/51/137, CFH/51/058, 103890/CBS/723, GDD/51/039 en 103890/OR/495 geschreven, waarbij hen inlichtingen betreffende SZILAGYI en zijn echtgenote werden doorgegeven. (N.a.v. de nota van CLR aan KA-RA d.d.5.3.1951 bij CO 103890). KA-RA, v.H. 3.4.1951.

3) CLR 27/4/51 *[Handwritten initials]*

4) CLR 2/6/51

5. a. KA-RA weder impliciet metrek KUSTAS en KOPPARNY.
b. KA-RA o.v. metrek Szilagyi's activiteiten in Stockholm. 5.6.51 *[Handwritten signature]*

6. Op 6-6-51 werd aan Ondinette brief nr. CSZ/51/036 geschreven, waarbij hen de inhoud van de nota van CLR aan KA-RA dd. 6.6.51. en no 292 bij Co 103890 betreffende P. Szilagyi werd medegedeeld.

7/ op 15.5.51. werd aan Ciffen brief nr. CAH/51/532 geschreven, waarbij hene de inhoud van de nota van CLRb aan Ka-Ra dtd. 6.6.51. nr. 110292 bij Co 103890, betreffende kintas en Koffie werd medegedeeld.
Ka-Ra, do 15.6.51.
CLR 16/6/51.

8/ Jansen Am 110940. Tijdelijk opleyfer tot antwoord van Midinette wordt uitgezonden.

ACD

13.6.51

Leysen

9/ CHR win antwoord Kintasan 113768 10/7/51

Jansen, antwoord Midinette nog afwachting.
KARA (Mandinieth) herinnerd 23/8/51

ACD J.O.

11.1.51 Leysen

10/ CHR, win antwoord Midinette 14/9/51
Kara herinneren aan antwoord Expressie
ke het adres pando 4/5/51

~~11/~~

11/ Afgedaan. Opleyfer als aan gegeven.

14.9.51

Leysen

NOTA:
Van: KA-RA

UITGEBOKT

117267

Op 9-6-51 werd aan Midinette brief nr. CSZ⁵¹/036 geschreven, waarbij hem de inhoud van de nota van CLR aan KA-RA d.d.6.6.51. nr.110992 bij CO 103890 betreffende S.SZILAGYI werd medegedeeld.

15.6.51. v.H.

103890

RAPPORT:
VAN: KA.RA
AAN: H.C.
NO.: S 41
ONDERWERP: Sandor SZILAGYI.

NIET O.K.
ACD/te
DAT: 26/10-51
PAR: Cz

06.3231 06.324
09.239 - 09.282 09.239
- 4 SEP. 1951
ACD/117267

103890

Naar aanleiding van Uw 110292 d.d. 6-5-51 deelt MIDINETTE ons mede, dat op 2-2-50 bericht werd ontvangen, dat SZILAGYI op de Hongaarse Legatie in Stockholm zou worden geplaatst om een van de employées op genoemde Legatie te vervangen.

Voordien zou hij 2de secretaris op het Hongaarse Ministerie van Buitenlandse Zaken geweest zijn.

?

Hij was in het bezit van een diplomatiek paspoort, voorzien van een visum, geldig tot 19-3-50. Hij kwam voor de eerste keer op 11-3-50 in Zweden, maar verliet Zweden alweer op 17-3-50 naar Polen. Op 3-10-50 arriveerde hij wederom in Zweden, maar vertrok op 4-10-50 naar Finland. Op 3-10-50 kwam hij nogmaals in Zweden, maar vertrok op 10-11-50 wederom.

Er is niets omtrent hem bekend.

3-9-51.

RAPPORT :

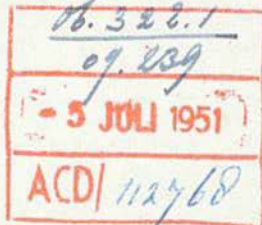
Van : KA-RA - L.

Aan : HC - CLR

No. : D/167

ONDERWERP : Sandor SZILAGYI

Uw nota bij CO 103890 dd. 5-3-1951

4-7-51.

Zwartjan deelt ons mede, dat SZILAGYI en zijn vrouw in zijn land geheel onbekend zijn.

13.317
13948

B.
D.A./1-067/W. 981.

NIET O.K.
ACD/4
DAT: 11/10/51
PAR: 01/10/51

06.3221

07.223

12 JUNI 1951
ACD/110940

Réf.: votre note n° 103890/CBS/723, du 10-5-1951.

De recherches effectuées, il résulte que le nommé SZILAGYI, Sandor, fonctionnaire à la Légation de Hongrie à La Haye, faisant l'objet de votre note citée en référence, est inconnu, tant dans la colonie hongroise de Bruxelles que des services belges compétents.

Aucun indice ne nous permet d'affirmer que l'intéressé aurait effectué un séjour à Bruxelles.

Nous avons pris nos dispositions en vue d'être avisés de son arrivée éventuelle en Belgique. Tout renseignement nouveau recueilli à son sujet fera l'objet d'une suite au présent.

Le 1 juin 1951.

vdm/3+1

CLR

GO:103890

Aan: KA/RA
Van: H.C. (CLR)

Nr.: 110292

Betr.: Sandor SZILAGYI.

Mits deze veroorloof ik mij Uw aandacht te vestigen
op mijn brief van 6 Juni 1951 Nr. 110292 betreffende
Sandor SZILAGYI.

H.C. 23 Augustus 1951.

24 AUG 1951

Ontv. bew. _____

Koppel _____ 30-9-51

Antwoord _____

NOTA:
Van: KA-RA

UITGEBOEKT

Op 15-5-51 werd aan Clipper brief nr.CAH/51/532
geschreven, waarbij hem de inhoud van de nota
van CLR aan KA-RA d.d.6.6.51. nr. 110292 bij
Co 103890, betreffende KUTAS en KOPPANY werd
medegedeeld.

15.6.51. v.H.

N O T A.

Aan: KA/RA
Van: H.C. (CLR)

Nr.: 110292
Bijl.: gene

Betr.: Imre KUTAS en
Ferenc KOPPANY.

U I N D E R S T
U I N D E R S T

In antwoord op Uw A/1159 d.d. 30-5-1951 punt 3 diene dat Imre KUTAS en Ferenc KOPPANY slechts enkele dagen in Den Haag op de Hongaarse Legatie vertoefd hebben. Zij arriveerden op 1 October 1950 en vertrokken op 3 October d.a.v.

Volgens HELLER kwamen zij slechts voor het uitoefenen van een normale controle.

Indien zij weer in Nederland mochten aankomen, zullen hun gangen, n.a.v. de door Clipper verstrekte gegevens, nauwkeurig worden gevolgd.

H.C. 6 Juni 1951.

7 JUNI 1951

Aan: KA/RA
Van: H.C. (GIR)

UITGEBEUKT

Nr.: 110292
Bijl.: gene

Betr.: Sandor SZILAGYI.

In Uw A/1159 van 30 Mei 1951 bericht U dat, volgens Clipper, de huidige Attaché bij de Hongaarse Legatie te Den Haag Sandor SZILAGYI vroeger als klerk werkzaam is geweest op de Legatie in Stockholm.

Wilt U bij Uw Zweedse relaties informeren naar de antecedenten en activiteiten van betrokkene? *Antwoord*

H.C. 6 Juni 1951.

7 JUNI 1951

Ontv. bew: _____
Rappel : 11-0-51
Antwoord : 11-3-51

103890

06.322.1
09.239
30 MEI 1951
ACD/ 110292-30-5-51.

OP KAART
ACD/4c
DAT: 26/10-57
PAR: 27

RAPPORT :

Van : KA-RA
Aan : Hoofd C.
No. : A/1159

ONDERWERP : Hongaarse Legatie te Den Haag.

1.N.a.v. Uw rapporten resp. d.d. 4 October 1950, 17 November 1950 en 5 Maart 1951, resp. CO 93796, CO 93796 en CO 103890 deelt Clipper ons het volgende mede :

- x' *OK* a) Majoor Imre KUTAS zou volgens ontvangen inlichtingen onderhoofd geweest zijn van het departement X van de Hongaarse Inlichtingendienst AVH; in Februari 1951 zou hij een onderscheiding hebben ontvangen voor zijn verdienstelijk werk voor de AVH;
- x' *OK* b) Terenc KOPPANY zou volgens ontvangen inlichtingen in 1946 hoofd van de Provinciale Politieke Politie in Berkes (Hongarije) geweest zijn; hij zou - naar wordt gezegd onder druk - een agent van de C.P. geweest zijn in de "Vrijheids Partij" van SALYOK, een anti-communistische organisatie, die later door de Hongaarse Communistische Regering werd ontbonden; in 1948 was hij Majoor in de AVH in Gyula;
- x' *OK* c) Sandor SZILAGYI was vroeger klerk op de Hongaarse Legatie in Stockholm en zou ook een diplomatieke koerier geweest zijn;
- x' *OK* d) Andreas MOCZI was in 1950 1ste secretaris van de Hongaarse Legatie in Parijs en had de code onder zich. Hij onderhield nauw contact met de Franse C.P.. Hij zou verder volgens binnengekomen berichten lid van de Politieke Politie in Boedapest zijn geweest.

2.Over de overige in Uw bovengenoemde rapporten genoemde personen bezit Clipper geen gegevens.

3.Vermoedelijk hebben op grond van de gegevens sub 1,a,b en d, derhalve 3 personen in de Hongaarse Legatie "intelligence background". Clipper houdt zich derhalve zeer aanbevolen voor enig bericht omtrent de resultaten van ons eventueel onderzoek betreffende de gedragingen van deze personen.

RAPPORT

Van: KA-R.A.

Aan: Hoofd C

No. E 1119

ONDERWERP: SZILAGYI

NIET O.K.
ACD/4c
DAT: 24/10-57
PAR: RY

06.322.1 09.239
28 APR. 1951
ACD/106083

- 1) SARDINE ^{wo} bericht ons n.a.v. Uw nota dd. 5 Maart 1951 bij CO. 103890, dat het enige, dat hij omtrent SZILAGYI weet, van ons afkomstig is (informatie afkomstig van Laszlo HELLER).
- 2) Volgens HELLER zou SZILAGYI niet een bepaald gevaarlijk persoon zijn. SARDINE suggereert eventueel HELLER terzake nader te ondervragen.

25-4-51

↓
Dat is een brilant idee, maar
daar heb ik zelf al aan gedacht
zodra ik de leam kreeg Heller te
indemagen. P
7

NOTA:
Van: KA-RA

UITGEROEP

110940 *112768* *108365* *110292* *108083* *110940*
Op 20.3.1951 werden aan CLIPPER, SARDINE, EXPRESSE,
SPIL, ZWARTJAN en de B.I.D. respectievelijk brieven
nr. CAH/51/246, CEH/51/137, CFH/51/058, 103890/CBS/723,
CDD/51/039 en 103890/CR/495 geschreven, waarbij hem
gegevens betreffende SZILAGYI en zijn echtgenote werden
doorgegeven (n.a.v. de nota van CLR aan KA-RA d.d.
5.3.1951 bij CO 103890.)

3.4.1951. v.H.

*1) Expresse -
2) Am d'ville mm 178*

Aan: KA/RA
Van: CLR

UITGEBEKT

Betr.: SZILAGYI en echtgenote
(Hongaarse Legatie te Den Haag)

Sedert begin December 1950 is als attaché bij de Hongaarse Legatie te Den Haag werkzaam Sandor SZILAGYI, geboren te Szolnok op 27 Augustus 1896, diplomatiek paspoort 713/50, geldig tot 21.11.51, vergezeld van zijn echtgenote, Maria HERHOLD, geboren te Boedapest in 1894.

Inmiddels ontvingen wij uit in den regel betrouwbare bron de mededeling, dat betrokkene de belangrijkste man voor interne zaken op de legatie zou zijn en de code zou behandelen. Hij zou echter niet bijzonder intelligent zijn en slecht Hongaars schrijven. Hij spreekt nooit over politiek en laat zich niet uit zijn tent lokken. Het vermoeden bestaat, dat SZILAGYI een aangenomen naam is.

Dit laatste zou alleen zin hebben, indien betrokkene een bekende (of beruchte) figuur is en bovendien (onder zijn ware naam) in "het Westen" bekend is.

Wilt U bij Uw relaties informeren? Ter vergemakkelijking van eventuele identificatie heb ik opdracht gegeven de foto's van "SZILAGYI" en zijn vrouw in voldoende aantal te reproduceren. Tegen de tijd, waarop U dit rapport ontvangt, zullen zij klaar zijn. Wilt U de voor verspreiding onder Uw relaties nodige foto's even bij Secr. C. opvragen?

7 MPT 1951

5 Maart 1951

CLR

Ontv. bew: _____

Rappel : 20.4.51

Antwoord : _____

RAPPORT van KB
voor CLR

Nr. : 1400

Betr.: SZILAGYI van Hongaarse legatie

06.322.1
09.239

NIET O.K.
ACD/4c
DAT: 26/11/51
PAR: 27

22 FEB. 1951
ACD/103890

+ Een relatie van ons heeft de veronderstelling geuit, dat de naam SZILAGYI òf "nieuw" is òf een schuilnaam is.

KB, 22 Febr. 1951

Jue

Speciale instructies aan ACD, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

CO 103419 08306

ONAFGEDAAN

OD 306

besoek v. Smidse van
Paul de groot in P.D.'s

in stuk

Afd./Sect.: B III

Dat.: 16.4.51

Par.:

Interne aanwijzingen ACD.

ACD. 4C

Dat.: 30/5/51

Par.:

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

1. C
BLB 21/2/51
CVN

B t.o.
ho 1
ho 4

Recht. stuk

2. Ram CVN III

Nieuwe relaties plus een ander behende,
Van Lunde Boas, Hans weer eens met de
Konijnen. Na behandeling s.v.p. aan C.A.W II met h.o.
Uwe Commissarisat. 22.2.51 kyr.

3. Y.v.m. reactie eerst C.A.W II! daarna s.v.p. uitom CVN III
27/2/51

4. CAWI 2/3, daarna s.v.p. aan CVN III
CAWI 20/2/51.

5. CVN III Ik toek. Stuk ca. dat. m. den film sentencing
nog ca. 20 is, waarin ~~een~~ permutatie
30/3 CVN 3g. CAWI 2/3.

B
B XI 14.4.51
B II 11.4.51

B III 13.4.51
16.4.51
Z.D.Z.

return C was being.

~~CVA~~ 21/4/57 pd
24/4/57

Act of

06. 822.1
09. 239 - 05. 46
De Heer

09. 239
01. 262 - 09. 239

09. 239
01. 262 - 09. 239
6. 536.1

09. 239
01. 262 - 6. 536.1

VERTROUWELIJK

01. 262 - 09. 239
14 Februari 1951.

Verbinding: No.12

Doss.13/489⁴⁴

Onderwerp: Filmavond van de Hongaarse Legatie

Datum ontvangst bericht:---

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

15 FEB 1951
ACD/103419

OP KAART
ACD/42
DA: 20/5/51
PAR: CK

Door de Hongaarse Legatie werd op Zondag 11 Februari 1951 in "Excelsior", Zeestraat 57-59 te 's-Gravenhage, een filmavond gegeven.

De uitnodigingskaarten, welke geldig waren voor twee personen, waren o.a. toegezonden aan het Corps Diplomatique en de Pers.

*beraad
aanvragen
10 25 11*

Onder de aanwezigen in de zaal, welke vrijwel gevuld was (plm. 350 personen), bevond zich een aantal leidinggevende figuren uit de C.P.N. (o.a. Paul DE GROOT en VAN EMDE BOAS, beiden bij U bekend) en meer speciaal uit het district Den Haag.

*Ps 524
Stuyck*

Verder waren een aantal A.N.J.V.-leden aanwezig en ongeveer 40 Indonesiers, waaronder enkele uit Amsterdam afkomstig.

Na een kort welkomstwoord, dat in de Franse- en Nederlandse taal werd uitgesproken, werden twee korte documentaire films vertoond. De eerste film gaf iets van de sportopleiding in Hongarije en de tweede betrof een operette.

In de pauze werd gratis koffie geserveerd.

Na de pauze werd de film "Zingen maakt het leven mooi" vertoond, een muzikale filmcomedie van Hongaarse makelij met Duitse tekst. Vóór de aanvang werd een korte beschrijving van deze film uitgereikt, welke bij dit schrijven wordt gevoegd.

Na afloop maakten een aantal bezoekers gebruik van de gelegenheid om de Hongaarse Gezant te bedanken voor het gebodene.

De volgende nummers betreffen auto's, die door bezoekers werden gebruikt.

ph l -
ph l -

H-54557 afgegeven aan:
Aginus Pieter KALIS, geboren te Vlaardingen 10 Augustus 1907, arts, wonende Haagweg 98 te Rijswijk;

HX-24515 afgegeven aan:
Anthonius Korsia DE REGT, geboren te 's-Gravenhage 18 April 1908, winkelier in stofferingen, wonende Weissenbruchstraat 296 te 's-Gravenhage;

Zij trokken tot dusverre op politiek gebied niet de aandacht.

(NK)

R-9891 afgegeven aan het Hoge Commissariaat van de Republiek Indonesia; *(den auto is gebruikt voor Soekawati, chef de Protocol)*

- | - |
- | - |

HX-3808 afgegeven aan Fa C.H. MOLENAAR, Schiekade 20 te Rotterdam;

(NK)

C.A.W.

H-18556 afgegeven aan C.VAN BERGRIJK, wonende Hardinxveld B.237;

(NK)

g.l.

+ |

GZ-53580 afgegeven aan Dr Coenraad VAN EMDE BOAS, Stadionweg 80 te Amsterdam (bij U bekend).

De volgende nummers van het Corps Diplomatique werden signaleerd:

(NK)

CP-21, 133, 152, 158, 250, 257, 315, 335, 345, 372, 390, 410, 435. (einde)

"ZINGEN MAAKT HET LEVEN MOOI" /een muzikale filmkomedie/.

Scenario: Tibor Méray en István Békeffi.

Regie: Márton Keleti

Muziek: uitgezocht en samengevoegd door Tibor Polgár.
Het lied "zingen maakt het leven mooi" is
gecomponeerd door F. Szabó

Camera: Barla Hegyi

Enige medespelenden: Imre Sós als Feri Tompa,
Kálmán Latabár als boekhouder Seregély,
Ferenc Ladányi als Partij-secretaris Lakatos,
Violette Ferrari als Zsóka,
Samu Balázs als koorleider Réz.

"De Zilveren Lier", het koor van een grote industriële onderneming in Hongarije bereidt de viering van zijn vijftienvijftig-jarig bestaan voor. De avond van het feest wordt met grote verwachtingen tegemoet gezien. Ieder is opgewonden, maar misschien Zsóka het meest zij is belast met het toezicht op de kinder-creche van de fabriek. Zsóka's vader was vermoord onder hetorthy-fascisme en het meisje is door zes vrienden van haar vader geadopteerd. Kameraden van de fabriek. Met grote spanning ziet zij nu het succes van haar zes "vaders" tegemoet.

Maar de feestelijke uitvoering stelt duidelijk in het licht /wat enige scherp-toeziende fabrieksarbeiders, die zich bewust zijn van hetgeen om hen heen gebeurt, reeds lang hebben geweten/ sinds de bevrijding heeft het koor gelijke tred gehouden met de ontwikkeling van het land, de ontwikkeling van een nieuw leven. Het repertoire is verouderd, het weer-spiegelt niet het gevoel van vrijheid en opgewektheid, waardoor het leven van de arbeidersklasse in de Hongaarse Volksrepubliek gekenmerkt wordt. Feri Tompa, een waakzame jonge arbeider en vernieuwer, Zsóka's verloofde, went zich tot Lakatos, de secretaris van de bedrijfsafdeling van de Partij in de fabriek. Er moet iets gedaan worden om de achterstand van het koor in te halen. Maar Győző Réz, de koorleider, is niet bereid om enige inmenging in zijn werk toe te staan. Hij is een verwaand, kwaadwillig persoon, een bewuste vijand van de vooruitgang op cultureel gebied, die het koor slechts beschouwt als een middel tot persoonlijk succes.

Op advies en aanmoediging van Lakatos sticht Feri Tompa een nieuw koor en de arbeiders nodigen een jonge student uit /afkomstig uit hun stad, thans leerling aan de muzikale Academie van Boedapest/ om het koor te leiden. Een groot aantal arbeiders van de fabriek zijn zeer verheugd met het nieuwe koor. Jonge mensen, die tevoren geen deel hebben genomen aan enig cultureel werk en vrouwen, die volgend Győző Réz "onwaardig" waren om lid te worden van "De Zilveren Lier", treden nu in grote getale toe. Steeds komen er meer leden van "De Zilveren Lier" om zich bij het nieuwe koor te voegen. Het Eerst van allen komt Pali Varga, wiens prachtige tenor door Győző

Réz altijd was uitgemaakt voor "het geluid van een loeiende stier." Alleen een paar oudere arbeiders hebben het gevoel, dat het nieuwe koor alleen tegen hen gericht is, om hen belachelijk te maken, zij menen, dat de jonge mensen vijandig staan tegenover de oude. De intrigues van Gyóző Réz doen de spanning toenemen, zodat enige dagen lang de arbeiders van de fabriek verdeeld schijnen te zijn in twee strijdende partijen. De oude arbeiders gaan in de oppositie tegen de jonge, zij zijn niet bereid de jonge te helpen met hun kennis en ervaring. De vrolijke, opgewekte geest, die absoluut noodzakelijk is voor goed en succesvol werk, wordt volledig bedorven.

Ook de liefde van Feri en Zsóka loopt gevaar. De "vaders" van Zsóka willen niets te maken hebben met Feri Torma, de leider van het "vijandige kamp".

Maar Lakatos, de Partij-secretaris - gesteund door Zsóka en Feri - stelt spoedig de leegheid van Gyóző Réz aan de kaak. Met schande beladen verlaat de leider van "De Zilveres Lier" de fabriek. De twee koren worden verenigt en nemen met grote geestdrift deel aan de nationale koorwedstrijd, die in de Opera te Boedapest wordt gehouden.

De verzoening, de opgewektheid, waarvan de harten van de werkers op de fabriek vervuld zijn, vindt ook haar weerspiegeling in de productie - het werk gaat met sprongen vooruit onder de handen van de arbeiders, die ook de vrolijke, nieuwe liederen zingen.

--o-o-o-o-o-o-o-o-o-o

OP KAART
ACD/40
DAI: 21-1-51
PAR: 1/2

gais
C

26 523
10279-02-11
1-9 FEB. 1951 <i>d</i>
ACD/102792

6.15
0-139-07.11

8.2.1951.

Rapport:
Van: KA-RA
Aan: Hoofd C (C4)
No.: F. 269

Schakelblad is samenvatting a

Onderwerp: MOCZI, André, Hongaars diplomaat.

XI

c-93104

In antwoord op Uw rapport d.d. 17.11.1950 no. 93796, deelt EXPRESSE ons mede, dat MOCZI, André aan zijn dienst bekend is. Hij heeft van 1925 tot 5.8.1947 in Frankrijk gewoond en werkte daar als leerloer in een Parijse lederfabriek. Hij werd toen door de autoriteiten als van T sjechische nationaliteit beschouwd. Op zijn verzoek aan de Hongaarse autoriteiten werd hij op 6.3.1947 weder Hongaar. (Hij was een bewoner van het grensgebied). Als lid van de Hongaarse communistische Partij was hij actief in de ondergrondse organisaties van deze Partij van 1940 tot 1944. Op 5.8.1947 keerde MOCZI terug naar Hongarije. Op 8.5.1949 kwam hij te Parijs terug in de kwaliteit van Raad aan de Hongaarse Legatie, welke functie hij bekleedde tot 1950, waarna hij naar Budapest vertrok.

MOCZI is het prototype van de onontwikkelde communist, die letterlijk alles aan de Partij verschuldigd is.

EXPRESSE ziet MOCZI niet als iemand, die zou zijn te contacteren.

De overige personen in onze nota genoemd zijn onbekend aan EXPRESSE's dienst.

zie ook: 97260

: 99506

: 100582

No. 25

Documentatie
Knipseldienst.Tel. 183830
Toestel 7

Volkskrant

Paraaf:

O.D. 306

14 FEB 1951

Rechercheurs waakten bij volksdemocratische filmvoorstelling

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 13 Febr. — Het gezantschap der Hongaarse Volksrepubliek heeft Zondag in gebouw „Excelsior” een filmavond gegeven. Tijdens de vertoning werd de exploitant van dit gebouw, de heer L. H., telefonisch gewaarschuwd, dat „de boel kort en klein zou worden geslagen”, wanneer hij een volgende maal nog eens zijn zalen aan de Hongaarse legatie zou verhuren. Dit gebouw is de enige openbare gelegenheid in Den Haag, waarover deze nu en dan nog kan beschikken.

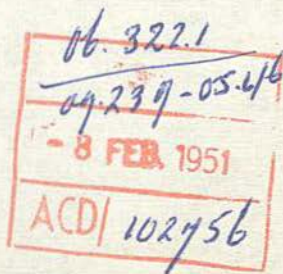
In verband met de ongeregeldheden, welke zich reeds eerder bij culturele manifestaties van het Hongaarse gezantschap hebben voorgedaan, was voor een stevige politiebewaking gezorgd. Niet alleen stonden twee agenten voor de ingang van het gebouw gepost, maar ook in de omgeving daarvan, en in de zaal zelf bevonden zich rechercheurs. Ditmaal verliep alles echter geheel naar „volksdemocratische” wens.

Aanwezig waren vele leden van de Russische ambassade, van de legaties der in Den Haag geaccrediteerde Kominformlanden en van het Hoge Commissariaat van Indonesië. De communistische Kamerleden Paul de Groot en Joop van Santen, hun „kameraden” uit de Haagse gemeenteraad Van Praag, Hovens en Geelhoed woonden eveneens de vertoning bij van de Hongaarse film „Zingen maakt het leven mooi”. Deze bestond evenals de sportfilm, die daaraan voorafging, uit klinkklare propaganda voor „de nieuwe geest”. Met filmkunst hadden deze producten van de huidige Hongaarse filmindustrie niets te maken.

RAPPORT van KB
voor C.

Nr. : 1380

Betr.: filmvoorstelling Hong.legatie

Op 11 Februari 1951 te 8.00 uur geeft de
Hongaarse legatie in gebouw Excelsior alhier een
filmvoorstelling, waarvoor vele uitnodigingen zijn
verzonden.

KB, 7 Febr. 1951.

Juu

Speciale instructies aan ACD, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

CO 102756

~~AFGEDAAN~~

O.D. 306

Afd./Sect.: CLR Dat.: 16.2.57 Par.: *[Handwritten Signature]*

Interne aanwijzingen ACD.

[Handwritten Mark]

ACD. Dat.: Par.: *[Handwritten Signature]*

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

CLR wat doet U hierna? 14-2-57

Rand C.

Hedien mij zo'n bericht bereikt vóór de datum waarop zo'n filmvoorstelling wordt gehouden, ~~dan~~ kan overwogen worden op de een of andere manier (BTH of ID - ten Haag) de inhoud van de film en de identiteit van de bezoekers te controleren. Het heeft ^{in dit geval} m.i. geen zin dit achteraf nog te doen. Bovendien voeg ik hierbij een persbericht op een voorstelling betrekking hebbend. De moeilijkheden daarin beschreven worden n.a.w. veroorzaakt door Frank en/of Gaal, beiden ontvreden, door de Republiek ontslagen lieden, echter zonder politieke betekenis. Met het oog op het feit dat het Kogse Commissariaat van Indonesië genoemd wordt, adviseer ik toezending van dit C.O. t.k. aan C.A.W. Daarna aan BTH, die een speciale sub-sectie om film aangelegenheden heeft.

16.2.57 *[Handwritten Signature]*

254

CAN. 36.n. 19/2/57 pr. waarna HK an te

Ik teken hierbij aan, dat de persoon van het
Indonesische Hoog Commissariaat, die de
filmvoortelling bijgevoerd heeft is: Soekawati,
Chef de Protocol van het Indonesische Hoog
Commissariaat.

CANI

28/2.

Voordienende aa:

B

B III

3/3-'57

B II 6.3.57

Jan 1957

by K

Speciale instructies aan ACD, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

ONAFGEDAAN

OD 306

CO 102753

L 107560

OP

OD 306

Afd./Sect.: CLR Dat.: 14.6.52 Par.: [signature]

Interne aanwijzingen ACD.

ACD. hc Dat.: 4-7-52 Par.: [signature]

18/6/52

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

1. CLR Indien dit bericht juist is moet er meer bekend zijn over T. dan de kaart vermeldt (15-2-51) (indien dit althans dezelfde persoon is)

2. Van K.B. Riet de kans de juiste spelling (van de naam) eventueel nadere personalia van betrokkenen te achterhalen? En ons visa systeem is de kans niet te vinden. Is hij in Nederland?

15.8.51

[signature]

3. Aan C.R.R. Nota reeds doorgegeven in antwoord brief.

17.4.51 K.B.4.

4. CLR 19/4/51/n. 25/5/51/p

Brief en bezig aangegeven. 14/6/52

ACD 15/6

102753

RAPPORT VAN KB IV

VOOR CLR

Nr.: 146g

Betr.: HONGAARSE HANDELSDELEGATIE.

16.322.3
19.2.59
20 APR. 1951
ACD/10766g

OP KRAANT
ACD/52
DA: 4-7-52
PA: 35

0.15

VILANYI logeert momenteel met SALGO, Martha en andere leden van de Hongaarse handelsdelegatie in hotel " Centraal " te 's Hage.

NR

VILANYI zou bij vorige bezoeken HELLER gecontroleerd hebben en ook met Indonesiërs gesproken hebben.

CO 102753 wordt U toegezonden maar spoedshalve deze gegevens per nota i.v.m. eventuele politieele actie om juiste namen etc. te verkrijgen.

KB 18 April 1951

RAPPORT van KB
voor C.VIII

Nr. : 1382

Betr.: Hong. communist bezoekt
Hollandse firma's

NIET O.K.
ACD/ 6c
DAI: 4-7-52
PAR: 9

06.322.3 09.239-06.2412
- 8 FEB 1951
ACD/ 102.753

06.324
09.239

* Wij vernamen dat een vooraanstaand communist uit Hongarije, naam (phonetisch opgenomen) VILANY, met de Hongaarse handelsattaché HELLER contact heeft opgenomen. Hij heeft een dienstpaspoort en bezoekt Hollandse firma's.

KB, 7 Febr. 1951

Jm

Doss. no 306
Cat Telegraaf
Datum 7-2-57

O. D. 306

**Den Haag overweegt:
Hongaarse legatie
aan banden**

(Van onze correspondent).

DEN HAAG, 6 Febr. — De regering overweegt aan de leden van de Hongaarse legatie in Nederland een beperking van bewegingsvrijheid op te leggen. Dit als represaille voor de beperking van bewegingsvrijheid, die de leden van de Nederlandse legatie in Boedapest, evenals die van andere Westerse landen, is opgelegd.

De diplomaten van de Kominformlanden zijn van deze on hoffelijke en denigrerende maatregel uitgezonderd.

trôle
uni-
tele-
ndse

B. 560

11556.

B.
D.A./1-067/W. 811.

93184

102251
-1 FEB. 1951

OP KANT
ACD 48
D. 22-1-51
PAR: M

Réf.: Uw nota's nr 97260/CBS/635 van 5-1-1951
en nr 93796/CBS/577 van 22-XI-1950.

-60 93184 Schakkel is overbodig

Als gevolg aan Uw voormelde nota's deel ik u mede dat al de door U vernoemde personen ons onbekend zijn.

De 22 Januari 1951.

Speciale instructies aan A C D, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

CO 101956
v 102931

25
206

ONAFGEDAAN

Van p...
op... 1685

OD 306

Afd./Sect.: CLR Dat.: 6-7-57 Par.: *[Signature]*

Interne aanwijzingen A C D.

Nw. A C D. 4C Dat.: 16-4-51 Par.: 4. (K)

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

C B k.
C4 2-2-51

Acot. 26/1/51

1. Nota aan K. B. dd 5.2.57 met verzoek om nadere inlichtingen.

2. Ran C XI m. h.o. op de belastingstelling in het Hoop Commissariaat.
Gleni C XI 9/1

5.2.57

[Signature]

3. B III 19.2.57

B III 12.2.57

act 7 1/2

102931 frans. 19.2.57 CLR

Ran R 40. onloopig slijpen; zal o.z.o. weer worden opgeroep.

19.2.57

[Signature]

10. act 5 1/2 151

CLR. 25/3/51

4. Aan K.B.

zie uw wta 102931 dd 10.3.51.
kunnen de punten 2, 3 en 4 reeds
worden beantwoord?

30, 3.51

5. Aan CLR.

— Wij hebben uw nadere toelichting
kunnen krijgen over punten 2 en 3.
Vol niet over punt 4, maar het lijkt zeer
waarschijnlijk dat inderdaad Ruff. bedoeld
wordt.

KB 5/4/51.

6. Secr. C.

Ant. N° 5 van K.B. als notitie in
dit C.O. nagen. Dname later geplaatst
als aangegeven.

6.4.51

f Gedaan- Secr. C. 9-4-51.

p HCD affdaan

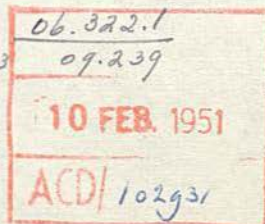
N O T A

Aan : C.IV
Van : KB

Co. 101956

Betr. Hong. legatie

06.322.1
09.239-06.233.3

In antwoord op Uw nota d.d. 5-2-1951 delen wij U mede, dat de twee berichten waarover U in punt 1 van Uw nota spreekt uit dezelfde bron zijn. Inderdaad ligt er een zekere tegenspraak in deze informaties, maar tenslotte kan in het land der blinden één-oog koning zijn. Het staat in ieder geval vast, dat SZILAGYI (PZILAGYI was een tikfout) de code behandelt en een soort functie inneemt als vroeger BARDOS. Ten aanzien van de punten 2, 3 en 4 zullen wij trachten U nader in te lichten.

W
Widde met KB 5/2/51
geen nader in lichten

Jus

KB, 10 Febr. 1951

nota
Aan: CLR
Van: K.B.
Bij: CO 101956

Betr.: Hongaarse Legatie

Wij hebben geen nadere inlichtingen kunnen krijgen over punten 2 en 3, ook niet over punt 4, maar het lijkt zeer waarschijnlijk, dat inderdaad RUDF bedoeld wordt.

5 April 1951

K.B.

Aan: K.B.
Van: C 4

Betr.: Hongaarse Legatie

Naar aanleiding van Uw rapport No. 1359 d.d.
24 Januari 1951 merk ik het volgende op:

1. Met de door U genoemde PZILAGYI wordt vermoedelijk bedoeld Sandor SZILAGYI, attaché, Ned. dipl. identiteitsbewijs A 0755.
D.d. 19.1.51 berichtte U omtrent de laatste, dat hij op de Hongaarse Legatie de belangrijkste man is voor interne zaken en dat hij de code behandelt.
Dit klopt niet erg met het laatste bericht, waarin U meldt, dat hij niet erg intelligent is en slecht Hongaars schrijft. Komen deze berichten uit dezelfde bron?
Aannemend, dat inderdaad SZILAGYI in beide berichten bedoeld wordt, zou ik gaarne een "waardering" van deze berichten van U ontvangen.
2. ILLES. Kunt U opgeven, welk vervolgverhaal door ILLES in "De Waarheid" is geplaatst? Ik zou het gaarne lezen en er dan zijn P.D. mede completeren. Ligt het op economisch terrein? (ILLES is handelsattaché).
3. Wilt U moeite doen de naam en, zo mogelijk, het adres van de nieuwe Hollandse werkster te weten te komen?
4. Julika TURR. Wordt hiermede bedoeld Jolan RUFF (meisjesnaam HOFFMAN, gehuwd (geweest?) met Kalman RUFF), geboren 28.1.1931 te Tokod?
De naam TURR komt bij ons niet voor. De leeftijd en Uw vermelding "gescheiden vrouw" kloppen echter.

Ruff

5 Februari 1951

Ontv. bew: C 4 /
Rappel : 15.3.51
Antwoord : 102931

06.322.1

09.239

09.239

01.262-09.91

09.91

01.262-09.239

06.322.1

09.239-05.46.

Rapport van KB
aan C IV

No: 1359

Betr: Hongaarse Legatie

09.239

6.151

01.262-6.151

01.262-09.239

26 JAN. 1951

ACD/101956

OP KAART
ACD/4C
Date: 26.1.51
PAR: 4

S
SZILAGYI zou niet erg intelligent zijn. Zijn Hongaars schrijft hij niet vlekkeloos.

Hij zou uit eigen beweging niet over politiek spreken en zich niet uit zijn tent laten lokken. De verstandhouding met Mevr. FRANK (vroeger Mevr. FARNOK) zou "schijnbaar" te wensen overlaten.

ASZTALOS zou vrij veel moeilijkheden hebben op de legatie. Hij is eigenlijk schoenmaker en het werk van bode ligt hem niet.

Mevrouw FRANK is bijzonder onaangenaam tegen hem.

ASZTALOS wil in Juli met verlof naar Hongarije gaan en zal dan op het Min. van B.Z. gaan klagen en speciaal Mevr. FRANK zwart maken. Hij hoopt dat men hem in Hongarije zal laten blijven.

CSATORDAY zou op de legatie zeer gezien zijn.

Het lijkt wel of het contact met de buitenwereld thans minder intensief is dan in de tijd van BÖLÖNYI.

Indonesie blijft in het middelpunt van de belangstelling. Aan het gezantschap komt post van het Hoge Commissariaat.

Verder voorziet men de CPN nog steeds van films.

Een verhaal van ILLES heeft als vervolgverhaal in de Waarheid gestaan.

ILLES is een echte Moskou-communist, die er vooral op uit is om oude toestanden te hekelen.

CSATORDAY wil hier de Hongaarse cultuur propageren.

Zou Thomas MAGYAR willen polsen of deze lezingen wil houden over moderne Hongaarse muziek, waartoe de legatie gramofonplaten beschikbaar zal stellen.

Op de legatie zou thans een Hollandse werkster aangenomen zijn.

Voorts werd genoemd als medewerkster aan het gezantschap zekere Julika TURR, een gescheiden vrouw, 19 jaar.

J. J.

RAPPORT van KB
voor C. IV

Nr. : 1353

Betr.: Hongaarse legatie.

Schutblad in vermindering

x ! De belangrijkste man op de Hongaarse legatie
voor interne zaken zou thans SZILAGYI zijn.

→ (Hij is kennelijk vertrouwensman en krijgt
gechiffreerde telegrammen, die alleen voor hem leesbaar
zijn.

x ! Voor externe zaken zou CSATORDAY de be-
langrijkste figuur zijn.

x ! De gezant krijgt van SIVIRSKY les in Nederlands.

KB, 19 Jan. 1951

Jen

RAPPORT

Van: KA-R.A.

Aan: Hoofd C (C4)

No. D 123.

ONDERWERP: De Hongaarse Legatie te den Haag.

1950
17-11-50
12-49
12-49

Ob 322.1
09.239
Ob 323.1
09.239
09.239-09283

1-9 JAN. 1951

ACD/120623

Schuttled in nummer bij

1) In antwoord op C4's nota bij CO. 93796 dd. 4-10-50 en zijn ongenummerd rapport bij CO. 93796 dd. 17-11-50, deelt ZWARTJAN ons mede, dat geen der daarin genoemde personen bij zijn dienst bekend is.

De Hongaarse Legatie voor Denemarken en Zweden is te Stockholm gevestigd.

- 1 In Kopenhagen woont slechts de Hongaarse Handelsattaché Mevr. Vilma Karolyne HAY, geb. 12-12-1904.

2) Uit Stockholm ontving ZWARTJAN de volgende inlichtingen:

De door C4 genoemde personen, die aan de Hongaarse Legatie te den Haag verbonden zijn, zijn niet bekend bij MIDINETTE's dienst. In Zweden is evenmin iets bekend over een ongewone uitbreiding van het personeel bij de Hongaarse Legatie te Stockholm. Het aantal der daaraan verbonden personen bedraagt momenteel 14, nml.:

- 1 KATONA, Jean(Janos), Zaakgelastigde sedert 8-3-1950
- 1 KUCZKA, Ida Michel(Mihaly), Attaché
- 1 SANDOR, Istvan, geb. 24-10-1904, Handelsattaché
- 1 MARGITTA, Imre(Emeric), geb. 13-5-1926, Attaché, op 22-11-1949 aangesteld
- 1 USAROVITS, Gizella, geb. 12-10-1916, Kanselier, op 23-4-1949 in dienst gekomen
- 1 NAGY, Iren, geb. 23-5-1930, klerk bij de kanselarij, in dienst gekomen op 21-5-1949
- 1 BELNIAK, Janos, geb. 23-3-1919, Ambtenaar, in dienst gekomen op 26-4-1949
- 1 FOLDES, Märtha, geb. 12-11-1922, Assistent van de Handels-Attaché
- 1 JUHASZ, Mihaly, geb. 7-12-1915, bediende, sedert 7-9-49 in dienst
- 1 SOMLAI, Erzsebet, in dienst sedert 10-10-50, vlgs. opgave Attaché
- 1 SUNDQUIST, Maud, Zweedse, op 15-7-49 in dienst gekomen
- 1 NAGY, Sandor, chauffeur, op 30-1-1950 in dienst gekomen.
- 1 ENGLAUND, Erik, Zweed, geb. 20-2-1895, waarschijnlijk op 8-3-1947 in dienst gekomen.

3) Daarbij komen dan nog de keukenmeid Gizella MEISNER, geb. 10-8-1893, die bij de Zaakgelastigde KATONA werkzaam is, Mevr. Stephanie SANDOR en Mevr. Ilona JUHASZ.

4) Sinds de Gezant Gyula SCHOPPELIN, geb. 24-8-1910 te Boedapest, er in het voorjaar van 1949 "er van door ging", is er geen nieuwe Gezant benoemd. SCHOPPELIN houdt zich in Engeland op.

5) In een Deense courant dd. 6-12-50 kwam het volgende bericht voor:

"De Hongaarse Regering deelde gisteren officieel mede, "dat zij voornemens is in een aantal steden nieuwe "legaties te openen, nml. in Teheran, Karachi, Ulan Batori

"Batori in Mongolië, en in Kopenhagen."

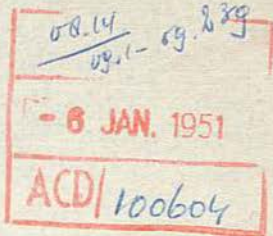
- 6) Ter zelfder tijd hield zich de Hongaarse Zaakgelastigde voor Zweden en Denemarken, Jean KATONA, in Kopenhagen op - mogelijk om in opdracht van zijn Regering een zelfstandige Hongaarse Legatie in Denemarken voor te bereiden. Op het Deense Ministerie van Buitenlandse Zaken is echter nog niets bekend over de vestiging van een zelfstandige Hongaarse Legatie te Kopenhagen.

8-1-51, H

RAPPORT van KB
voor G VIII

Nr. : 1327

Betr.: "amnestie" voor Hongaren, die naar
Hongarije terugkeren.

Schermbild is vernietigd

Wij vernamen, dat de "amnestie" voor
Hongaren in het buitenland die naar hun land
terugkeren, gelden blijft tot 4 October 1951.

KB, 4 Jan. 1951.

Jur

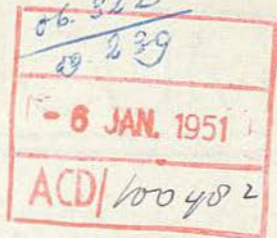
RAPPORT

Van: KARA

Aan: Hoofd C

Nr.: A. 816 m

ONDERWERP: Hongaars "Who's Who".

Schuttled in vermindering

Uw ongenummerd rapport over de Hongaarse vertegenwoordigen hier te lande, in het algemeen aangeduid met de titel "Who's Who", door ons verzonden op 9.6.1950 onder nr. CAH/50/336 wordt door Clipper zeer gewaardeerd.

5.1.1951

OP ART
ACD/40
DAT: 27-11-50
PAR: JA

10.322.1
69.259
5-11-1951
ACD/100382

RAPPORT

Van: KA-R.A.

Aan: HBVD (n.a.v. Uw onderhoud met de Canadeese Ambassadeur),
Hoofd C(C4) en HKB.

No. E. 948.

ONDERWERP: Hongaarse Legatie.

1) In antwoord op het ongenummerde rapport van C4 dd. 17-11-50
(no. 93796), deelt SARDINE ons mede, dat hij over Andreas MOCZI de onderstaande gegevens heeft ontvangen, maar geen inlichtingen heeft verkregen betreffende de andere nieuwe personeelsleden van de Hongaarse Legatie:

3-5-50 Andreas MOCZI, 2de Gezantschapsraad, vroeger fabrieksarbeider te Boedapest en op dit tijdstip functionaris van de A V H.

18-9-50 A. MOCZI, van beroep leerlooier, kwam ongeveer 1924 voor het eerst van uit Hongarije in Frankrijk. Hij was toen communist en politiek vluchteling. Begin 1930 kreeg hij de reputatie van er een afwijkende politieke opvatting op na te houden. In 1936 werd hij uit de partij gezet als Trotskyist tezamen met 2 andere vooraanstaande Hongaarse Communistische émigré's, Peter KISS en Andreas BAJOMI LAZAR. Gedurende de Duitse bezetting in Frankrijk organiseerde MOCZI een kleine verzetsgroep, die zijn activiteiten aanving met het verstrekken van valse papieren aan Joden. Later sloot de groep zich aan bij de FTP en als gevolg hiervan werd MOCZI in 1946 weer toegelaten als lid van de Partij.

In 1947 keerde MOCZI terug naar Hongarije, waar hij zijn vroeger beroep weer opnam en in een lederfabriek werkte. In 1948 werd hij opgenomen in het Ministerie van Buitenlandse Zaken en in April 1949 werd hij als 2de Secretaris belast met de Consulaire Afdeling bij de Legatie te Parijs geplaatst. In Parijs maakte hij snel carrière en binnen een jaar werd hij 1ste Gezantschapsraad en plaatsvervangend Gezant Velenorthodoxen. Communisten is het nog steeds een raadsel, hoe een vroeger Trotskyist een dergelijke carrière heeft kunnen maken.

MOCZI is gehuwd met een Hongaarse émigrée uit Parijs. Zijn dochter is momenteel werkzaam als omroepster bij de Hongaarse radio te Boedapest.

MOCZI is dol op vrouwen en alcohol. zie ook: 97260

2-1-51, H

C4 HB heeft de mogelijkheden van deze vloer in beschouwing

Nota:
Van: KA-RA

Op 19.2.1951 werd aan Spil brief no.100251/CBS/685
geschreven, waarbij hem de inhoud van de nota van
C 4 aan KA-RA d.d. 13.2.1951 no.100251 betreffende
BOLONYI werd medegedeeld.

19.2.1951, v.H.

N O T A bij GO 93184

Aan: K.B.
Van: C 4

No.: 100251

Betr.: Hongaarse Legatie

CONFIDENTIAL

1. In Uw No. 1195 d.d. 18.9.50 wees U op de plotseling en opvallend sterke uitbreiding van het personeel bij de Hongaarse Legatie te Brussel. Naar aanleiding daarvan werden via KA/RA informatieën ingewonnen omtrent de stand van zaken bij de andere Hongaarse Legaties. Van verschillende zijde werd bericht ontvangen, dat niets bijzonders werd opgemerkt, terwijl Spil thans mededeelt, dat ook te Brussel geen uitbreiding geconstateerd is. Ik meen goed te doen, U dit, ter beoordeling van Uw bron, onder de aandacht te brengen.
2. Volgens mededeling uit Engelse bron is de huidige zaakgelastigde, MOCZI, vroeger van beroep leerlooier geweest. Hoewel hij ± 1929 uit de Communistische partij is gestoten wegens "Trotskyïsme" is hij n.a.v. zijn verdienstelijk verzetswerk tijdens de bezetting in Frankrijk weer in de schoot van de partij opgenomen en in staat gesteld tussen 1948 en heden op te klimmen tot zaakgelastigde. Er zijn thans aanwijzingen, dat hij zich interesseert voor de in de Nederlandse mijnstreek werkende Hongaren. Zijn afkomst doet veronderstellen, dat hij met dergelijke lieden uitstekend kan omgaan, zeker beter dan BÖLÖNYI. Alle berichten, die U omtrent MOCZI kunt verzamelen, zullen welkom zijn.

13 FEB 1951

9 Februari 1951

C 4 /

1-1.294.

B 288 J.N.

OP KAART
ACD/
DAI:
PAR:

B.
D.A./1-067/W.784.

06.323.1
09.239 - 7.28
1-3 JAN. 1951
ACD/100.257

00 93104

Schuttelid is vernutigd

Ref.: Uw notas Nr. 93796/CBS/514 van 13.10.50
en 93796/CBS/577 van 22.XI.50.

In verband met Uw voormelde nota moet ik U laten weten dat de personen, vernoemd onder I, ons onbekend zijn.

Bij de Hongaarse Legatie te Brussel werd geen opvallende plotselinge uitbreiding van het personeel vastgesteld.

X!

Wat betreft de reden van het vertrek van BOLONY, Gyorgy kan enkel onder voorbehoud gemeld worden wat in Hongaarse kringen alhier kon vernomen worden. BOLONY was lid van de Hongaarse Communistische Partij (M.D.P.) en zou deel uitgemaakt hebben van de groep RAJK. Na de zuivering van die groep zou hij naar Budapest geroepen zijn, maar in plaats van zich daarheen te begeven zou hij gevlucht zijn en zou hij op dit ogenblik in Argentinië verblijven.

Indien U inlichtingen mochten toekomen betreffende de reden van het vertrek en het lot van BOLONY zou het ons nuttig zijn die te vernemen.

22.12.1950.

H O T A.

Aan: K B
Van: C 4

Bij GO: 100207

Betr.: Persartikelen verspreid
door Hong. Legatie.

Naar aanleiding van Uw rapport Nr. 1316 d.d.
2-1-51 verzoek ik U, voorzover mogelijk, de volgende
vragen te beantwoorden.

1. Worden de (kennelijk uit het Hongaars vertaalde)
artikelen uit Hongarije ontvangen of hier op
de Legatie gemaakt?
2. Indien hier gemaakt, wie stelt ze samen?
3. Worden zij vertaald aan de Ned. pers gezonden
of in het Hongaars?
4. Aan welke bladen worden zij gezonden?
Rechtstreeks of d.m.v. een persbureau?
5. Indien zij vertaald in het Ned. worden aan-
geboden, wie zorgt voor de vertaling?
6. Licht het in de bedoeling van de Hongaarse
Legatie in de toekomst een nieuwsbulletin
uit te geven, zoals reeds gebeurt door de
Poolse en Joegoslavische Legaties?

04. 10-1-51.

- ad 1. Worden uit Hongaarse ontvangsten.
3. vertaald.
4. Onbekend
5. W. door de pers, die vermoedt vertaald te
zijn van de legatie (Sivinsky?)
6. Onbekend.

K.B. 12/1/51

RAPPORT van KB
voor C.

Nr. : 1316

Betr.: artikelen over Hongarije,
verspreid door Hong. legatie

Bijl.: vier

Schakkel is vernietigd

Hierbij afschriften van artikelen over
Hongarije. Deze artikelen zijn bestemd voor de
Nederlandse pers en worden verspreid door de
Hongaarse legatie.

KB, 2 Januari 1951

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. van'.

DE CULTURELE ARBEID DE MASSAORGANISATIES.

Van de massaorganisaties speelt een aanmerkelijk deel van het culturele werk der vakverenigingen zich binnen de bedrijven af. De vakverenigingen coördineren en helpen eigenlijke culturele arbeid der bedrijven. Zij geven programmaboekjes uit, organiseren cursussen voor bibliothecarissen (-esse) en scheppen de voorwaarden voor de vorming van goed cultureel werk binnen de bedrijven; hierdoor bevorderen zij de versterking van de socialistische-realistische kunstbeschuwing en kweken een publiek met nieuwe artistieke behoeften.

Bovendien verlenen de vakverenigingen medewerking aan elke culturele beweging, zij geven ook zelfstandig programma's uit en de cultuurautoriteit der vakverenigingen heeft gedurende de vorige zomer de recreatieoordenen der werkers bezocht om hun passende ontspanning te bieden tijdens de vacantie.

Het doel van het culturele werk van de Hongaars-Sovjetrussische Maatschappij is, dat ze de sovjet cultuur nader brengt bij de Hongaarse werkers en de resultaten daarvan bewust maakt onder brede lagen van de Hongaarse bevolking.

Ter bereiking van dit doel organiseert de Hongaars-Sovjetrussische Maatschappij representatieve tentoonstellingen, zg. reizende-tentoonstellingen. De tentoonstellingen tonen aan het Hongaarse publiek de Sovjetschilderkunst, de grafische kunst, de Sovjetpers en de Maatschappij geeft met de tentoonstelling de foto-collecties mee, die een belangrijk moment uit het leven van de Sovjetunie in beeld brengen. Zowel de tentoonstellingen van beeldende kunsten als de reizende tentoonstellingen hebben in de kringen der werkende bevolking een groot succes en het bewijst de belangstelling van de Hongaarse bevolking voor de Sovjetunie dat deze het op deze tentoonstellingen storm loopt en gewoonlijk geprolongeerd moeten worden. Behalve de tentoonstellingen geeft de Maatschappij maandelijks een geïllustreerde mededelingenblad uit, waarin de belangrijkste evenementen van de maand worden vastgelegd. Deze "Dorpskrant" ontvangen de bedrijven, de massaorganisaties, de cultuurhuizen enz. .

Ook niet slechts op tentoonstellingen en afbeeldingen toont de Maatschappij het leven van de Sovjetunie maar ook met behulp van populaire brochures, boeken enz. .

In 1949 heeft de Maatschappij voor het eerst de maand van de Hongaars-Sovjetrussische vriendschap georganiseerd en herhaalt dit elk jaar. In de loop van deze vriendschapsmaand komen tal van Sovjet kunstenaars, geleerden en Stahanovisten in Hongarije; deels kunnen de brede lagen van het publiek het spel van Sovjet kunstenaars zien, deels is het Hongaarse kunstenaars mogelijk onder invloed van de directe waarneming veel te leren.

Het bewijs van het goede werk van de Hongaars-Sovjetrussische Maatschappij is de spronggewijze stijging van het ledental.

De geuniteerde massaorganisatie van de jeugd is de DJSz (Bond van de werkende jeugd-; zijn culturele groepen hebben op de culturele wedstrijd van het congres in 1950 met 4500 toneel- zang- en dansgroepen deelgenomen.

De jeugd heeft overvloedig haar deel in alle culturele acties. In 1950 is een prijsvraag uitgeschreven over "Bevrijding", waarvoor 4000 inzendingen zijn ontvangen.

De Democratische Bond van Hongaarse Vrouwen heeft zich ook actief ingeschakeld in de arbeid van de zang-, toneel- en marionettengroepen. De marionettenbeweging heeft een grote vlucht genomen na het bezoek van de wereldberoemde Russische marionettenkunstenaar Obrascov en zijn gezelschap. De Democratische Vrouwenbond heeft zes centrale marionetten-cursussen opgericht, die gevolgd werden door een vrouw uit elke provincie, die op haar beurt weer met behulp van deze centrale docenten weer een cursus van een half jaar in haar eigen provincie organiseerden. Het resultaat: het getal der marionettengroepen steeg van 400 op 1000.

In het belang van de stijging van het culturele peil zendt de Democratische Vrouwenbond tweecultuurauto's geregeld de provincie in te lekens voor 21 dagen. Deze wagen - die speciaal voor dit doel is gebouwd - neemt acteurs, musici en een poppenspel uit Boedapest met zich mee. Zij geven dagelijks twee voorstellingen; terwijl in het ene dorp een programma wordt gegeven, wordt in een ander dorp een film gedraaid. Soortgelijke tweecultuurauto's heeft ook het ministerie van Volksopvoeding. Het nieuwste culturele initiatief van de Democratische Vrouwenbond is de in Augustus 1950 begonnen en tot 15 October d.o.v. durende culturele vredesbeweging; hoofdoogmerken van de beweging: culturele arbeid voor de vrede en voor de verhoging van de productie.

De beweging wil ook de initiatiefvaardigheid van de culturele groepen bevorderen. De vrouwen zullen dan zelf zg. "Tsjastoesjka's" schrijven (hekelliedjes met het doel fouten te corrigeren) over het leven van hun eigen bedrijf of stad, want deze populaire liedjes hebben dan slechts opvoedende waarde, als er van plaatselijk bekende persoonlijkheden sprake is. Daarom zal een hoofdprijs toegekend worden aan die groep die de meest geslaagde tsjastoesjka op het leven van de plaatselijke bevolking geschreven en g op de wijs van een bekend volkslied zal voordragen. De vrouwen nemen ook deel aan de cultuurhuisbeweging; zij organiseren het maatschappelijke werk voor de verdere ontwikkeling hiervan. Zo heeft men in Befettyouffalu een arbeidsbrigade gesticht, die afwisselend het sjouwers-werk verricht. Voor de bibliotheek van ^Upentele heeft men planken bijeengebracht. ^Udereen heeft een pot geraniums aangeboden. Zij hebben voor het culturele werk nieuwe massa's gemobiliseerd.

CULTURELE ARBEID IN DE BEDRIJVEN.

De taak van de culturele arbeid der bedrijven binnen de perken der afzonderlijke bedrijven is de opvoeding met behulp van de progressieve in de eerste plaats Sovjetrussische- en nieuwe Hongaarse kunst, de ondersteuning der op oplossing wachtende economische en politieke opgaven met de middelen der cultuur en de beërediging van de culturele behoeften van het werkende volk. Voorts de vulgarisatie van de prestaties der socialistische literatuur, de organisatie van het groepsgewijze bezoeken van schilderijtentoonstellingen, het exploreren van de artistieke aanleg bij arbeiders en zijn ontwikkeling, de vorming van een kunstcritische geest. Tezamen: de vorming van een nieuw kunstkenndend publiek, de schepping van de socialistisch-realistische kunstbeschouwing.

In de bedrijven van Hongarije werkten in het begin van 1950 1200 toneelclubs, 809 zangverenigingen, 381 muziekgezelschappen, 354 dansgroepen, 350 literaire kringen, 10 vrije academies voor beeldende kunsten en ca. 250 marionettengroepen met 4000 medewerkers.

Hij moesten afzonderlijk spreken over de bedrijfsbibliotheken. Het boek is het belangrijkste wapen van de socialistische cultuur, heeft Gorki gezegd, en zijn bewering is levende werkelijkheid geworden in de Hongaarse volksdemocratie, die zijn socialisme opbouwt. In Januari 1950 werkten in bijna 2000 Hongaarse bedrijven bibliotheken met tezamen 750.000 delen. De leiding der boekerijen berust bij vakbekwame en ideologisch gevormde bibliothecarissen (-essen), doch hun activiteit put zich niet uit in het conventionele bibliotheektechnisch werk. Het werk van de bedrijfsbibliothecaris is opvoedingswerk. Het vereist taal en volhardend detailwerk daar de opdrachten ^{van} allerlei aard zijn. Hij bemoeit zich met elke lezer afzonderlijk, praat met hen, leert hun belangstellingskrin kennen en leidt die, zo nodig in goede banen.

Doch de bedrijven vergeten de beeldende kunsten evenmin. Achter elkaar werden de avondscholen voor kunstnijverheid geopend, waar de werkers na hun werktijd schilderen, tekenen, knutselen, boetseren. In de scholen voor beeldende kunsten doceren voortreffelijke kunstenaars en leraren.

De bedrijfscultuurgroepen bevredigen niet alle culturele behoeften der werkers al zijn er ook toneelspelers, poppenspelers, musici en dansers. Daarom zorgen de bedrijven er ook voor dat de werkers aan goedkope schouwburg- en operaabbonnematen komen.

In de socilaistische staat heeft ook de organisatie van het publiek nieuwe vormen. De culturele propaganda is een landsbelang geworden, waarvoor een speciale (nationale/onderneming) Entreebiljetenkantoor is opgericht. Dit kantoor voorziet de werkers op diverse wijzen van gecombineerde goedkope abonnementen. Men tracht in 1950 de resultaten van 1949 te overtreffen, terwijl toen al van de 2 miljoen kaartjes bijna 60% door

de publiekorganisatie in omloop is gebracht.

Flattelands- en dorpscultuurthuizen.

De volksvijandige koers van voor de oorlog heeft de werkende boeren van de dorpen bijna hermetisch afgesloten van alles wat cultuur betekent. De Hongaarse volksdemocratie komt echter ook aan de behoeften der dorpsbewoners te genoet.

Op de 20.-ste augustus 1950, de eerste verjaardag van de Hongaarse Grondwet, heeft men alom in den lande nieuwgebouwde of geïnstalleerde cultuurthuizen aan de werkers van de dorpen overgedragen. De cultuurthuizenbeweging, die zich naast de dorpen ook tot de bedrijven en de steden uitstrekt, opent ongekennde nieuwe perspectieven voor de volksontwikkeling. Als gevolg van deze beweging komt veel waardevols van de volkscultuur aan het daglicht, zoals tot dusver onbekende tradities, liederen en spelen. Het doordringen van de socialistische cultuur in het leven van het volk maakt het mogelijk, dat de volkstradities met een nieuwe, socialistische inhoud verschijnen.

De Hongaarse regering heeft in 1950 verschillende miljoenen forints aangewend voor de bouw en inrichting van cultuurthuizen, voor het in gang brengen der werkzaamheden. Volgens plan zal voor het einde van het jaar het aantal der cultuurthuizen 400 bereiken. De werkers bevorderen met maatschappelijke arbeid, met honderdtallen van plannetjes de voltooiing van het nieuwe tehuis van de cultuur. Om een voorbeeld te noemen: de volkingde gemeente Beszterce heeft maatschappelijke arbeid ter waarde van 90000 forint verricht in het belang van de opbouw van het cultuurtehuis.

In de cultuurthuizen werken de plaatselijke culturele groepen en de steeds toenemende culturele groepen van de productiecoöperaties. Hier worden ook de voordrachten gehouden van de beweging "Winteravonden van het vrije land". "Het Vrije Land", het weekblad van de DEPOSZ (Landelijke bond van werkende boeren en landarbeiders) houdt al 's winters in het belang van de culturele en politieke emancipatie der boeren voordrachten, binnen welks bestek bevoegde docenten les geven in de op de voorgrond tredende problemen van politieke en economische aard. In de winter van 49/50 heeft men in 3000 gemeenten 62000 voordrachten gehouden, waaraan meer dan ~~62000~~ 5 miljoen mensen hebben deelgenomen. De voordrachten werden steeds gevolgd door debat, waarna men met een cultuurprogramma of projectie eindigde.

Men brengt ook toneel en opera dichterbij het volk. De "Rollende Opera" zoekt de dorpen op in zijn speciaal voor dit doel gefabriceerde spoorwegrijtuigen en de onsterfelijke klanken van de Boris Godunov en Zauberflöteweerklingen, waar men vroeger misschien niet eens van "opera" gehoord heeft.

Tezelfder tijd wordt de ene dorpsbioscoop na de andere geopend. Onder auspiciën van het vijfjarenplan wordt in elke gemeente boven 1000 zielen voorts in centra van gehuchten een bioscoop geopend. Nederzettingen met een geringer aantal zielen krijgen per gemeente een zg. districtsbioscoop. De 20 Augustus jl. heeft men de 100.-ste dorpsbioscoop geopend, terwijl nog in 1950 606 gemeenten smalfilmprojectieapparaten krijgen. Met het bioscoopnet groeide ook de culturele behoefte van het dorp. In augustus 1948 waren 767.000 plattelandswerkers in de bioscoop, dit aantal groeide in Maart 1950 tot 1.350.000.

R.634

$\frac{66.322.1}{63.27 - 66.242}$ $\frac{6.124}{63.71 - 63.2}$

U 29644c - C 56 - C1/cs2

20 December 1950.

Land: NEDERLAND

Onderwerp: Hongaars Gezantschap

Referenties: -

Datum van waarneming: November 1950.

Bron: vermoedelijk betrouwbaar

Opmerkingen: -

$\frac{66.322.1}{63.27 - 67.262}$ $\frac{6.124}{63.71 - 63.2}$

66.322.1
63.239

28 DEC. 1950

ACD/99951

508

Verzonden aan: -

Aan het Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst,
Westerstraat 68
's-GRAVENHAGE.

20 December 1950.

Betr: Hongaars Gezantschap in NEDERLAND.

X | De belangrijkste figuur op het gezantschap is en was de
 + | gezant zelf G. BOLONI, 68 jaar oud, vroeger journalist, die
 + | tussen 1919 en 1945 in PARIJS woonde en daar twee boeken heeft
 + | geschreven. Zijn beste vriend was graaf M. KAROLYI. Zijn
 vrouw was secretaresse geweest van Anatole FRANCE. In 1945
 keerden zij naar BOEKAREST terug, waar B. voorzitter van het
 Hongaars Rode Kruis werd.

20 Augustus 1948 kwam hij in NEDERLAND aan als gezant. Hij is
 geen lid van de communistische partij, maar wel vanuit c.p.-
 standpunt betrouwbaar. In Juli ging hij voor vakantie terug
 naar HONGARIJE, maar moest blijven en nu werkt hij op het
 Ministerie van Buitenlandse Zaken.

X | Karolyi Csatorday is zaakgelastigde, 23 jaar oud, was
 vroeger arbeider in een zeepfabriek in KOBANYA. Hij is commu-
 nist, maar niet bijzonder gevaarlijk.

X | Heller László is handelsattaché. Was vroeger handelsagent in
 BUDAPEST. Is een betrouwbare communist.

X | Géza Bárdos, was codist. Is reeds naar HONGARIJE teruggekeerd.
 Hij woonde een 20tal jaren in PARIJS. Gaf les aan Franse com-
 munistische school in de jaren 1919-1939. Is een communist
 waarschijnlijk uit de Bela KUN-periode, wiens werkelijke naam
 niet bekend is. Hij zou getrouwd zijn met een russische vrouw,
 die ook in PARIJS gewerkt heeft.

- | X | Mevrouw FRANK tot Juli 1950 geheten mevrouw TARNOK-SOLTI
 was vroeger arbeidster in de kousenfabriek (vermoedelijk Hin)
 in HAARLEM. Keerde in 1942 naar HONGARIJE terug. Werkte tot
 Februari 1949 bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken in
 BUDAPEST. Later werd zij verplaatst naar het Hongaarse ge-
 zantschap in WENEN. 20 Augustus 1949 kwam zij in den HAAG.
 Zij voert de Hongaarse communistische propaganda in NEDERLAND,
 onderhoudt het contact met de Nederlandse communistische par-
 tij en heeft vele vriendinnen in de Nederlandse Vrouwenbewe-
 ging. Zij was ook samen met Nederlandse communistische vrouwen
 in SCHOONHOVEN, gaf levensmiddelenpakketten en geld voor de
 soldaten in SCHOONHOVEN. Zij bezocht ook met mevrouw Boloni
 in ROTTERDAM en AMSTERDAM de havenarbeiders en maakte propa-
 ganda onder hen en wakte hen op geen Amerikaanse wapens uit
 te laden. Mevrouw FRANK spreekt behoorlijk Nederlands en is
 volgens onze bron op dit ogenblik de gevaarlijkste figuur van
 X | het gezantschap. Balász Pál, Hongaars journalist in NEDERLAND,
 voorzitter van de Buitenlandse Persvereniging in NEDERLAND,

ras-opportunist, is hier gebleven in de Duitse bezetting en was toen pro-nazi. Is nu de voornaamste informatiebron van het gezantschap, krijgt f.1600,- per maand. In het begin van zijn bezigheden, 1945 tot 1946, zelfs in dollars. Hij vertaalt uit Nederlandse couranten in het Hongaars, verleent zijn bemiddeling bij het vertonen van Hongaarse communistische films in NEDERLAND.

In plaats van BARDOS, die op iedere ambassade, gezantschap, een maand of zes vertoeft ter controle (vermoedelijk dus een NKVD-figuur) is nu een 23jarige jongeman gekomen, een zekere GORONY, die vermoedelijk niet zo gevaarlijk is.

Nederlanders, die geregeld op het gezantschap komen, zijn de journalisten DE LEEUWE, filmjournalist, WOLFF, die er het meest komt, SCHOONENBERG en BARUCH, allen van "de Waarheid". BALÁZS bracht een juffrouw van de Rio-film (die daarna Hongaarse filmen geïmporteerd heeft) en SANDBERG van het Stedelijk Museum met de gezant in kennis).

Teun de VRIES was een goed vriend van BÖLÖni.

Belangrijker is het volgende:

De Russische ambassade heeft bepaalde taken overgedragen aan de gezanten van de stallietlanden. Zo had het Hongaarse gezantschap de opdracht het contact en de ondersteuning van de Indonesische studenten in NEDERLAND te verzorgen. Iedere maand kwam een Indonesische studente bij het Hongaarse gezantschap geld halen, wat haar door mevrouw FRANK werd uitbetaald. Deze studente was een zekere Gisca (Francisca Cornelia) PATTI-PILCHY, geboren 26-2-1926 te MAKASSAR, woonachtig in den HAAG. Het is merkkelijk, dat deze taak aan een weinig op de voorgrond tredend meisje toevertrouwd werd en niet verricht werd door iemand als SOENITO, die ook geregeld op het gezantschap kwam.

De Indonesische studenten kwamen geregeld op het Hongaarse gezantschap (nooit op de Russische ambassade); als zij er waren werd de Russische ambassade opgebeld en dan kwam er iemand van de Russen, waarbij mevrouw FRANK als tolk optrad.

Uit de gesprekken op het gezantschap bleek, dat de secretaris van het Russische gezantschap TCHIKIRISSOV, die vroeger ook in WASHINGTON en NEW YORK geweest was, de belangrijkste man was. Hij had in gesprekken verklaard voor de oorlog ook in NEDERLAND geweest te zijn en spreekt zeer goed Nederlands. Mevrouw FRANK treedt ook naar buiten op en schijnt op de Waarheidsdagen wel te agiteren. In April van dit jaar was zij naar BRUSSEL gegaan met een 40-jarige Hongaarse communist BERKI geheten, die in NEDERLAND als economisch spion opgetreden was. Zeer merkwaardig is, dat deze man in BRUSSEL plotseling in een hotel overleed, terwijl mevrouw FRANK daar met hem was. Dit schijnt enige onzamenigheden voor mevrouw FRANK opgeleverd te hebben, die vervolgens snel naar den HAAG terugkeerde.

Een andere episode, die het optreden van de Heer BARDOS belicht:

Een Nederlands meisje in UTRECHT vroeg een visum aan voor een bezoek aan haar verloofde, een Hongaar, die in UTRECHT gestudeerd had. BARDOS noteerde de aanvraag en het meisje was zo onverstandig om er bij mee te delen, dat haar verloofde

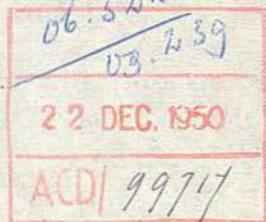
in een brief critiek had geuit op HONGARIJE. Het meisje ontving 14 dagen later een brief van een onbekende uit BUDAPEST, dat haar verloofde overleden was. Naderhand bleek echter, dat hij gearresteerd was wegens ongeoorloofde verbinding met het Westen.

Dezelfde BARDOS telefoneerde eens z.g. als emigrant naar de IRO om adressen van Hongaarse emigranten. Door een waarschuwing van tegenstanders uit het gezantschap aan de IRO kon men dit laatste verhinderen.

(November 1950).

3
5
8
8

RAPPORT VAN KB
Voor C IV
No.: 1307 (PA)
Betr.: Hongaarse legatie

- X | De nieuwe chargé d'affaires op de Hongaarse legatie, MOCZI, zou vroeger glazenwasser zijn geweest en zou fel communist zijn. Hij heeft de kamers van BOLONYI betrokken en heeft zijn werkkamer op de eerste verdieping van de legatie.
- X | CSATORDAY is zijn plaatsvervanger.
- X | GARAMI doet de administratie, heeft zijn kamer beneden, zit dus niet zoals BARDOS in de "pantserkamer". (Volgens een laatste bericht zou GARAMI thans echter naar Hongarije zijn teruggekeerd en niet meer in Nederland terugverwacht worden).
- X | Christa SANDERS kookt en zorgt voor de kamers van het echtpaar MOCZI, maar mag niet in de werkkamers komen. Daarvoor zorgen de nieuwe portier ASZTALOS en diens vrouw.
-

KB, 20 December 1950.

Mus.

RAPPORT

Van: KARA

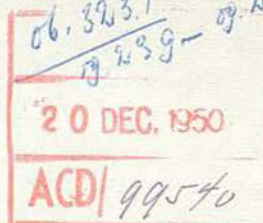
Aan: Hoofd C

Nr.: E. 905

ONDERWERP: Ferenc KOPPANY ! x

06.324
09.239

Sardine meldt ons, dat zijn dienst er net in geslaagd is, de volgende, helaas niet zeer vergaande inlichtingen omtrent bovengenoemde machtig te worden:

"In een rapport, gedateerd 15.5.1950 wordt KOPPANY beschreven als attaché van de Hongaarse Legatie te Wenen en houder van het (Hongaarse) Diplomatieke Paspoort nr. 959/50, uitgegeven op 30.1.1950. Hij kwam op 21.4.1950 Oostenrijk binnen".

19.12.1950

op 3 dec. 50 verlopen

H.

wook. 93796
97675.

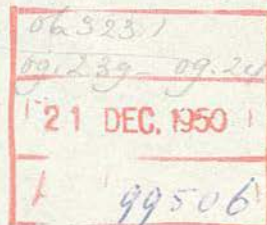
RAPPORT

Van: KA-R.A.

Aan: Hoofd C(C4)

No. F. 238.

ONDERWERP: MOCZI, Magda

In antwoord op Uw nota No. CO.93796 dd. 4-10-1950, deelt EXPRESSE ons mede, dat van al de door U genoemde personen bij zijn dienst slechts bekend is:

- 1) Magda MOCZI, ~~die~~ de dochter ~~is~~ van André MOCZI, ex-gezantschapsraad aan de Hongaarse Legatie te Parijs, die bekend staat als een actieve communist.
- 2) Men heeft geen uitbreiding kunnen constateren van het personeel der Hongaarse Legatie te Parijs.

20-12-50, H

zie ook: 97260

No. 132L-150.

Betreft A. MOCZI en andere
Hongaarse aangelegenheden.
Uw schrijven No. 96522, d. d. 16.11.1950.
G E H E I M.

T. a. v. Hr. Gerbrands.

OP KAART
ACD/ve
DAT: 24/1-52
PAR: 22

- 8 DEC. 1950

ACD/98635

5 December 1950.

In antwoord op bovenvermeld schrijven wordt het volgende bericht:

Andras MOCZI, treedt sinds plm. 3 weken op als zaakgelastigde aan de Hongaarse Legatie te Den Haag.

Hij vluchtte bij het optreden van de regering Horthy uit Hongarije naar Parijs, waar hij het vak van slager uitoefende. Hij wordt een domme man genoemd, maar is een felle communist. Zijn vrouw mocht niet met hem meereizen naar Den Haag, doch moest van Parijs naar Budapest verhuizen.

De dochter van Moczi, Martha, genoemd in ons rapport No. 132k-150, d. d. 18 November 1950 is ook naar Budapest moeten vertrekken.

Een reden waarom het gezin Moczi niet bij elkaar mag blijven is niet bekend geworden. Vermoedt wordt echter dat de Hongaarse regering Andras Moczi in de hand wil houden en daarom zijn vrouw en dochter in Hongarije laat blijven.

Met betrekking tot verschillende aangelegenheden betreffende de Hongaarse Legatie en hier te lande vertoevende Hongaren werd het volgende vernomen:

De chauffeur van de vorige gezant Bölöny, de Hollander Bichner is communist. Hij heeft mevrouw Bölöny bij haar vertrek uit Nederland naar Budapest met een nieuwe auto weggebracht. De auto is niet mee teruggekomen. Zij namen naar Hongarije veel levensmiddelen mede, o. a. enige honderden eieren en een hoeveelheid koffie. B

De Gezantschapsecretaris Garomi is de opvolger van Bardos. Hij woont Daendelstraat 40 te Den Haag. Garomi is lid van de Hongaarse Geheime dienst. Hij heeft onder zijn berusting het code-boek met behulp waarvan hij de codetelegrammen verzendt. Hij is een domme man, die alleen Hongaars spreekt.

Op de Handelsafdeling van het Gezantschap zijn werkzaam: Laszlo HELLER, chef Handelsafdeling, wonende Duinweg 37 of 39 te Den Haag. In tegenstelling tot zijn vrouw wordt hij niet gevaarlijk geacht. Hij heeft in Den Haag een tante wonen, die de Amerikaanse nationaliteit heeft en fel anti-communistisch is. Hij bezoekt haar nog weleens en men vermoedt dat zij veel invloed op Heller heeft.

Sinds October 1950 is bij de Handelsafdeling werkzaam zekere ILLES, die zich speciaal zal bezighouden met economische spionage.

Verder juffrouw SEMJEN, die tijdens de laatste oorlog dienst bode was in Engeland. Is communiste. Zij heeft uitgelaten zich hier te lande te zullen bezighouden met propaganda onder de Hongaarse vrouwen.

Mette.
van
PD 2007

bekend

X 1
132/2
bekend

X 1
13.11.50

X 1
bekend

Handwritten notes and stamps at the top right of the page, including dates like '12-20-51', '12-22-51', '12-23-51', '12-24-51', '12-25-51', '12-26-51', '12-27-51', '12-28-51', '12-29-51', '12-30-51', and '1-1-52'. There are also some numbers like '6-15' and '4-29'.

G E H E I M .

ASZTALOS

X | De in het gebouw van het gezantschap wonende portier OSCELOS is een communist, die van de handelsdelegatie is een Hollander, genaamd Douwe Gramma, die woont op het adres Slingelandstraat 14 te Den Haag. Zijn vrouw, een Hongaarse, is kokkin op het gezantschap. Beiden worden betrouwbaar geacht en zijn geen communisten.

Maandelijks ontvangt het gezantschap uit Hongarije plm. f. 10000 (tienduizend gulden), waarvan Mevrouw Frank, (Erszebet SOLTI, geb. 26.3.1903) de salarissen van het personeel betaalt en waarvan tevens de kosten van de propaganda worden voldaan. Zij verzorgt eveneens de verbindingen met de Communistische Partij Nederland en treedt bij conferenties als tolk op. Verder werkt op het gezantschap de 2e secretaris Csatorday, U bekend.

Buiten de in het rapport No. 132 K-'50, d.d. 18.11.1950 genoemde personen wordt contact onderhouden met Albert Blüner, geb. Tanjong Poera Bindjen, 20.4.1910, (U bekend), G. Bakker van het A.N.J.V. (geen personalia bekend), Prof. Wertheim, (Willem Frederik Wertheim, geb. St. Petersburg, 16.11.1907) - was een speciale relatie van Bölöny - en verder de bij Uw dienst voldoende bekende Gerben Wagenaar, Saul de Groot, Chris Smit en Lodewijk Gilleron. G. Werkman van de Haagse Post was ook bij het gezantschap goed bekend.

X | Aan de redactie van "De Vlam" werd meermalen propagandamateriaal gezonden.

De redacteur S. Davids, (Samuel Davids, geb. Asd. 8.2.1897) van de Groene Amsterdammer, heeft contact met het gezantschap. Hij wordt daar "betrouwbaar" genoemd.

Zeker één maal per week heeft het Hongaarse gezantschap contact met de Russische Ambassade, waartoe men in verbinding trad met Vetrov; Afrin van het Tass-agentschap komt regelmatig op het Hongaarse gezantschap.

BALAZS PÁL, (Paul Balacz, geb. 11.4.1902) is per 1 November 1.1 officieel uit de dienst van het Hongaarse Gezantschap ontslagen. Het waarom is niet bekend geworden. Balacz, die speciaal bevriend was met Bölöny, wordt voor diens opvolger waarschijnlijk niet geschikt geacht.

Op het Gezantschap was Balacz een omstreden figuur; men wist niet wat men aan hem had. Indertijd b.v. vroeg Bölöny aan Balacz enige adressen van betrouwbare hier te lande vertoevende Hongaren. Hij gaf toen de namen door van:

- □ - X | Korodi Lajos, wonende te Amsterdam, Willemsparkweg 117,
- □ - X | Toth Lajos, wonende te Amsterdam, Alberdingk Thijmstraat 11 en
- □ - X | Juhász Lajos, wonende te Amsterdam, Nic. Witsenkade 22,
van welke personen bekend was dat zij niet homogeën gingen met de thans heersende regeringsvorm in Hongarije.

Bij die gelegenheid gaf Balacz aan Bölöny op de naam van Mr. N.H. Muller, Engelumerstraat 18 te Leeuwarden, die hij ook aanbeval.

X | Met betrekking tot A. Sivirski, wonende te Den Haag, Arnhemsestraat 23, genoemd in ons schrijven No. 132c-'50, dd. 18.4.1950 en No. 132b-'50, dd. 28.3.1950, wordt gezegd dat hij betrouwbaar is. Hij is practiserend katholiek.

G E H E I M .

Voor wat betreft de bijeenkomsten van Hongaarse communisten in zijn woning wordt gezegd, dat dit bijeenkomsten zijn van de leden van de Hongaarse legatie, die bij hem aan huis les in de Nederlandse taal krijgen. Hij vertaalt ook stukken voor het Gezantschap. Hij is absoluut geen communist.

Die bijeenkomsten hebben niets te maken met de vergaderingen van Hongaarse communisten die in het café "Boschlust" werden gehouden. Daar is indertijd geprobeerd voor Den Haag een Hongaarse Kring op te richten. Op de eerste vergadering waren plm. 20 Hongaren aanwezig inclusief het voltallig personeel van de Legatie. De leiding hiervan berustte bij de bij U bekende I. Horvath, wonende Spiegelstraat 33 te Den Haag. Er zijn ongeveer 6 vergaderingen gehouden, waarbij steeds minder Hongaren aanwezig waren. Op de laatst gehouden vergadering was alleen Horvath aanwezig. Nadien is niets meer gehoord over een Hongaarse Kring in Den Haag.

Over Dr. Lasslo SZASZ, geb. 5.1.1893, genoemd in ons schrijven No. 8387-'49, dd. 12.1.1950, in antwoord op Uw schrijven No. 75520, d.d. 20.12.1949, wordt gezegd dat hij een vriend was van Bölöny en hem behandelde bij voorkomende ziektegevallen. Szasz toonde zich geen vijand van het communisme.

Geza FRID, geb. Sighet, 25.1.1904, Imre RONAI, geb. Baro Gradisk, l. 3.1902, Elemer BERKOVITS, geb. Budapest, 24.7.1897, en Sandor Irso VADAR, geb. Budapest, 22.5.1900, (U bekend), zochten indertijd aan Bölöny een verzoek om de ook bij Uw dienst bekende Gyala GAAL, geb. te Szaparfallie te doen verdwijnen, omdat zij deze man als zeer gevaarlijk beschouwden. Deze vier heren worden aan het Gezantschap als communisten beschouwd. Geza Frid was een goed vriend van Bölöny. Als lid van het Nederlands Vredescomité reisde hij naar Hongarije. In gesprekken met personeel van het gezantschap ontkende Frid communist te zijn.

Bölöny was door bemiddeling van Balacz in contact gekomen met Dr. M. Wajda, van de Rotterdamse Bank. Bij hun ontmoeting bleek dat Bölöny en Wajda elkander vroeger in Parijs hadden ontmoet.

De bij U bekende J. VARGA, uit Heerlerheide, zou voor enige tijd naar Hongarije verrekken; voor zijn doorreis door Oostenrijk kon hij geen visum verkrijgen. Hoe of hij toen is gereisd, is niet bekend geworden.

De aandacht wordt verder gevestigd op PARDAWI, een Hongaarse mijnwerker, die speciaal met opdrachten naar Nederland is gekomen voor de Hongaarse Communistische Partij.

Verbindingen worden verder onderhouden met het A.N.J.V., postadres Postjesweg 72 te Amsterdam, (wijkgebouw afdeling Amsterdam, West A.N.J.V.) en de E.V.C., Vondelstraat 46 te Amsterdam. Deze organisaties ontvangen propaganda-materiaal van het Hongaarse gezantschap.

Via het Gezantschap ontvangt Pegasus te Amsterdam gratis boeken uit Hongarije.

De schrijver Theun de VRIES, (U bekend), ging met Kerstmis 1948 naar Hongarije en ontving hiervoor f. 1000.-. Hem werd in 1949 door Bölöny gevraagd naar de betrouwbaarheid van 2 ingenieurs uit Limburg die naar Budapest zouden gaan om een congres van

Handwritten notes: 77003, 6059, 445, 1400

Handwritten notes: 8128, 5910, 7659, te hebben gedaan, Witterbein, van PD's, 0428, 5910, 7659, 20-4-18

Handwritten mark: NK

Handwritten notes: Witterbein, van PD, 2076

Handwritten notes: 07 Anj v s, 07 E v C, 08 200

Handwritten notes: 07 Pegasus, 120

Handwritten notes: PD de Vries, 1155

GEHEIM.

technici bij te wonen. Alleen het feit dat deze ingenieurs uit Limburg kwamen en Rooms Katholiek waren, was voor de ~~Vries~~ Vries reden om te zeggen dat deze mensen onbetrouwbaar waren en kregen zij geen toestemming naar Hongarije te reizen.

Tot het verkrijgen van bovenstaande gegevens werd contact opgenomen met iemand die op het Hongaarse gezantschap heeft gewerkt en nu nog over zeer goede informatiebronnen beschikt. Indien dit gewenst wordt kan door Uw dienst dit contact worden benut en zal daarvoor dezerzijds een afspraak kunnen worden gemaakt.-----

P.3.

No.131

→ in bijl. K. B. bekend.

DIENSTGEHEIM.

00 306
4.21
09.238-09.1

Verbinding No. 13. *aida*
Hongaarse aangelegenheden.
No. 132° -'50.
Bijlage: 1.

23 November 1950.

OP WART
A. O. J.
DAI:
PAR: 44

2.2
09.238-07.4

24 NOV 1950 d
ACDI 77754

Datum ontvangst bericht : 22 November 1950.
Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar.
Waardering bericht : betrouwbaar.

Naar U uit bijgaand orgaan, HUNGARIA, van 10 dezer
moge blijken, zijn de navolgende drie leden van de
Hongaarse Staatsveiligheidsdienst (A.V.O.= ALLAM
VEDELMÍ OSZTÁLY) met diplomatieke passen naar Ne-
derland gekomen:

- + Bela ILLÉS,
- + Istvan KUTÁS,
- Ferenc KOPÁNY.

=====E I N D E=====F3=====

N O T A

AAN: C.4

VAN: C.8

Betr.: vertaling "Hungaria"

Ingevolge Uw verzoek volgt hieronder de vertaling van het bewuste artikel in het blad "Hungaria" d.d. 10-11-1950.

"In Den Haag nam een volksdemocratische diplomaat ontslag. Onze berichtgever uit Den Haag meldt: Een lid van de volksdemocratische handelsdelegatie in Den Haag, de secretaresse Mevr. Ference Loringe, heeft haar ontslag genomen.

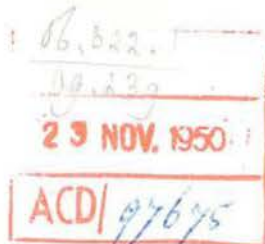
Ter beveiliging van de betrouwbare leden en ter contrôle van de onbetrouwbare leden van het Gezantschap in Den Haag zijn drie AVO (Politieke politie)agenten hier gearriveerd en natuurlijk op diplomatieke paspoorten. Alle drie hebben mooie Hongaarse namen aangenomen: Bela ILLES, Istvan KUTAS en Ferenc KOPANY, en ook hun diplomatieke passen staan op deze namen.

Behalve zij, bewaken ook Nederlandse politiemannen het Gezantschapsgebouw en ondertussen monterden ijverige arbeiders ijzeren hekwerk voor de verschillende ramen aan de straatkant en tuinkant, om als afweermiddel te dienen tegen eventuele hernieuwde aanvallen van de zonder salaris op straat gezette portier."

Dergelijke berichten krijgt de "Hungaria" over het algemeen van I. Molnar, wonende te Amsterdam, Roelof Hartplein 23. L

C.8, 30-12-1950.

L. Beye I. Molnar is mij bekend. (over)

06.322.1
09.239-0123

22.II.1950.

Rapport:
Van: KA-RA
Aan: Hoofd C
No : E/870
Onderwerp: Hongaarse Legatie.

I. N.a.v. Uw nota d.d. 4 October j.l. bij CO 93184 deelt Sardine ons mede, dat:

- L
X
X
X
X
X
X
-
L
- a) ASZTALOS, Josef
 - b) GARAMI, Sandor
 - c) ILLES, Bela
 - d) KOPPANY, Ferenc
 - e) MAGO, Istvan
 - f) SEMTJEN, Adrienne Illona

bij zijn dienst onbekend zijn.

2. KUTAS, Imre is bekend. In een rapport van I2-4-48 wordt hij genoemd als 2de Lt. bij de K.P.O.; in een rapport van 8-3-49 wordt hij genoemd als Plv. Hoofd van het IOde Departement van de A.V.H. belast met de verzorging van de Officiële kartotheek en de archieven, waarin alle politieke (en niet criminele) zaken worden opgeborgen; in een derde rapport van 21-3-49 tenslotte wordt hij genoemd als kapitein, Plv. Hoofd van het IOde Departement van de Politieke Politie (A.V.H.).

X

3. Sardine vraagt ons tenslotte of we de persoonsgegevens van ILLES nog eens willen checken, in het bijzonder zijn leeftijd. In Sardine's files komt nml. een ILLES voor, maar dit is een oude-communist, die van 1919-1945 in Rusland woonde. Hij kan identiek zijn aan de door ons opgegeven ILLES, maar zijn leeftijd klopt in het geheel niet.

we ook 93796

Verbinding No.13. ⁶⁻³⁵
No.132K-'50. ^{05-5-06.326}
Onderwerp: Hongaarse activiteit.
VERTROUWELIJK.

06-304
09-229

06 322.1 06.32
November 1950 ^{06.326}
09-53-09.1

OP KAART
ACD/4C
DAI: 30/151
PAR: 8

06 322.1 09-53-09.1
20 NOV. 1950 d
ACD/ 07323

Datum ontvangst bericht: 16 November 1950.
Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar.
Waardering bericht: betrouwbaar.
Tevens bericht gezonden aan: gene.
Medewerkende instanties: gene.
Ondernomen actie: gene. ^{06-322.1}
⁰⁹⁻²²⁹⁻⁰⁶⁻²²²

Van betrouwbare zijde werden onderstaande inlichtingen over
verschillende hier te lande verblijvende of verbleven ^{r. k. k. k.} Hongaren ont-
vangen:

- 2 | Dr. G. Böloni, oud 68 jaar, voorheen journalist, heeft tussen 1919 en 1945 in Parijs gewoond. In de emigratie was graaf Mihály Károlyi zijn beste vriend. De vrouw van Böloni was secretaresse van Anatole France. Beiden keerden in 1945 naar Budapest terug, waar Böloni voorzitter werd van het Hongaarse Rode Kruis. Hij werd in 1948 benoemd tot Hongaars gezant in Nederland en arriveerde hier te lande op 20.8.1948. Hij was geen lid van de Communistische partij, maar werd wel een betrouwbaar communist geacht. Thans is hij werkzaam op het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Budapest.
- x | Mevrouw FRANK, (Voor Juli was haar naam Mevr. Tárnok-Solti), bedoeld wordt Erszebet SOLTI, geb. te Budapest 26.3.1903. Tot 1942 verbleef zij reeds in Nederland; nadien keerde zij naar Hongarije terug, waar zij tot Februari 1949 werkte aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Budapest. Hierna werd zij overgeplaatst naar het Hongaarse Gezantschap te Wenen. Zij heeft vele vriendinnen in de Nederlandse Vrouwenbeweging. Met Mevr. Böloni was zij dikwijls bij de Hollandse havenarbeiders om deze op te wekken geen Amerikaanse wapens te lossen. Voor de in Schoonhoven opgesloten dienstweigeraars gaf zij pakketten en geld.
- x | ^{Harold HELLER}
Heller LÁSZLÓ, is handelsattaché bij het Hongaarse gezantschap. Was vroeger handelsagent te Budapest. Hij is voor het gezantschap een betrouwbaar communist.
- x | Geza BÁRDOS was werkzaam aan het gezantschap en is naar Hongarije teruggekeerd. Hij was hier als spion en verzond code-telegrammen naar Hongarije. Hij verbleef 20 jaar in Parijs, waar hij als smid heeft gewerkt. Zijn vrouw, die evenals hij, communist is, heeft in Parijs als arbeidster gewerkt.
- x | BALÁZS PÁL, (Paul Balacz, geb. Aita Medie, 11.4.1902) geeft, zodra hij bemerkt dat een in Nederland verblijvende Hongaar geen communist is, dit door aan het gezantschap.
- x | Een communist is ook de Hongaar I. HORVÁTH, wonende te Den Haag, V.d. Spiegelstraat 33. Hij wilde in Den Haag een Hongaarse club oprichten, doch had hiermede geen succes.
- x | Inplaats van Bárdos is naar Den Haag gekomen zekere GOROMY, een jongeman van plm. 23 jaar; wordt niet zo gevaarlijk geacht.

Op 16 Nov 1950
132K-50

Janini

Op het gezantschap werkt ook Martha MOCZI of MOSZI, wier vader diplomaat is te Parijs. De vader is door emigratie in Parijs gekomen, waar hij als kapper werkte. Communist.

✦ Cisca PATTILOHY, (Francisca Cornelia Pattipilohy, geb. te Makassar, 26.2.1926, wonende te Den Haag.) een Indonesische studente, komt regelmatig aan het Hongaarse gezantschap om geld en boeken voor de hier te lande vertoevende Indonesische studenten.

In Februari 1950 is de Russische ambassade via Bülöni in contact gekomen met een EVC-bestuurder, genaamd Bakker, (is niet geïdentificeerd kunnen worden) om de communistische vrouwen tot demonstreren op te wekken in de verschillende havens. Bakker zou een zwarte jongeman zijn, die bang was voor de Russische ambassade. Zijn voorletter is waarschijnlijk G.

Vaste bezoekers van het gezantschap zijn:

- ✦ Jules de LEEUWE, wonende te Den Haag, Wolff, redacteur van De Waarheid, (bedoeld kunnen worden Jacob Wolff, geb. Bloemendaal 1.9.1923 en Johan Frederik Joop Wolff, geb. Velsen 14.3.1927.)
- ✦ Schoonenberg, (Antonius Dionysius Schoonenberg, geb. Amsterdam 24.8.1910) en
- ✦ Baruch, (Siegfried Baruch, geb. Göttingen, 17.2.1905.)

Door Balacz zijn aan de Gezant voorgesteld:

Een juffrouw van de RIO-film te Amsterdam, die films voor Balacz verzorgde en Sandberg van het Stedelijk Museum te Amsterdam. (Willem Jacob Henri Berend Sandberg, geb. te Amersfoort, 24.10.1892.)

✦ Theunis Ulke de VRIES, geb. Dantumadeel, 26.4.1907, was een goed vriend van de vorige gezant Bülöni.

✦ TCHIKIRISSOV, 2e secretaris aan het Russische gezantschap komt veel bij het Hongaarse gezantschap. Hij heeft ook gewerkt in New York en Washington. Voor de oorlog zou hij ook reeds in Nederland geweest zijn. Spreekt goed Nederlands.

Indonesische studenten bezoeken, in gezelschap van een Rus vele malen het Hongaarse gezantschap. Als tolk treedt op Mevr. Frank.

Op verzoek van de Russische ambassade was bij het bezoek van Mevr. Bülöni en Frank aan Schoonhoven ook aanwezig Mevr. VETROV; zij bezocht met deze dames ook de havenarbeiders in Rotterdam en Amsterdam; de vrouwen waren bij die gelegenheid zeer eenvoudig gekleed in afwijking van andere gebeurtenissen, waarbij deze vrouwen zich graag opsieren met kostbaarheden.

Van Bárdos is nog bekend, dat hij zich als emigrant bij de IRO vervoegde en om adressen vroeg van de Hongaarse emigranten. de IRO was echter gewaarschuwd en gaf ze niet.

Bárdos verbleef nergens langer dan 6 maanden en werd dan weer overgeplaatst. Hij is getrouwd met een Russische vrouw en zou les hebben gegeven aan de Franse communistische militaire school. Hij is waarschijnlijk een communist uit de Bela Kun periode.

*niet te bepalen
Feb II 22/1/50*

*Am. Bureau
me. G. J. J. J.*

VERTROUWELIJK.

- ✓ Het overlijden van de Hongaarse communist BERKI, die in Nederland werkzaam was op het gebied van economische spionage, in een hotel in Brussel, was zo plotseling, dat men op het Gezantschap denkt aan een geweldadige dood. Men vond het geval zeer onaangenaam.

In het voorjaar van 1950 vervoegde zich aan het Hongaarse Gezantschap een Nederlands meisje, dat werkzaam was bij de Jaarbeurs te Utrecht. Zij verzocht een visum voor Hongarije om haar Hongaarse verloofde te bezoeken. Deze Hongaar zou in Utrecht gestudeerd hebben.

Bárdos was bij het inschrijven van de aanvraag tegenwoordig. Het meisje liet in haar onnozelheid aan Bárdos brieven van haar verloofde lezen, waarin deze zich nogal kritisch over de toestanden in Hongarije uitliet.

Ongeveer 14 dagen later kreeg bedoeld meisje een brief van een onbekende uit Budapest, waarin haar medegedeeld werd, dat haar verloofde was overleden. Naderhand bleek, dat die verloofde niet overleden, maar gearresteerd was omdat hij verbanden onderhield met het Westen.-----

P.3.

UITGEBOEKT

NOTA
Aan: KARA

Op 11.12.1950 werd aan Clipper brief CAH/50/860
" Sardine " CEH/50/470
" Zwartjan " CDD/50/141
" Expresse " CFH/50/408
" Spil " CBS/50/577
geschreven, waarin hem de inhoud van het rapport van C 4
nr.97260 werd overgebracht en waarin werd geïnformeerd
naar de betr. personen.

11.12.1950 *H*

Aan: KA/RA

Van: C 4a

Betr: G Y U L A I, Katalin

In vervolg op rapport Nr. 97260 d.d. 17 November 1950 betreffende Personeel Hongaarse Legatie, worden onder punt I sub. b. inlichtingen gevraagd omtrent KATALIN, Gyulai geboren te Budapest 1919. Uit nadere gegevens van Buitenl. Zaken blijkt, dat de voornaam en achternaam zijn verwisseld.

Dit moet zijn:

G Y U L A I, Katalin, geboren te Budapest 1919.

Wilt U bij Uw relatie informeren of iets omtrent bovengenoemde bekend is?

G 4a.

23 December 1950.

Copie aan KB, met verzoek eveneens te informeren.

UITGEBEFT

Nota:
Van: KA-RA

Op 9.1.1951 werden aan Clipper, Sardine, Expresse, Spil en Zwartjan respectievelijk brieven no. CAH/51/005, CEH/51/006, CFH/51/001, 97260/CBS/635 en CDD/51/002 geschreven, n.a.v. het rapport van C 4a aan KA-RA d.d. 23.12.1950 bij CO 97260, waarbij een fout uit een vorige brief, betreffende GYULAI Katalin, hersteld werd.

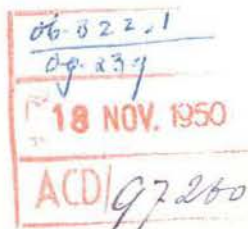
10.1.1951. v.H.

R A P P O R T

Aan: KA-RA
Van: C 4

06.331.3
091-09.239

Betr.: Personeel Hongaarse Legatie

1. In vervolg op mijn nota 93796 d.d. 4 October 1950 deel ik U mede, dat onderstaande personen diplomatieke- of dienst-visa hebben aangevraagd, ter aanvaarding van hun functie bij de Hongaarse Legatie te Den Haag.

x X a. MOCZI, Andras, geboren te Nagysalo op 28.9.95, Gezantschapsraad en tijdelijk zaakgelastigde (opvolger van BÖLONYI), vergezeld van zijn echtgenote, Etel FABRI, geboren te Besenyö op 1.2.98. (MOCZI) en echtgenote zijn d.d. 8.11.50 in Nederland aangekomen).

- b. KATALIN, Gyulai, geboren te Boedapest in 1919, typiste.

x c. RUFF, Jolan, geboren in 1931, functie onbekend.

x 2. Thans is bericht ontvangen, dat Geza BARDOS met zijn echtgenote sedert 1.11.50 Nederland definitief heeft verlaten.

t X MOCZI, Magda, secretaresse op het Hongaarse Gezantschap sedert begin Juni 1950, heeft Nederland eveneens sedert 23.10.50 verlaten. Zij is een dochter van bovengenoemde zaakgelastigde, Andras MOCZI.

3. Wilt U bij Uw relaties informeren naar de antecedenten van de hierboven onder 1 genoemde personen? De uitbreiding van het personeel van de Hongaarse Legatie wordt, ondanks de veevuldige mutaties en het vertrek van reeds langer hier werkende lieden, verontrustend. In België is ook een sterke uitbreiding van personeel gesignaleerd.

17 November 1950

C 4

Copie aan K.B. met verzoek eveneens naar deze nieuwe diplomaten te informeren.

zie antw.

100302

100623

102792

104651

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 16 November 1950

No. : 96522
Bijl.: gene

GEHEIM

Betr.: Dr BÖLÖNY.

UITGEBOEKT

In antwoord op Uw schrijven no. 132h-50 dd. 7 November 1950 betreffende de Hongaarse Gezant Dr BÖLÖNY, kan ik U mededelen, dat de mededelingen van Uw berichtgever juist zijn.

Het was mij bekend, dat BÖLÖNY plotseling in Hongarije is achtergebleven.

Mevrouw BÖLÖNY is alleen in Nederland teruggeweest om bagage te halen en heeft verteld, dat het ontslag van haar man onverwacht voor hem was geweest. Ook deelde zij mede, dat er voorlopig geen nieuwe gezant in Nederland zou worden benoemd.

De attache CSATORDAY is tijdelijk als zaakgelastigde opgetreden.

Thans is een visumaanvraag ingediend voor de heer Andras MOCZI, die als Hongaars zaakgelastigde te Den Haag zal optreden. Alhoewel nog geen bericht van aankomst is ontvangen, kunnen wij hem toch binnenkort in ons land verwachten.

Uit Uw bovenaangehaald schrijven blijkt, dat Uw bron goed geïnformeerd is. Mogelijk zal hij ook van de antecedenten van de heer MOCZI op de hoogte kunnen komen. In dat geval zie ik met belangstelling Uw berichten tegemoet.

HET HOOFD VAN DE DIENST
namens deze,

⚡
R
Jhr Mr W.J.Th. Serraris.

Nappel 30. 12. 50

Aan de Heer Hoofdcommissaris
van Politie
te
AMSTERDAM.

Verbinding No.13.

VERTROUWELIJK

*16.322.1
69.289*

No. 132h-50.

7 November 1950.

Hongaarse aangeledenheden.

Datum ontvangst bericht: 24 October 1950
 Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar
 Waardering bericht: oncontroleerbaar.

OP KAART
ACD/4C
DAT: 24-10-50
PAR: 697

1-8 NOV. 1950

ACD/ 96522:

u' dan

* | De Hongaarse Gezant ⁷⁴⁰² Dr. BOLONI, wilde, op aanraden van een Nederlands arts, wegens hartzwakte naar Zuid-Frankrijk gaan.

Hij vroeg daartoe toestemming aan zijn Regering, die hem verzocht naar Hongarije te komen, daar in dat land ook goede badplaatsen en kuuroorden bestonden. BOLONI zou hieraan gehoor hebben gegeven en, in Hongarije zijnde, van zijn functie ontheven zijn.

9788X | De huidige zaakgelastigde moet een zekere GATORDAY (deze naam is mogelijk niet juist) zijn.

=====E I N D E=====

F3.

B. 364

93796

No: 500.- DIENSTGEHEIM.-

1 November 1950.-

Onderwerp: "Personeel Hongaarse Legaties".-

Bijlagen : één.

A A N : KA/RA.-

V A N : W.-

OP KAART
ACD/40
DAI: 29-4-51
PAR: 12

06.522.1
09.209 - 09.25

naam C

06.525.1 09.209 - 09.293
- 8 NOV. 1950.
ACD/ 96264

Co 93796

Mede in verband met Uw - nog zeer onlangs - aan "Spil" gericht schriftelijk verzoek om inlichtingen aangaande de stand van zaken bij de Hongaarse legatie te Brussel, heb ik de eer U - mogelijkerwijze geheel ten overvloede - hierbijgaand te doen toekomen, een bericht uit "De VOLKSKRANT" van Dinsdag, 31 October j.l. betreffende bovenvermeld onderwerp, naar de inhoud waarvan ik mij verwijzing moge veroorloven.-

Lid Hongaarse legatie vluchtte uit Den Haag naar Italië

Geweigerd terug te keren naar Boedapest

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 30 Oct. — De Hongaarse mevrouw M. Loringer, die sinds Februari 1949 op de handelssectie van de Hongaarse legatie alhier werkzaam is, heeft geen gehoor gegeven aan het bevel van haar regering om naar Boedapest terug te keren. Men neemt aan, dat zij zich per vliegtuig naar Italië heeft begeven. Reeds op het afscheidsdiner, dat de zaakgelastigde Czatorday eind vorige week te harer ere had aangericht, heeft zij verstek laten gaan.

Mevrouw Loringer werd aanvankelijk beschouwd als een zeer betrouwbaar partijlid. Niettemin heeft zij zich in Amsterdamse café's, welke zij gewoon was te

bezoeken, wel eens uitgelaten op een wijze, waaruit bleek, dat haar communistische overtuiging toch niet zo erg diep geworteld was. Ook is bekend, dat zij zich ernstig gepasseerd heeft gevoeld, toen de vorige handelsraad M. G. Brödy op 13 November van het vorig jaar aftrad en niet zij, doch een ander in diens plaats werd aangesteld.

De tegenwoordige handelsraad Heller deelde mede, dat mevrouw Loringer inderdaad naar Boedapest is teruggerepen. Het zou hier niets dan een normale mutatie betreffen. Er heeft steeds een vriendschappelijke verstandhouding bestaan tussen hem, het overige personeel en mevrouw Loringer. Waar deze echter, alvorens naar Boedapest te gaan, het verlof doorbrengt, dat zij nog te goed had, is op de handelssectie niet bekend.

Het legatiepersoneel in Den Haag is pas nog van drie tot zeven personen uitgebreid, een verschijnsel dat zich ook in Brussel voordoet, waar al vijftien personen werkzaam zijn. Voor al deze mensen is practisch geen werk. Opvallend is echter, dat ook de andere kleinere Oosteuropese staten hun diplomatieke afvaardigingen in de Westeuropese hoofdsteden steeds meer uitbreiden.

"D e V O L K S K R A N T"

te Amsterdam,

van Dinsdag, 31 October 1950.-

Den Haag

G E H E I M

Verbinding: No.12

25 October 1950.

Doss.13/489/40

Onderwerp: Vernieling van een houten bordje aan het Hongaarse Legatiegebouw.

Datum ontvangst bericht:---

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

16.322.1
09.289-05.51

16.322.1
09.289
28 OCT. 1950
AC 95781

Hierbij wordt het volgende medegedeeld:

Op Dinsdag 26 September 1950 heert Karolij CSATORDAY, oud 24 jaar, attaché van de Hongaarse Legatie te 's-Gravenhage, bij de Haagse Gemeentepolitie aangifte gedaan van vernieling van het lipslot in de buitendeur van de Hongaarse Legatie, perceel Oranjestraat no.8 te 's-Gravenhage, gepleegd op genoemde datum tussen 19.30 uur en 22.30 uur. In het slot waren enkele stukjes ijzerdraad gestoken, waardoor het slot onklaar was gemaakt.

Tevens was door onbekende dader(s) een houten bord met het opschrift: "Geopend van 11 tot 1 uur" verwijderd. Dit bord was met schroeven in de voorgevel van genoemd perceel bevestigd geweest.

Op 27 September 1950 werd aangifte gedaan van verwijdering door onbevoegden van een naambordje van de voorgevel van perceel Piet Heinstraat 2a te 's-Gravenhage, waar de handelsardeling van genoemde Legatie is gevestigd.

Genoemde K.CSATORDAY verdacht de voormalige employé van de Hongaarse Legatie:

XI Gyula GAÁL, geboren te Szap (Hong.) 3 October 1902, van beroep orgelbouwer, wonende Nicolaas Maesstraat 43 I te Amsterdam (Zuid), ervan genoemde feiten te hebben gepleegd, daar GAÁL het personeel van de Legatie had lastig gevallen met de eis hem uitbetaling te doen van salaris, waarop hij beweerde nog recht te hebben.

G.GAÁL, over een en ander gehoord, verklaarde een vordering op de Hongaarse Legatie van ongeveer f.5000.-- te hebben, maar hij ontkende ten stelligste de vernielingen te hebben gepleegd of daartoe opdracht te hebben gegeven. (einde)

CID

Pl. 022.1

og. 239

27 OCT. 1950

ACD/95696

RAPPORT: ACD

Betr: de attaché GARAMI

Uit betrouwbare niet nader te controleren bron wordt vernomen dat Den Haag op 21.8.50 bericht zond aan Boedapest dat de attaché GARAMI de 19e was gearriveerd.

ACD, 26 Oct. 1950
92984/16510

T.F. Noyon.

RAPPORT van KB
voor C.

Nr. : 1227

Betr.: Ernö GARAMI (Hongaar) ✓

16.022.1
09.235

OP KAART
ACD/40
DA: 15-12-50
PAR: 2,7

06.204
09.235 - 6.15

13 OCT. 1950

ACD/94016

Wij vernamen, dat een zekere Ernö GARAMI
leider is geweest van de Hongaarse raden republiek.
De nieuwe Hongaarse attaché zou een zoon of ander
familielid van deze Ernö GARAMI kunnen zijn.

KB, 11 Oct. 1950

Jur

OP KAART
ACD/4C
DAT: 21-3-52
PAR: /WU

06.32212

VERTROUWELIJK
=====

6 October 1950.

7-7
- 7 OCT. 1950

11006-072/132.

ACD/94323

x o.k.

Ter voldoening aan het gestelde in Uw schrijven van 27.7.50 en 12.9.50 no. 89598, wordt bericht, dat bij een op verschillende data ingesteld onderzoek o.m. gebleken is, dat de persoon, destijds behorende tot het Hongaars diplomatiek- of consulaire personeel, herhaaldelijk op bezoek geweest is te Sittard aan het perceel Heerlenerweg 29, bewoond door de garagehouder André MATRAI, geboren 18.1.05 te Balatonalmadi (Hongarije), Nederlander. Deze Matrai is Hongaar van afkomst. De bijzonderheden destijds hieromtrent gerapporteerd zijn te onzer kennis gekomen middels een familielid van de echtgenote Matrai. Genoemde Matrai is sedert enige tijd zeer gesloten, zodra het betreft de reeds meer besproken Hongaar. Volgens zijn uitlatingen verblijft deze persoon, welke hij als "Frank" aanduidde, momenteel nog in Nederland. Of de naam Frank als voornaam dan wel als familienaam bedoeld is, is tot heden eveneens niet gebleken. Aangenomen kan worden, dat genoemde Matrai echter kennis draagt van het verblijf, alsmede van verdere bijzonderheden over meerbedoelde Hongaar.

Nadat door ons een onderzoek was ingesteld naar de betrouwbaarheid van Matrai, hadden wij op 5 October 1950 een onderhoud met hem, waarbij hij het navolgende mededeelde:

"Sedert enige jaren ben ik bevriend met een Hongaar, genaamd Frank, destijds verbonden als conciërge aan het Hongaars Consulaat te 's-Gravenhage. Frank heeft destijds zijn ontslag aan het consulaat genomen omreden hij zich niet verenigen kon met de communistische zienswijze van de Hongaarse Regering en hij derhalve al sedert geruime tijd geen salaris meer had ontvangen. De details van dit ontslag zijn mij niet bekend. Ik ben echter bereid U met Frank in verbinding te stellen, hetzij aan zijn adres in Den Haag, hetzij elders. Ik weet zeker dat Frank bereid is aan een vertrouwd persoon zijn bevindingen aan het consulaat, mede te delen. Aan de hand van diverse uitlatingen meen ik te mogen opmaken dat hij van bepaalde belangrijke handelingen aan bedoeld consulaat kennis draagt. Frank verkeert momenteel in armoede en is bang dat bepaalde maatregelen tegen hem of zijn echtgenote en twee kinderen, welke eveneens in Nederland verblijven, genomen worden.

Ongeveer twee maanden geleden - de juiste datum weet ik niet meer -vervoegde zich bij mij aan de garage voor het tanken van benzine, een bestuurder van een donkerblauwe luxe auto, merk "Vauxhall". Het kenteken van bedoelde auto weet ik niet, daar ik hier niet op gelet heb. Tijdens een gesprek met de bestuurder van bedoelde auto, vroeg deze mij of ik de Hongaarse nationaliteit bezat. Ik heb hem toen medegedeeld, dat ik van oorsprong Hongaar was, doch momenteel de Nederlandse nationaliteit bezat. Hierop stelde hij mij enige vragen, betrekking

hebbende op personeel, werkzaam bij het Hongaars Consulaat en vroeg o.m. of ik bevriend was met een Hongaar, genaamd Frank. Toen ik hem hierop vroeg met welke bedoeling hij deze vragen stelde, deelde hij mij mede, dat hij verbonden was aan de Centrale Dienst, althans noemde hij een soortgelijke dienst. Deze persoon deelde vervolgens mede, dat bedoelde dienst gevestigd was aan de Raamweg te 's-Gravenhage. Desgevraagd toonde hij mij vervolgens een legitimatiebewijs. Wat hierop stond heb ik niet gezien daar ik hier geen belang in stelde omreden ik niet genegen was deze persoon over Frank iets mede te delen. De naam van deze persoon weet ik niet. Het was een man van naar schatting 1.80 meter lang met blond achterover gekamd haar. Behoudens dat hij Nederlands sprak met het accent van iemand uit de Westelijke provincies, kan ik geen nadere bijzonderheden opgeven.

Ik verklaar nogmaals bereid te zijn U of Uw opdrachtgever met mijn auto naar Den Haag te brengen om U vervolgens met Frank in verbinding te stellen. Het adres van Frank wil ik niet opgeven uit veiligheids-overwegingen."

Uit een gesprek hetwelk Matrai met zijn echtgenote in het bijzijn van rapporteur voerde, meende deze te kunnen opmaken, dat het adres van Frank vermoedelijk is: Udenweg 4 te 's-Gravenhage.

Gaarne zullen wij van U vernemen of wij op het aanbod van Matrai zullen ingaan en met hem in contact treden met de persoon Frank.

No. 79.

Alleen verzonden aan B.V.D. (2x).

NOTA bij GO 93796

UITGEBOEKT

Aan: K.B.
Van: C 4

Betr.: KUTAS en KOPPANY van de
Hongaarse legatie

- In aansluiting op mijn nota 93796 d.d. 4.10.50 verzoek ik U zo snel mogelijk te informeren of KUTAS en KOPPANY reeds zijn aangekomen, wat de aard van hun werk is, en hoe lang zij blijven. Tevens, zo mogelijk, het adres, waar zij verblijven.

Te Uwer toelichting diene, dat zij volgens hun officiële opgave slechts gedurende enige dagen zouden komen "ter controle van de administratie". In verband met de plotselinge uitbreiding van het personeel op de Hongaarse Legatie is het van belang te weten, of zij langer blijven, dan oorspronkelijk opgegeven, of niet.

10 October 1950

Ontv. bew:

Rappel: 20.10.50

Antwoord:

C 4

1

NOTA

Van: KA-R.A.

UITGEBOEKT

Op 30-10-50 werd aan SARDINE brief No. CEH/50/419(93796) geschreven, waarin hem gegevens vervat in rapport No. 93796 dd. 26 Oct. 1950 van C4 aan KA-R.A. werden doorgegeven.

30-10-50, H

N O T A

Aan: KA-RA
Van: C 4

No.: 93796

Betr.: BÖLÖNYI en BARDOS

UITGEBOKT

In antwoord op Uw nota d.d. 23.10.50 (CO 93796) inzake BÖLÖNYI en BARDOS diene het volgende:

I. BÖLÖNYI

Is op 15 September 1950 via Schiphol vertrokken. Onofficieel is bekend, dat hij niet zal terugkeren. Officieel is hij nog steeds te Den Haag geaccrediteerd. Zijn echtgenote is gedurende enige dagen in Nederland terug geweest, kennelijk om bagage te halen. Op 27 September 1950 is zij per auto weer vertrokken. Zij zou zelf hebben verteld, dat voorlopig geen nieuwe Gezant benoemd zal worden. De redenen van BÖLÖNYI's terugroeping zijn niet met zekerheid bekend. In Hongaarse kringen (in den regel goed geïnformeerd) wordt gefluisterd, dat hij opzij geschoven is, omdat hij geen "volksdemocratische opleiding" heeft genoten. Niets wijst er echter op, dat hij geheel in ongenade is gevallen. Hij toonde zich in Nederland nogal actief in z.g. extreem links georiënteerde intellectuele kringen. Wel hebben zich het laatste jaar voor de Hongaren enige onaangename gebeurtenissen voorgedaan. Ik noem slechts de afvalligheid van de vroegere handelsattaché BRODY, het schandaal bij het ontslag van de portiers, GAAL en FRANK en de daaruit voortvloeiende plagerijen plus de bewering, dat zij hun salaris niet hebben ontvangen, de geruchten over een intieme verhouding tussen BÖLÖNYI en Mevrouw PARNOK, een schandaal, waarin de laatste in Brussel verwickeld schijnt te zijn geweest en, kortelings, de vreemde wijze, waarop de assistente van de handelsattaché HELLER, Mevr. LÖRINGER - KENNEDI, naar Italië is uitgeweken.

In hoeverre deze dingen invloed hebben uitgeoefend op BÖLÖNYI's vertrek kan echter deserzijds niet beoordeeld worden.

II. BARDOS

Omtrent BARDOS is bij ons geen bericht van uitreis ontvangen. Slechts is bekend, dat de nieuwe attaché, GARAMI, de behandeling van de code van BARDOS heeft overgenomen. GARAMI en GSATORDAY slapen om beurten in het Gezantschapsgebouw. Uit een en ander valt op te maken, dat GARAMI een vertrouwensfunctie bekleedt en althans reeds gedeeltelijk de plaats van BARDOS inneemt. Officieel bericht van BARDOS' vertrek is echter niet ontvangen.

26 October 1950

C 4 / 4

UITGEBOEKT

NOTA

Van: KA-R.A.

Aan: Hoofd C (C4)

No. 93796.

ONDERWERP: Hongaarse Legatie te den Haag.

N.a.v. Uw nota CO. 93796 dd. 4-10-50 vraagt SARDINE ons:

- a) wanneer is BÜLÖNYI naar Hongarije vertrokken?
- b) wanneer is BARDOS " " "

23-10-50

UITGEBOKT

NOTA
Van: KA-R.A.

Op 13-10-50 werd aan CLIPPER brief No. CAH/50/709(93796) geschreven, waarin hem inlichtingen werden gevraagd n.a.v. de ongenummerde nota bij CO. 93796 dd. 4-10-50 van G4 aan KA-R.A.

13-10-50, H

NOTA

Van: KA-R.A.

UITGEBORI

Op 13-10-50 is aan SARDINE brief No.CEL/50/386(93796), aan
EXPRESSE brief No. CFH/50/367(93796), aan SPIL brief No.
93796/CBS/514(93796), aan ZWARTJAN brief No.CDD/50/524(93796)
geschreven, waarin hun inlichtingen werden gevraagd betr.
n.a.v. de ongenummerde nota bij CO. 93796 dd. 4-10-50 van
C4 aan KA-R.A.

13-10-50, H

Nota
Aan KA-2A
Van C 4
NO. OO 93796
Bijl. gens

UITGEBREID

Betr. HONGAARSE LEGATIE.

1. Gedurende de laatste weken breidt het vaste of tijdelijke personeel van de Hongaarse Legatie zich verontrustend uit. Visa werden gevraagd en verkregen voor:

ASZTALOS, Josef, geb. 19-7-1900 te Szamosivár, "bediende" en zijn echtgenote Juliana VARGA, geb. 19-1-1904. Dienstpasporten resp. 1364/1950 en 1365/1950.

GARNAI, Sandor, geb. 1928, dipl. paspoort D 179/1950, attache, inreis via Roendaal op 19-8-1950 en zijn echtgenote Ottilia NSOL, geb. in 1928, dipl. p.p. 180/1950.

Het vermoeden bestaat dat GARNAI in zake zin is te beschouwen als opvolger van BARDOS (zie de laatste Who's who).

LILLES, Bela, geb. te Sger op 10-2-1910, werkzaam op de handelsafdeling van de Legatie, dienstp.p. 100239.
(Hierop heeft betrekking mijn verzoek om inl. No. 65965 d.d. 13-9-1950.

KERTANYI, Ferenc, geb. te Budapest in 1915, dipl. p.p. 953. Zou komen, "voor controle van de administratie".

KUTAS, Imre, geb. te Budapest in 1906, dipl. p.p. 177.
Zou eveneens komen "ter controle van de administratie".

MAGO, Istvan, geb. te Overbarn in 1902, dipl. p.p. 995/'50 attache.

MOZZI, Magda, geb. in 1922, secretaresse.

SCHTJAI, Adrienne Ilona, geb. Budapest, 1-1-1915, dienstp.p. 100255.
Zal tewerk worden gesteld op de handelsafd. van de Legatie.

2. De gezant, BOLONYI, is niet uit Hongarije teruggekeerd. Zijn echtgenote is alleen teruggekeerd om bagage te halen en vermoedelijk op 25 Sept.'50 weer vertrokken. Volgens haar zeggen zou er voorlopig geen Hongaarse gezant in Nederland komen. Officieel is B. nog steeds in Den Haag geaccrediteerd.

Wilt U bij Uw relaties informeren:

- wat bekend is omtrent bovengenoemde (onder I) personen
- of ook bij Hongaarse Legaties in het buitenland een plotselinge uitbreiding van personeel geconstateerd is
- of iets bekend is omtrent de redenen van BOLONYI's vertrek

Ontv. bew:

Rappel : 30/10/50

Antwoord :

Cl. 4 October 1950.

nie aush
976
995
100
362